

Daima Edebiyat

e-dergi ~ edebiyat | kültür | sanat

Yıl: 1

Sayı: 9

Eylül
2022

Tema: Pencere

Muhammet Erdevir
Ahmet Menteş
Hande İkbâl
Hüseyin Kılıç
Bayram Zıvalı
Fatma Nur Uysal Pınar
Zübeyde Andıç
Jale Önder Darıcı
Esra Kâhya
Beyhan Keçeli
Ahmet Kafkas
Ahmet Karapınar
Burçin Laçın Altay
Emine Selcen Akkuş
Gülşah Demirci
İlker Akyel
Oğuz Ertürk
Sevda Altınkaya
Taha Ömer Bilik
Kevser Özdamar
Merve Yurtsever
Mustafa Bostan
Ahmet Deniz
Volkan Kâhyalar
Semanur Bozok Sabuncu
Gülay Leylek
ÇİZİMLERİYLE: Elif Oruç

Tema Dışı:

İbrahim Halil Çelik, Adnan Semih Dumlupınar, Göfan Dalo, İ. Usame Yördem, İhsan Yıldız Yasin Gedik, Beyza Nur Erden, Müge Kartal, Nazlı Akın, Nisa Öztürk, Bengül Alkan, Müddesir Oğur, Seda Gündüz, Yiğit Erdinç Çınar, Fatih Dağdeviren, Ersin Kartal.

ARKA KAPAK ŞİİRİ: Meva Yağmur

www.edebiyatdaima.com

KÜNYE

Daima Edebiyat e-dergi, www.edebiyatdaima.com tarafından periyodik olarak yayına hazırlanan aylık kültür, sanat, edebiyat dergisidir.

Daima Edebiyat dijital olarak yayımlanır, basılı değildir ve erişimi ücretsizdir. Yayımlanan yazı ve şiirlerin telif hakkı ve hukuki sorumluluğu yazarına/şairine aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Muhammet Erdevir

Yayın Kurulu: Ersin Kartal, Emine Gündüz Menteş, Ercan Sağlam, İbrahim Halil Çelik, Murat Serdar Çakıroğlu, Betül Yordam, Hande İkbâl ve Ahmet Menteş.

dergi@edebiyatdaima.com

    /[daimaedebiyat](https://www.instagram.com/daimaedebiyat)

Daima Edebiyat
e-dergi ~ edebiyat | kültür | sanat

Tasarım & Dizgi: Prelüt Creative Medya

Kurumsal Firmalar, İşletmeler ve Bireysel Girişimler için;
SEO Uyumlu Metin ve İçerik Yazarlığı, Sunum, Basın Bülteni,
Açıklaması ve Brief Yazımı; Kitap-Dergi-Katalog Yazım, Tasarım
ve Yayıncılığı; Editörlük ve PR Hizmetleri, Sosyal Medya Yönetimi,
Pazarlama Çözümleri, Web Sitesi Kurulum ve Yönetimi.

prelutcreeative

0546 237 91 79
prelutmedya.com

PRE
LÜT

İçindekiler

Tema: Pencere

Muhammet Erdevir	6	Pencere
Ahmet Mentеш	7	Sonra, Kapanan Pencere
Hande İkbal	9	Aynada Bir Keşke
Hüseyin Kılıç	12	Pencere
Bayram Zıvalı	15	Sibirya
Fatma Nur Uysal Pınar	18	Küçürek Öyküler
Zübeyde Andıç	19	Kalem Yarası
Jale Önder Darıcı	22	Sonsuz Mağlubiyet
Esra Kâhya	25	Altın Günü Kana Bulandı
Beyhan Keçeli	29	Küçürek Pencere
Ahmet Kafkas	31	Pervazında Tutunan Kelebek Sancısı
Ahmet Karapınar	32	Çelenk
Burçin Laçın Altay	33	Pencereli Şiir
Emine Selcen Akkuş	34	Dans
Gülşah Demirci	35	Pencere Kıyısı
İlker Akyel	36	Monokrom
Oğuz Ertürk	37	Yorgun Mermi Kör Talih Pencere Önünde Kül
Sevda Altınkaya	38	O Pencere
Taha Ömer Bilik	39	Radyoda Denk Gelince Geçemediğin O Şarkı
Kevser Özdamar	41	Bu Bir Serenat Değildir
Merve Yurtsever	44	Mavi Pencere
Mustafa Bostan	47	Pencere Üzerine Kültürel Bir Deneme
Ahmet Deniz	49	Melekler Pencere ve Babama Dair
Volkan Kâhyalar	51	Anlam
Semanur Bozok Sabuncu	53	İşporta
Gülây Leylek	56	Şeffaf Yaşam

İçindekiler

Tema Dışı

İbrahim Halil Çelik	60	Cahid Efgan Akgül ile Söyleşi
Adnan Semih Dumlupınar	63	Zeytin Ağaçlarından Çok Uzaklarda
Göfan Dalo	64	Her Nokta Yaş
İ. Usame Yördem	65	Bir Konunun Konuşulacak Olmasının...
İhsan Yıldız	66	Bana Nar Çiçekleri
Yasin Gedik	67	Süper Kahramanlar Neden Ölmez, Ölemez
Beyza Nur Erden	68	Sızı
Müge Kartal	69	Koku Sen ve Karanlık
Nazlı Akın	70	Rüzgâr Gülü
Nisa Öztürk	71	Sevgisizin Yarım Saati
Bengül Alkan	73	Kendi Kendine
Müddesir Oğur	75	Çevre-cik (Kâniya Berê)
Seda Gündüz	77	Yaldızlı Zarf
Yiğit Erdiñç Çınar	79	İnekler
Fatih Dağdeviren	83	Mirrih'in Yolculuğu
Ersin Kartal	87	Hatırkıran
Meva Yağmur	90	Ahmet Erhan'ın Kırık Camları

BU SAYININ TEMASI

pencere

PENCERE

Muhammet Erdevir

Pencereden gün doğumunu izlermiş gibi
Başımı yasladım göğsümdeki boşluğa
Ağır sözcükler toplayarak istasyonlardan
Genişleyip duran ufukta sabit noktalar aradım

Karanlığı kurşunluyor yarım kalmış şiirler
Zamanın haritasında mor bir kavga bu eski kural
Örsten saçılan kıvılcım, çekiç sesi havada
Asılı kalıyor kendini doğurarak tekrar ve tekrar

Bir bardak tuzlu suya muhtaç yolculuğum
Ovayı örtüyor kar, bölüyor ömrümün kalanını
Anlıyorum neden sancılı, tutsak, kederliyim
Kırılıyorum uçmaya çırpınan kanatlarımdan
Biliyorum ezilip örselenmeden olmaz
Çeliğe dokunmayanlar bunu anlamaz
Bir kucak odun; bir kucak, bir kucak daha
Ateş de koşmalı nihayet kendi sonuna

SONRA, KAPANAN PENCERE

Ahmet Mentek

“Açma pencereni, perdeleri çek.”
Sezai Karakoç

Bir el sallayış ve sonra, kapanan pencere. Gidiş, kalanı inciten. Uzaklaşan her adımda, hançerin içe doğru ilerleyişi. (Hey! Birini gördünüz mü burada? Sevgiyi pazara çıkarana. Göğsünde bir hançeri gururla taşıyan.) Ruh, taşkın ve sellerle boğuşurken birdenbire antitufan. Gidiyorsun... ancak uzaklaşmak sağaltırdı seni. Ki sen, haklısın gittikçe. O cam araya bir set çekince, unutmakta haklısın kalanı. Ama yol... yol geniş, boş, taşlı ve korkulu... ve ufukta bilinmezlik var. Ve tüm alışkanlıklarıyla insanlar, bir rüzgâra kapılmış gidiyorlar. Varoluş çıkmazının yalınayak sokaklarda koşuşu şaşırtmıyor kimseyi. Ah, zavallı! Şaşmadan hiçbir şeye, ne de güzel beceriyorsun yaşamayı! Birçok soru hiç geçmiyor aklının ucundan bile. Tanrı insanı neden yarattı? Ve sonra neden tufan? Neden tekrar acıya dönüş? Dekorunu kadar yenilersen yenile senaryo hep aynı, neden? Gel ve oyalan, git ve oyalan; kal, çünkü hepsi yalan! Yeni bir yalanın başlangıcını müjdeliyor ne varsa sonlanan.

Sonra yanına oturursun yalnızlığının. Bir bankta iki yalnız ve park insanlarla dolu. Hareketli gölgeler yığını: Korkuyu devinimle baskılamaya çalışana. Hiçliği hareketle yendiğini zanneden. Orada bir tablo gibi duruyor, işte insanlar âlemi! Henüz hiçbir ressamın çizmediği bir resimdir bu. Yalnızlığı renklerle nasıl anlatırsın; renkler bile alışmışken yalnızlığa? Nasıl uzaklaşırsın uçurumdan; uçurum kendine düşmenin düşünü başlamışken somutlaştırmaya? Yalnızlığın tek şifası daha da yalnız kalmaktır. Bunca insan kalıntısından bıkmış olması uçurumun, bu yüzdendir işte. Biz neyiz bu gölgeler yığınının arsında? Herhangi bir şeyin ne başlangıcıyız ne de sonu. Kendimizin bile uzaktan akrabasıyız. Sakın tanımaya çalışma kendini! Kendimize verdiğimiz önemi yok ediyor gerçek yüzümüzü görmek.

Üstümüze yıkılıyor gelecek. Gitmiyoruz da hep geliyor muyuz yoksa geleceğe? Zamana hükmetmenin olanaksızlığı rahatlatıyor ve yaşamak için bir bahane sunuyor. İmkânsızlığın çemberi içinde adeta özgür hissediyoruz kendimizi. Yapraklara özeniyoruz, sonbaharda savrulan. Yolları doldurmak görevimizmiş gibi, sürekli bir yolculuk hâli. Ne olduğunu bilmediğimiz bir şeyin durmadan sürükleniyoruz peşinden. Dış evrenden iç evrene değil bu yolculuk. Hep içimizde düzüyoruz kervanı ve içimizin odalarında eşyasızlıktan kaynaklanan ses yankılanmaları gitgide gürleşiyor. Ve pencereler gitgide çekiliyorlar içe doğru. Yağmur vurmuyorsa eğer, pencere bir yanılısamadır. Rüzgâr, bir pencerenin camlarını okşamıyorsa, çocuklar ellerinde taşlarla sokakları doldurmalıdır. Ancak kalbin suskunluğunda yansıyor pencerede bir hüznü meleksi suret. Ağlamak ise siyah panjurlu bir pencere; yorgun kalbin, korkulu ruhun penceresi.

Kapalı, sevgiye ve güzelliğe! Aç deseler, kapalı, görmeye ve işitmeye! Pencerenin haklı hüznü, acının iki yandan saldırmasıdır. İçsel ve dışsal korkularla hiç açılmamaktır onun için iyi olan. Arada kalmışlığın yükünden bir an bile şikâyet etmeyen sabırlı yaratık. Tüm ayrılıklar sende başlar ve senden alınır vuslat muştuları. İyiyle kötünün, güzelle çirkinin, umutla tükenişin, kısacası tüm zıtlıkların ortasına yerleştirmişse seni Tanrı, bu ne kadar yüce bir şey olduğunu gösterir senin. Senin içine gizlenmiş milyon tane şifre: yaşama tutunma denemeleri. Mutluluk bilgisi öğretilmiyorsa hiçbir okulda, en azından pencere bilgisi öğretilmeli. Ki anlamaya çalışsın kişiöğlü, nasıl da zordur arada kalmak! Nasıl bir büyülenmedir bu, bizim seni anladıkça içine düştüğümüz durum? Söyleriz son şarkımızı ve biter. Şarkılı bir yaşam da olsa! Biter! Ezgisi en baştan hüznün makamında ayarlanmış... ardından bizi sürükleyen bir akşam... nereye? Sonra, kapanan pencere.

AYNADA BİR KEŞKE

Hande İkbal

“Sen olsan ne yapardın?” dedin. Ben olsam... Ben olur muydum o, yerine koydum kendimi bir an. Hiç yakışmadım. Seni ve beni, biz olamayışımızı, bizlikten uzak ayrıksılığımızı geçirdim kafamdan. Gönül verdiğini söylediğin o kadını, o kadın olmanın nasıl olabileceğini ama asla o olamayacağımı, beni değil onu ve diğer kadınları seçişini izleyişimi. Bize fazla gelen bir belirsizliğin üzerine kurduğumuz güven evini. O evin pencerelerine sıraladığımız renk renk sardunyalı kapısına astığımız üzerlik buketini, bahçesine ektiğimiz fesleğenleri. Haklısın ben de olsam sevmezdim kanatlarını içinde saklayan bir güvercini. Kanatsız güvercin mi olur? Yüzgeçsiz balık, kuyuksuz tavus kuşu. İddiasız bir güvercin. Bir güzelliği seversin sen, zahiri, zarfı, yüzüne bakınca göreceğin pullu payetli parlaklığı. Vazgeçtim sonra düşünmekten.

Sen de bir düşünsene ben olsan ne yapardın? Ucu kırılmış bir kurşun kalem dilim. Sessiz sana, konuşamaz, tutuk. Kendi şişesini sarhoş etmiş şarap gibi bedenimi sallandırıyor ruhum. İçimin gürültüsüne öfkeli salyalar akıtıyor hislerim. Ateşe verip içimi, karşısında oturup izleyesi var alevleri.

Darılma ama belki de senin lanetindir görememek. Beni, beni sana bağlayan her şeyi... Biliyor musun artık görmesen de olur. Şimdi ben güzel gözlüm, zamanın sarkacında salınan başıboş benliğime yeni anlamlar katacağım. Sakladığım güvercin kanatlarımı açacağım tüm ihtişamıyla. Ürkek olmayacağım artık. Özgür olacağım. Sana ve geçmişime olan esaretimden kurtulacağım. İç güzelliğimin kanat seslerini işitecek kulakların ben uçup giderken. Hoşça kal yosunlu içimin mavi kıyısı. Dalgalar sana getirir belki bir gün dileklerini...”
Mesajı açtı tekrar tekrar okudu:

Sevgiler... T

F utandı, üzüldü, içinden bir rüzgâr esti, üşüttü rüzgâr içini, titretti. Kapı pencere duvar kesildi. Saat ondan yüzünü çevirdi. Ayna karardı. Dışarıdan gelen sesler uslandı. T'nin kendini hayretlere boğan yer yer öfkeliendiren sözlerini sindirmeye çalıştı. Tekrar tekrar okudu. Lanet. Ağır itham. Bir insanın laneti görememek olabilir miydi? O kadar hayrete düşüren itiraftan buna mı takılmıştı gerçekten? İlk düşünebildiği laneti miydi? Sokak arasında kapkaça uğramış gibi allak bullak olmuştu. Tepki geliştirmeden öylece kalmıştı mesaj karşısında. Görememek laneti miydi sahi, es geçtiği başka şeyler var mıydı hayatta? O olmayı düşündü, artık onunla olamamayı. Bir e-posta ile bu kadar kolay mıydı tüm hafriyatını üzerine döküp gitmek?

Üniversite birinci sınıftan beri arkadaşları T ile. Hiç mi anlamadı kendisine olan ilgisini? Bu her şeyi açıklıyordu. T'nin mezuniyete kadar hiç ciddi bir ilişkisi olmayışını. İşe birlikte başladıklarında farklı işyerlerinde olmalarına rağmen öğle yemeklerinde sıkça bir araya gelmelerini. F, o çok sevdiği “kral arkadaş” (ona böyle derlerdi) kadını ağlama duvarı gibi kullandığını o an fark etti. İş yerinden arkadaşlarıyla ufak tefek çıkma denemelerine girişse de biriyle sürekli olamayışıyla alay ettiğini, ona ilişkiler konusundaki kabiliyetsizliği ile ilgili şakalar yaptığını anımsadı.

Başının arkasından ensesine doğru duyduğu utancın damlalarını hissetti. Ağacın dallarından ağın, değdiği yeri buz kestiren kış yağmuru gibiydi sözler. Şu an içinde hissettiği şeyler tanımsızdı. Suçluluk değildi, nedamet değil. Birbirinden habersiz yan yana akan iki nehrin birleşen noktası gibi taşkın bir andı bu. O satırları yazanın o olduğuna inanmak zordu. Ama deseydi, bir işaret verseydi... Bu sefer de kendi tepkisinin ne olabileceğini kestiremedi. Onca zaman ona görüştüğü kadınları anlatıp bir kadın gözüyle fikrini almaya çalıştığını, onu bir kadın olarak görmediğini duyumsadı. Galiba T, bu ilgiyi kendisine daha önce söylese bile ona cevabı olumlu olmayacaktı. Hem eski dostunu kaybedecekti hem de onu ne kadar incittiğini düşünüp kendinden nefret edecekti. Fakat bu düşünce de içini rahatlatmadı. Ah T... Neden şimdi ve bu şekilde?

Dün gece T'nin şirket tarafından bir seneliğine Frankfurt'a gönderilişi için veda-kutlama yemeği vermişlerdi. T'nin geçtiğimiz aylarda anne olan arkadaşı G, ona neden bu işi kabul ettiğini sorduğunda bir süre sessiz kalıp kadehinden büyük bir yudum aldıktan sonra buğulanan gözlerini havaya dikip dolunay ne harika değil mi, demişti. Bu alakasızlığı onun çakırkeyifliğine vermişti F, sebebin kendisi olduğunu bilmeden. Yakınlarda ona G'nin anne oluşuna nasıl imrendiğini anlatmıştı, onun ne kadar şanslı ve cesur olduğunu söylemişti. Kocasına evlenme teklif edebilen kaç cesur kadın vardı ki? Asla sahip olamayacağı bu cesareti takdir ederken kendi mağrur kadın hallerinin beş para etmediğini söyleyip gülmüştü. Anlıyordu onu şimdi.

Kararsızlık karşı duvardan kendisini izliyordu. Ona bakarken içinden cık cık çektiğine emindi ama ses gelmiyordu. Sağ elinde T'nin kendinde olan ilgisini, sol elinde T'nin arkadaşlığını tutuyordu. O ise ikisi arasında ruhen ve bedenlen preslendiğini hissediyordu şu an. Ona ne demişti mesajda? “Bir güzelliği seversin sen, zahiri, zarfı, yüzüne bakınca göreceğin pullu payetli parlaklığı.” Bu kaldırılabileceğinden çok fazlaydı. İçten içe kızdı ona. Bu kadar sığ biri gibi mi görmüştü onu T? Hayatına giren kadınları düşündü. Salt estetik kaygılarla mı seçmişti onları? Hayır tabii ki. T yanıyordu. Bu kadar sığ değildi o. Ama toplamda tesadüfi olduğuna inanamayacak kadar ortak bir yöndü hepsinin sahiden güzel oluşu. Bu onun suçu değildi. T de güzel bir kadındı ama tutuktu, içine kapanıktı. Aklından geçenleri Allah bilirdi. Ketumdu. Sorunlu bir çocukluk geçirdiğinin küçük tüyolarını verirdi. Ancak bahsetmezdi bundan asla. O hep dinleyen taraftı. Akıl veren ve yol gösteren taraf. Arkadaşları T'nin bu sakin ve dingin hallerini, olgun tavırlarını hayretle karşılardı. Yaşları aynı olmasına rağmen onun arkadaşlarına ablalık yapar hali hocalarının bile dikkatinden kaçmazdı. Nasıl olmuş da bunca senedir tanıdığı bu kadın ona mesajda “İçimin güürültüsüne öfkeli salyalar akıtıyor hislerim. Ateşe verip içimi, karşısında oturup izleyesi var alevleri.” diyebilmişti? Onun nahif ve akil ağzına hiç yakışmayan bir cümleydi. Bu öfke ve isyan patlamasının altında yatan nedene karşı büyük merak ve saygı duyuyordu.

Bir keresinde T'nin yurttan tartıştığı oda arkadaşı okulda onun hakkında ileri geri konuşmuş, hakkında dedikodular yaymıştı. Mesela geceleri uykusunda ağladığını, baba yapma baba, diye ağlayarak uyandığını söylemişti. Oysa babasını tanırdı yıllardır. Kızına ne denli düşkün olduğunu bilirdi. Hatta kızardı T'ye ne hayırsız evlatsın baban onca yoldan gelmiş bir sarılr insan bu nasıl soğuk tavır, derdi. Eski oda arkadaşının iddiaları ise bitmez tükenmezdi. Odasında ışık kapandığında panikata geçirdiğini normal olmadığını, kavganın da uyumak istemesine rağmen ışığı kapatmamasından çıktığını... Hepimiz bu kadarıktan kavga mı çıkarmış demiş, tartışmaları histerik iki kızın fevri çıkışlarına vermiştik. Zaten bir süre sonra T yurttan eve çıkarak yalnız yaşamaya başlamıştı. Yanına ev arkadaşı bile istememişti. Dingin bir anlarında ona; biliyor musun, ailem beni sahiplendi gerçek ailem değil, demişti. "ailem beni sahiplendi." Basit ama derinlerde insanın içini sarsıp burkan bir cümle. Öyle sokağa terk edilmiş de birileri hatırına almış onu kurtarmış sokaklardan gibi. Basit ama yıkıcı. Basit ama ölümcül. Bu sırrı yalnız ona verirken sesindeki dingin kabullenişe şaşırılmıştı. O kadar normaldi. O kadar olağan. O an F'nin gözüne T, masum ve çaresiz bir sokak kedisi gibi gelmişti. Ona sarılmak istemişti ama T kendini geri çekmişti. F ise bu anlık hareketinden utançlı, bir daha ona ne yaklaşmaya ne dokunmaya cesaret edememişti. T, verdiği sırdan pişman gibi, kendisine acınmasını istemiyor gibi, o an bu konu hiç konuşulmamış gibi bir daha açılmamak üzere kapanmıştı. Yıllar sonra onun içinde büyütüp sakladığı bu travmalarla yüzleşmek fena canını acıtmıştı. Ya o narin güvercin nasıl yaşamıştı bunca şeyle?

Aynada bir keşke ona bakıyordu. Keşke konuşsalar, anlatsaydı keşke. Olanı olmayanı, yaşanani yaşanmayanı, belirliyi belirsizi... Ama böyle gitmeseydi. Nedenlerle niçinlerle dolu bir fıçıya düşmüş de iğneler batıyormuşçasına bırakmasaydı onu bu ikircikte. Kötüsün dedi içinden, çok kötü...

Arasa mıydı ki T'yi? Yola çoktan çıkmış olmalıydı. Ama konu burada kapanmamıştı. Bir mesajla hayatının tüm yıkıntılarını onun omuzlarına yükleyip öylece gidemezdi. Bilgisayarını kapattı. Pikaba sevdiği plağı takıp kendini pencere önündeki koltuğun sessiz kollarına bıraktı. Pervazında bir güvercini aradı gözleri. Kulakları plağın cızırtısında, gün ona sarılr gibiydi. Tanju Okan, elinden uçan güvercini mi anlatıyordu acaba?
"Sen, kadım..."

PENCERE Hüseyin Kılıç

Eeee İhtiyar? Keyfin nasıl öte tarafta? Görüyor musun bizim dünyada neler oluyor? Yoksa buradan haberleri düzenli olarak size getiren birileri mi var orada? “Sordular mı “Sen ne demeye bu oğlana bu kadar yükledin Tufan’la iş yaptığı için?” diye? Anlattılar mı sen gittikten sonra olanları?

Neyse... Ben hepsini geride bırakmaya hazırım. Git bir konuş oranın yetkilisi kimse. Oğlanla helalleşmem lazım, de. Ben seni affedeyim, sen beni... Sadece bir günlüğüne izin verseler yeter. Bunu de. Görüyor musun şu pencereden görünen manzarayı? Öyle denizi görmek için günde yirmi saat çalışıp sonra uyumazsan üç vesait otobüse binip sonra bir on dakika daha yürümen gerekmiyor, bak! Sahiden tabii! Hatta senin gibi konuşayım: Essah ki ne essah!

Bak! Bak! Deniz ne kadar da mavi! Buradan görünmüyor ama mevsiminde kıpır kıpır balık dolu oluyor biraz açılınca. Evet, evet o iskeledeki tekne de benim. Onunla açılıyor balığa. O beğenmediğin Tufan bir çupralar tutuyor, mercanlar, zarganalar... Şu aşağıdaki ev de onun zaten. O vesile oldu burayı almama. Öte tarafta ikna oldun mu ona güvenebileceğime, yarı yolda bırakmayacağına beni, kendinden çok arkadaşlarımı düşündüğüne?

Ağaçları da görüyor musun? Ne güzel olurlar bu mevsimde. Yok, o kadar da değil. Orman benim değil ihtiyar. Söylemese miydim bunu acaba? Yine beğenmezsin, “Ben ev alamazsın demedim, orman alamazsın dedim.” dersin, bilirim. Dersen de yahu, artık kızmayacağım, ne sana ne başkasına. Keyfim gıcır.

Şu patikayı görüyor musun? O yoldan on beş dakika yürüyünce denize ulaşıyoruz. İlla balık tutmaya gerek yok, akşama kadar sahil bizim. Hatta ne akşamı? Gece gündüz! Sahil de bizim, iskele de, hatta orman da! Kolay kolay herkes gelemiyor buraya. Ya teknen olacak, ya arazi aram. İkiisi de var çok şükür bende. Gelenler de hep nezih insanlar. Senin pek görmediğin türden. Neyse, kötü anıları arkada bırakalım değil mi ihtiyar?

Ya sen, anne? Senin keyfin nasıl? Sorsalar sen bu taraftasın ama sanki ihtiyardan çok farkın yok gibi, hı? Ah, ah... Arasan bilirdin halimi de aramadın ki hiç. İhtiyarın Tufan’a taktığı gibi sen de Serpil’e taktın. Neymiş, o karıdan karı olmazmış. Sesimi çıkarmadım. Karı karı değil her tarafı boyalı bilmem neymiş. Yutkundum. Ne annelik bilirmiş, ne karılık. Bir şey demedim. Tek derdi benim paramı yemekmiş. Konuyu değiştirdim.

Annemsin dedim de sen ihtiyardan acımasız çıktın anne. Ama gerçek yüzünü göstermek için adamın ölmesini beklemişsin. Neyse... Ben kalan parayı da batırıp seni de biraderimi de niye aç açık bırakayım a annem? İnsan aramaz mı oğlunu o kadar zaman? Numaranı değiştirince ölmüyorsun ki... Bak o beğenmediğin Serpil ne güzel anne oldu. Şu odaya sinen, şu bana sinen kokusunu alıp, şu aşağıdan gelen şen şakrak sesini duyup ona aşık olmamak mümkün mü annem? İhtiyar seni sevmedi diye mi böyle yaptın yoksa?

Burada olsaydın da şu pencereden birlikte baksaydık keşke bahçeye. Torunların ne kadar güzel oynuyorlar, Serpil ne kadar güzel annelik yapıyor onlara. Kendi gözleriyle görseydin keşke. İhtiyar gibi denize ormana bakmazsın ama şu Serpil'in diktiği çiçeklere baksaydın, görseydin nasıl rengarenk nasıl hayat verici olduğunu. Bak ufaklık hamakta uyuyakalmış. Ortancayla büyük hiç de senin dediğin gibi heba olmadılar. Tufan'ın çocuklarla nasıl da koşturuyorlar görüyor musun? Görmezsin. Bilmezsin. Çünkü aramazsın. Ama bu sefer kararlıyım annem. Seninle de geçmişe sünger çekip yeniden başlayacağım. Serpil de kabul etti. Hatta ilk o dedi, bulalım artık anneni, diye. Devirme öyle gözlerini kız! Hatırlar mısın çocukken ben sana böyle dediğimde ne gülmüştünüz ihtiyarla birlikte? İşte o günkü gibi olacak her şey tekrar. Söz sana annem.

Ya sen ufaklık? İnsan biladerine böyle küsüp gider mi yahu? Tamam, ne ihtiyar gibi beni ezdin, ne annem gibi Serpil'e yüklendin. Tamam, her söylediğime, her yaptığıma destek verdin. Tamam ben şerefsizin tekiydim o zaman. Ama inan seni kovmak gibi bir niyetim yoktu. Biraz içmiştim sadece, hem biliyorsun sanki her şey ihtiyarın dediği, annemin üstelediği gibi olacaktıymışçasına üstüme geliyordu. Ondan oldu hep. Gelsen de senle şu pencere kenarında otursak uzun uzun. Ne denizi, ne ormanı, ne işleri, ne hanımları ne de çocukları konuşsak. Sadece çocukluğumuzdan bahsetsek, ihtiyarın külüstürden, annemin dolmalardan, o fingirdek kızın – adı neydi hatırlayamadım -eteğinden konuşsak sadece. Ne dersin biladerim? Annemi bulayım ilk fırsatta sana da geleceğim, söz. Uzun uzun konuşup söyleyecek kelime bulamayınca, konuşmaktan yorulunca da aşağı ineriz, şu gördüğün havuza girer güzel bir ferahlarız, ne dersin? Belediyenin süs havuzuna ilk girdiğimiz günkü gibi eğleniriz. Ha, biladerim?

Neyse ne... İhtiyar sen gelmezsin bilirim ama gör bak hem annemi hem ufaklığı bulup barışacağım. Şimdi yüzeceğim biraz. Sonra güzel bir uyku. Yarın da ilk iş İstanbul'a dönüp araştırmalarıma başlayacağım. Göreceksin ihtiyar, oradakileri dürtüp "Bak, bak. Görüyor musun benim oğlanın yaptıklarını." diyeceksin. Göreceksin.

GÜNCEL

HER ZAMAN DOĞRU, HIZLI, GÜNCEL GÜNLÜK GAZETE

01.08.2022 PAZARTESİ

TARLABAŞINDA ÖLÜM

**İŞ ADAMI
METRUK BİNANIN
PENCERESİNDEN
ATLAYARAK
İNTİHAR ETTİ**

İSTANBUL Tarlabası'nda bulunan erkek cesedinin müflis işadamı Şahin Ergüler'e ait olduğu tespit edildi.

Ergüler'in piyasaya yüklü miktarda borçlandıktan sonra işlerin kötü gitmesi üzerine ortağı Tufan Korkut'la problemler yaşadığı, eşi Serpil Ergüler'in iki çocuğuyla birlikte evi terk etmesi ve son olarak babasının ölümü sonrasında kendini toparlayamadığı ifade edildi.

İntihar etmeden önce yüksek miktarda alkol ve uyuşturucu madde aldığı tespit edilen Ergüler'in cenazesini kardeşi Kartal Ergüler teslim aldı.

SİBİRYA Bayram Zıvalı

Sabah vardiyasından yeni çıktım. Bugün yine tren istasyonundaki o çalıştığın Cafe-büfeden kahve alacağım. Otobüsle istasyonuna geçiyorum. Dışarıda sigara içiyorsun. Beni görünce sigaranı söndürdün gülümseyerek. Aklından kim bilir ne hinlikler geçiyor.

“Bugün ne içmek istediğime sen karar ver.” diyorum ama sebebini de söyleyerek. “Bugün sana sıcak çikolata vereceğim.” diyorsun. “Mutlu olmaya ihtiyacın var gibi gözüküyor.”

“Tamam...” diyorum, “Mutluluk bir sıcak çikolata ile mümkünse tamam.”

Bana Rusya’dan bir olay anlatıyorsun, anlatırken ciddi misin yoksa içinde benimle konuşmandan dolayı bir sevinç mi taşıyorsun pek seçemiyorum. Belki de ikisi de aynıdır: Bir dostunun yazara sorduğu, “Sibirya’nın manzaralarını özleyiyor musun?” sorusu yazarda varlığını koruyan derin yaraların yeniden oluk oluk kanamasına sebebiyet vermiş. Ve son cümlelerinden biri de büyük bir ironi olmuş.

“Artık mutluluk mümkün olsun istiyorum.

Ömeliyim.”

Bir iki müşteri geliyor onlarla ilgilenmen gerekiyor. Ben anlattığın şeyden çok hâlâ senin duygu düşüncelerini sezmekle ilgileniyorum. Aşırı profesyonelsin diyorum içimden. Katya böyle bir profesyonellik görmedim. Hayranlıkla ve biraz da çekinerek sana dalmışken, o adamın büyük bir yazar olduğunu ve bir avuç ilaç ile intihar ettiğini söylüyorsun.

Hangi ilaç olduğunu da söylüyorsun ama benim için isimlerin hiçbir önemi yok. Sen söyler söylemez unutuyorum. Sıcak çikolatamı yudumluyorum dilimin ucu hafif yanıyor. Hafif bir acı çekme sesi; nefesimi ters sssss ile içime çekerek.

“Bir şeyin var mı?” diye soruyorsun. “Bir şeyim yok...” diyorum. “Katya güzelliğine içiyorum.”

Gülümsüyorsun. Kim bilir aklından neler geçiyor bi bilsem.

“Yarın neler yapıyorsun?” diye soruyorsun. “Çok fena acıktım.”
 “İşten sonra yine bitkin olurum.” diyorum. “Lanet bir plansızlık sonrası. İşin kaçta bitiyor
 ki?”

Bana söylediğin saati aklımda tutmuyorum. Biraz daha bir şeyler konuşuyoruz. Ben fazla
 amatör kalıyorum her türlü yanında bunun farkına varıyorum ve canımı da sıkıyorum.

“Yarın görüşürüz.” deyip çıkıyorum. Trenin geliş vakti. Aslında tren gelmese de ben
 çıkardım senin yanından dışarı. Çünkü söyleyeceklerimin biri, hiçbiri, binlercesi ağzımdan
 doğru bir şekilde çıkmıyor. Kendime aşırı canım sıkkın ve öfkeliyim. Sana hiçbir şey.

Trene binmek üzereyken geri bakıyorum. Sigaranı büyük bir doğallıkla yakıyorsun. Öne,
 sağa, sola eğilip bükülmeden. Doğrudan bana bakarak. Ellerin ve dudaklarından başka bir
 yerin hareket etmiyor gibi. Bakarak.

İçeri adımımı atıyorum. Geri dönmeliyim şu an yoksa artık buna sonsuza kadar karar
 veremeyeceğim ve bir çocuk bile beni saygı ile anmayacak. Aptallık ediyorum. Kapı
 kapanıyor. Katya'ya söylemek istediğim sözler birer birer dudaklarımdan arasından dökülmeye
 başlıyor. İçeri adım attıktan beri bir yere kıpırdamış değilim. Kapının camından gözlerimin
 önünde sadece bir renk kalacak kadar hızlı akan manzaraya uzanarak sana bir şeyler
 söylüyorum. Karşımda değilsin ama söylediklerimi o kadar içten söylüyorum ki bunları
 dünyanın öbür ucunda dahi olsam hissetmeli ve duymalısın içinde.

Bu aralar en çok kullandığım kelime geliyor yine dilimin ucuna yaptığım aptallıkla:
 Lanet olsun.

...

Sabah saat 4.30. Uyku ile uyanıklık arasındaki o birkaç dakikalık hayatı, benliğimi sorgulama
 felsefesini aşip trene yetişmek için hazırlanmaya çalışıyorum.

Saat 5 gibi hazırım ve kendimi sokağa atıyorum. Tren seferlerine bakıyorum telefondan.

Yetişmeye çalıştığım 5.11 seferi iptal!

Lanet okuyorum. 6.05 seferi de iptal!

Ondan sonraki seferlerin de tümü iptal!

Sinirden delirmek üzereyken sağlıklı düşünmek zorunda olduğumu anlıyorum. Hemen işe
 arabayla gidecek birini aramam lazım. Neyse ki bazı şeyler bazen istediğim gibi gidiyor. İşe
 geçiyorum. İş çıkışı tren seferlerinin olmayacağını tahmin ediyorum (Sabah büyük bir
 problemden ya da olaydan bahsediyorlardı istasyonun girişinde. Ne olduğunu dinlemedim
 bile. Tek endişem işe geç kalmamaktı).

Her neyse diyorum kendi kendime mecbur otobüs.

İşin bitme saati gelip senin çalıştığın o cafe- büfeye gideceğim için sabırsızlanıyorum. Yeni
 bir romana başladığımı söyleyeceğim sana.

Nihayet

o

an

Telefonumdan önce tren seferlerine bakıyorum. Yetmiyor seferlerin olup olmadığından tam emin olmak için istasyonunun önündeki dijital tabeladan kontrol ediyorum. Yanımdaki iki Afrikalının konuştuklarını duyuyorum, küfürlü. Anladığım yine birinin kendini trenin altına attığı. İstasyonun da tamamen polis, ambulans ve itfaiye araçları ile dolu olduğunu fark ediyorum.

Neyse diyorum; Katya, sana gelir, senin bir nedenle vereceğin içeceği yudumlarken yeni romanımdan bahsederim.

Cafe-büfenin kapısına yaklaşıyorum...

Yoksun.

Normalde benim geliş saatimi bilir, beni karşıda sigara içerek karşılardın.

Sonra kapının da kapalı olduğunu fark ediyorum.

Camda bir el yazısı: “Acil bir olay yüzünden birkaç gün kapalıyız.”

Gözümün önünde Sibirya'nın manzaraları beliriyor.

Artık mutluluk mümkün olsun istiyorum

Çizim: Elif Oruç

KÜÇÜREK ÖYKÜLER

Fatma Nur UYSAL PINAR

Müebbet

Gökyüzünde mavinin kanat çırpmasına daldı, bitmek bilmeyen yeşillik gözlerini oyaladı. Baktığı yerde gürül gürül yaşam akıyordu. Göz kapaklarındaki pencerenin manzarası, hapisanede ancak bu kadardı.

Görünce

Anladığı bütün dillerden konuştular kadınla. İkna olmadı. Düğüne yakın, heyecanla pencerede nişanlısının gelmesini beklediği bir gün, onu, yere göğe sığdıramadığını, uğruna ölüp bittiğini yavru kediyi tekmelerken gördü. Söylenenlere inanmadığına yandı. Pencereyi kapattı.

Ölçüsüz

- Beni kıskanıyor musun?
- Çok.
- Ne kadar çok?
- Seninle yaşayacağımız evde pencereleri siyaha boyayacak kadar çok.
- Güneş nasıl girecek?
- Güneş hep içerde olacak.

Karşı Pencere

Uzun uzun düşünecek, geçmişi döküp indirecek değildi adam. Nasıl olsa erkeklerin namı vurdumduymaz diye yürümüştü. Olan oldu, biten bitti, giden gitti, dedi adam. Sonra sigarasını yakıp istemsizce pencereye yöneldi. Kendine kızdı, alışkanlık kadar kötüsü yoktu. Karşı evdeki perdenin hafifçe sallandığını görmeden içeri girdi.

KALEM YARASI

Zübeyde Andıç

İnsan kendine gücendir mi?

Ben gücendim.

Hem de cesaretin doğrulukla örtüşmesini beklerken.

Dağ kadar olmasa da beklemenin kemiğe dayanmış derin kesiklere has bir sızı olduğunu bilenlerdenim.

Böylesini bilmiyordum ama.

Gece aynaya dönüşmeyen bir pencere, gölgesi benimle birlikte uzayıp kısalan bir gölge hayal etmişim. Hepsi bu!

O da hayal etmiş.

Kapıyı çalan kimdir, aç bahım gelen kimdir?

Yaram derine düştü, belki gelen hekimdir.

Ucunda ölüm yok ya, açtım kapıyı.

Maksat aynı; gönül yaylasından çiçekler devşirip çekemediğimiz yükleri bölüşmek.

Kapıdan adımını atmadan utangaçlığı girdi içeri, başköşeye oturdu. Birbirimizin hem çok yakından tanıdığı hem yabancıydık. O, bakışlarını bir süre masa üstüne yığılmış kitapların dağınıklığına çevirdi, ben onun bakışının durduğu yerde bekledim. Aramızdaki karanlık usul usul dağılıp perdeler açılınca aynalara konuşmaya alışkın dillerimiz dolaştı. Dilimizde asılı kalmış sözleri, tütün artığı izlerle üfledik geceye. Terlemiş avuçlarımızı çay bardaklarının beline doladık. Biz yüklerimizi bölüşürken geceyi aydınlatan şimşekler çaktı.

Çekingenliğimizi, pencerelerimizi açmaya zorlayan yağmur gördü. Akortsuz sesimizi, kitaplar duydu sadece.

Çoktan beri yollarını gözlerim, gönlümün ziyası dost sefa geldin.

Başlangıçta kozasını yırtmaya uğraşan bir tırtılın gayretiyle söylenen sözler, bir süre sonra yeni hayatını narin kanatlarının akışına bırakan kelebek hafifliğinde ondan bana, benden ona doğru uçtu, gitti.

Sordu, söyledim.

Anlattım, dinledi.

Âşık atışmasına dönüşen muhabbetin ilk bölümlerini geçip deyişmeye durduk. O, Veysel dedi; ben Karacaoğlan dedim. O, Şükrü Erbaş'la yürüdü, ben Cemal Süreya'da durdum. Şiirlerin yoldaşlığında epeyce yol gittik. Baharda dağlarda açan ve yaralara merhem olan çiçeklere hasretimizden bahsettik.

Bizde söz bitince türkülere sığındık.

O söyledi, ben dinledim.

Anlatmam derdimi dertsiz insana, dert çekmeyen dert kıymetin bilemez.

Derdim bana derman imiş bilmedim, hiçbir zaman gül dikensiz olamaz.

Ben söyledim, o dinledi.

Bizim pencereler yele karşıdır, muhabbet dediğin karşı karşıdır.

Girebilsen bu sinemde neler var, gülüp oynadığım ele karşıdır.

Dedi; vardım baktım demir kapı sürgülü, siyah saçlar sırmayınan örgülü.

Dedim; seher vakti çaldım yârin kapısını, baktım yârin kapıları sürmeli.

...

Bu atışmanın galibi yoktu.

Bir yar-ış-ın sonu değil bir var-ış-ın başlangıcıydı olanlar. Ondaki yirmi yıllık hatırla kapıyı açan yüze, bendeki eşiğin öte tarafında kalan yüze varıştı.

Bakışlarımızı birbirimizin çok uzağına sabitleyip bütün mümkünlerin kıyısında dolaştık.

Pencere buğusuna çizilmiş resimler gibi tamamlanmadan damla damla eridik.

Hiç böyle hayal etmemiştim. Nasıl da hızla tükendi ikimize ayrılan zaman? Telefon rehberine de alfabetik yazıldı adım. Onu hanesinde ateşler bastı, ben hanemde üşüdüm.

Gelemez miydin, yine ben de seni sevdim de diyemez miydin?

Demeyeydi.

Sevmeyeydi.

Son bir kez olsun, geleydi.

Tenhasında sakladığı mürekkebi kurumamış sözlerini, kendi gurbetinden kaçıp başkasının gurbetine sığınan mahmur gözlerini severdim.

Açılmayacağını bilse de kaderi eşiğe yazgılı kapı gibi, sırtını yasladığı duvar gibi, derdini döktüğü dere gibi severdim. Bizden büyük tanrısı yok yalnızlığın/getirdiğin hevesi, götürdüğü imkânı seviyorum diyen şair gibi, türlü türlü çiçeğe derdini döken merhamet kuşağı çözülmemiş gönüller gibi severdim.

İnsan kendine gücenir mi?

Gücenir.

Hayal tezgâhında dokuduğu kilimi yola serip beklerse gücenir.

Varamayacağı yola düşüşüne, şehre yanlış zamanda gidişine, önceliklerden pay umuşuna gücenir. Sevgisi merhametince büyüyen dokunuşlara, kalbindekini dudaklara yansıtmayan gülüşlere, gönlüne düşeni aşikâr eden türkülere, şiirlere gücenir. Bin bir olan derdini bin beş yüz edişine gücenir.

En çok da dost bildiği kalemin daha en başından ayrılık öyküsünü yazışına gücenir.

Dili hangi şairin yarısından sızan bir dizedir şimdi, bilmiyorum.

Gelseydi, bu sefer de ben soracaktım.

“Nasıl hayal etmiştin?”

SONSUZ MAĞLUBİYET

Jale Önder Darıcı

Hayat bir zamanlar birileri için kerevet üstü mutluluklardı. Hoplaya zıplaya ninesinin kucacağına koşan torunların çekiştirdiği namaz örtüsünde gizlenirdi niyaz. Ulu orta saçılmazdı. Tespih tanelerinin arasından dualar karışırdı çocuk cıvıltılarına, el ele verip göğe yükselirlerdi. Tanrı katında hangi ses daha makbul bilinmezdi. Dua mırıltılarını çocuk kanatlarına takıp yollayanlar bu kararsızlara göz kırpardı. İadeli taahhütlü bir hayattı onlarınkisi. Benim gönlümde ise çocuk cıvıltıları hep bir adım öne geçerdi. Elimde olsa bütün sesleri susturup sadece çocuklar konuşsun isterdim. O zamanlar biraz olsun umudum vardı. Sonra mı? Her şey tepetaklak oldu ve dünyaya tersten bakınca başım döndü, midem kalktı. Riyanın gölgesinin düşmediği hesapsızca yaşamaya duyduğum iştihakla, aldığım nefesleri sorgulamaktan bitkindim. Yıllarımı delik deşik bir naylon poşete tıkıştırıp en yakın uçurumdan hınçla fırlatsam zerre üzülmezdim. Elimde kalan bir avuç pişmanlıkla kimin kapısına varayım, el açıp da bir parça umut dileneyim, bizde kalmamış varsa biraz umut verebilir misiniz, diyeyim. Ama insanoğlu işte, aramaktan da vazgeçmiyor. Beyhude bir ömre can üfleyecek nefesin peşindeyim yıllardır. Her gün kendime bir ev seçip, kaybettiğim yaşama hevesimi bulacağım bir ses, bir sima arıyordum. Girdiğim evlerin bazılarında birkaç dakika bile duramaz, arkama bakmadan kaçardım. Bazılarında ise günlerce durur, onların huzuru beni boğacak gibi olunca oradan da uzaklaşırdım. Pencereler davetkâr bakışlarıyla beni cezbederdi. Açık bulduğumda içeri süzülür, bir köşeye siner, izlerdim. Neşeli bir kahkaha da gözyaşına karışmış bir serzeniş de beni aynı derecede boğardı. Yakalanma umudum yoktu, ben mühlet verilmiş bir mağluptum. Kazanamı belli bir oyunda debeleniyordum. Yüzüme gözüme bulaşan toz toprak, ömrümün haritasını çizirdi de aynaya baktığımda gördüğüm hayata karşı çekilmiş bir beyaz bayrak olurdu. Yıkıldığım, yüz üstü düştüğüm zamanlar bir el beni kaldırır “daha bitmedi” diye fısıldardı. Kaybettiğim her ne ise bir gün bir evde bulacağımı biliyordum ya da bilmediğine meftun bir serseri mayındım da kendimde patlayacağım bir günün peşinde seyrüsefer ediyordum.

“Seyreyle güzel kudret-i Mevla neler eyler” sözünü Alvarlı Efe mi söylemişti? Seyreyledim hem de defalarca...

Bu sefer bir Anadolu kasabasında taş döşeli sokaklarda dolanıyordum. Çivit mavisi bir ahşap kapı gözüme ilişti. İki kanatlı büyük bir kapıydı. Avlulu evlere sahip olanlara hep imrenmiştim. Kendi krallıklarında keyif sürüyorlar sanırdım. Bir buçuk metrelik duvarlarla dünyaya kepenk indirmişlerdi. Benim olmayan her ev, benim olmaya adaydı. Ebediyen kurulacağım bir kerevet arıyor, gökten düşecek üç elmanın biri için başımı dik tutuyordum. Oysa bütün elmalar cadının sepetindeydi.

Boyası dökülmüş pencereyi usulca aralayıp sedirin bir köşesine ilişiverdim. İkinci namazından dönen dedenin baston tıktırması, akşam yemeğini ocağa koyan gelinin tencere tabak seslerine karıştı. Yaşlı adam odaya girince elindeki emektar bastonu kapının arkasına dayadı, ağır adımlarla ilerleyip pencerenin önüne geldi. Sedirde hanımının yanına ilişti. Gözlerine baktım, yorgundu. Gönlüne baktım daha da yorgun. Yanı başındaki üç ayaklı tahta sehpayı kendi gibi bilirdi. Uzanıp çinili kâseden bir avuç kuru üzümü ağzına attı, biraz bekletip yumuşattı ve yuttu. Bir elmayı kütür kütür yediği yıllar mı ekmeği çaya batırıp yediği yıllar mı hakikatti? Yoksa hepsi bir rüyadan arta kalan tebessüm kırıntıları mıydı? Avluya bakan pencereye yetmiş beş yılı nakşolmuştu. Çerçeveye parmak izleri vardı hâlâ, camdaysa ilk aşkının adı yazılıydı. Buğulanmış camlar onun sır kâtibiydi. Bir pencere ne çok yaşanmışlıktı. Altmış beş yıl öncenin bakışlarını çıkar dese, hiç tereddüt etmeden çıkarır avuç içlerine koyabilirdi. “Buyur” derdi. “Babanı sabırsızlıkla beklediğin günü koydum ellerine. Sen unuttun belki ama ben unutmadım. On yaşındaydın ve baban bir radyo alma niyetiyle çıkmıştı evden. Bütün gün kalbine konan kuşu sakinleştirmeye çalıştın. İçinde pır pır eden, bir et parçası olamazdı çünkü. Olsa olsa bir kuştı bu, çırpınışları soluğunu kesen bir kuş. Avlu kapısı açılınca sedirden atladın da yerdeki sofrayı devirdin. Hadi itiraf et, unuttun de mi? Ben unutmadım alının sıcaklığını ve bendeki izlerini.”

Gözleri pencerede idi, sanki dinliyordu. Duası biten hanımı tespihi kenara koyup televizyonun sesini açmak için kumandaya uzanmıştı. Ses yükseldi, yükseldi, bir kadının bağırışları bütün evi inletti. “kimse karışamaz benim hayatıma, yine olsa yine yaparım” diyordu. Dualar, çocuk cıvıltıları, serçenin kanat sesleri aralık pencereden uçup gitti. Arkadan bir radyo sesi geldi belli belirsiz. Emel Taşçıoğlu’nun sesini nerde duysa tanır. “Güz mü geldi rengin soluk, ne tez yaprak döktün ömrüm” diyordu. Televizyondaki kadın ısrarla “yine olsa yine yaparım” diye bağırıyordu. Yaşlı adam radyo sesine kulak kabarttı, hafızasının dehlizlerinden ağır aksak geçerek o güne ulaşmaya çalıştı. Bir iki defa tökezledi, düşecek gibi oldu, uzanıp koluna yapıştım. Aradığım belki de bu evdeydi. Televizyonu kapatsalar birbirimizi görebilirdik. Sehpayı dördüncü ayak, tespihe bir tane olup karışabilirdim hayatlarına. Ama önce o kadın susmalıydı. Sofrayı devirip merdivenlerden ikişer üçer atlayan haline bakıp gülümsedi. Avlunun ortasında babası ile karşılaştı. İki eliyle sımsıkı tuttuğu kutuyu göğsüne bastırmıştı. Aylardır beklediği radyo alınmıştı demek. Okula gittiğinde artık onun da anlatacak çok şeyi olacaktı. Akşamları radyo dinleyip sabah susmak bilmeyen arkadaşları biraz da onu dinlesinlerdi. Her gün duyduğu eziklik son bulmuştu. O gün o çocuk kalbi ile hissettikleri sadece bir sevinç değildi. Gururu, yaşama sevgisini sarıp sarmalamışlar bir kutuya koyup babasının göğsüne bastırmışlardı.

Avlunun ortasında durup başımı kaldırdım. Pencere önünde oturan nine ile göz göze geldim. “Buralı değilsin” dedi bakışları ve kumandaya uzanıp kanal değiştirdi. İçimdeki bütün sehpa devrildi, bütün tespihlerin ipleri koptu ve taneleri yerlere saçıldı. Nemli gözlerimi silip solan yapraklara değil kendime ağladım. Ne güz ne de yapraklar umurumdaydı. O çocuk mutluymuş, yaşlı kadın mutluymuş. Arkamı dönüp sokak kapısına doğru yürüdüm. Buna yürümek mi denir sürünmek mi bilemedim. Önde pejmürde bir kıyafet yalpalayarak gidiyordu ardında bir ruh ona yetişmeye çalışıyordu. Bir kertenkele taş duvarın aralığına kaçtı. Bir karınca yuvasının üstünden atlardım. Dönüp üstüne bassam mı diye düşündüm. Utanıp yerin dibine girdim, yılanlar bile yuvalarında geriniyordu. Mutlu, kaygısız ve umursamazdılar. Tahta kapıdan geçip yazgımın peşinde yeni mağlubiyetlere yol aldım.

Çizim: Elif Oruç

ALTIN GÜNÜ KANA BULANDI

Esra Kâhya

“Ay ateş bastı, bu ne sıcak? Şu pencereyi açsana Necla. Ayaklarımın altı bile yanıyor.” serzenişiyle çay tepsisini masaya bırakıp koştu Necla. Pencerenin önü sıra dizili menekşeleri kaldırıırken alaylı bir ses sordu.

“Çiçekler pek güzel. Seninki mi alıyor bunları?”

“Dalga mı geçiyorsun Nimet, odun ne bilsin çiçeği? Anca semiz alır o!”

Taze gelin Nimet, “Aman abla işin formülünü bilmiyorsun sen,” diye atıldı heyecanla.

“Alacaksın fantastik bir gecelik. Giyeceksin onu lımbıl lımbıl. Bak bakalım ondan sonra ne çiçekler geliyor.”

Ortamda “Oooo!” sesi yükseldi. Kadınlar mevzunun geldiği yere pek sevindi. Altın günlerinin vazgeçilmez mevzularında liste başı hep bu muhabbetti. Odanın kenarına kırmızı bir nokta gelip oturmuştu bile.

“Allah canını almasın kız senin o fantastik değil fantaazi fantaazaazi,” diye elindeki çayı sallayarak güldü Dilek. Hoop bu sefer de dönmeyen dile gülüşüldü.

Nimet, avını avuçlarına almış kaplan edasıyla gerdan çevirdi. Yüzünde şehvet, dışında maydanozla “Adını söylemekte değil keramet işi bilmekte ablacım. Gemi yürüyor mu sen ona bak,” deyiverdi. Golünü atmış rahatlamıştı ki kocakarı ağızındaki kısırı etrafa döke saça çıkıştı. “Hoşt, haspam! İki gün sonra görürüm ben seni. Yeni gelin kıymeti seninki. Hem edep nerde edep? Doğurana kadar gebeyim diyemedim utancımдан.”

“İlahi Emine Anne, babası belli değil mi? Sanki millet bilmiyor yatağa girince ne halt ettiğinizi.”

“Hadi oradan! Hacı kadına ettiği lafa bak.”

Emine Anne, hacca parası yetmediği için umreye gitmiş kendini hacı sayan ancak mahallelinin umre yolcusundan öteye koymadığı bir pencere önü muhtarıydı. Kadın, bahsi hacılığına getirince Dilek dayanamadı sordu. “Kız Emine Anne, n’olmuştu umrede bir kere anlatsana bize.”

Olurdu olmazdı, biliyordun bilmiyordun derken ikinci çaydanlığa geçildi, çaylar tazelandı. Emine Anne aldı sazı eline. “İlle açacaksınız o bahsi değil mi? Bilmez gibi güleceksiniz halime. Ayol ben ne bileyim böyle olacağını. Oğlandan gelinden sakladığım üç beş kuruşla kafileye yazıldım. İhramlar alındı, biletler kesildi. Ömrümde teyyare mi görmüşüm? Ona bile razı geldim, yeter ki toprağa yüz süreyim. Neyse efendim, uçakta kötü olmayayım diye dilime bit kadar bir hap koyup yutturdular. Bir uyandım ki ‘Cidde’deyiz ihram giyilecek,’ diyorlar. Terden yukarı çıkmıyor kumaş, güç bela giydim ihramı. Ölmeden öldüm vallahi. Sonra acıktık, diyen oldu. Madem öyle yemek yiyelim de gidelim denilince, benim de midem ekşidi sanki. Güneşin bağırında çöktük bir lokantaya. Abo bir sıcak var eylül sonunda, cehennem gibi. Bizim tur başkanı az değil. Lokantacı ecnebice anlatıyor, bizimki bu dilde soruyor. Diyor şunu yer misiniz fasulyeli? Diyoruz he. Diyor yanına şu? Etten yapıyor. Diyoruz ver. Önüme yoğurtlu fasulyeye benzer şey geldi, bir tas da etli çorba. Nasıl yediysem ikişer tabak. Üstüne hurmalı, şekerli tatlı. Bizim kabağın süslü hali. Ondan da iki tabak. Sıcaklığın bağırında yansın mı içim? Bir sürahi de zezem.”

“Kız Emine Anne, kafileyi yeseysin. Tövbe.”

“Hadi oradan. Yol acıktırdı zaar. Öküz müyüm ben?” derken kadınların gözleri Emine Anne’nin iki oda bir salon göbeğini yaladı geçti.

“Susun,” dedi Dilek. “Film bundan sonra kopmuş zaten.”

“He film. Tutmayan kıçın adı ne vakit film olmuş? Fasulye mi dokundu nedir içimde bir gaz evriliyor çevriliyor aşağıdan çıkamadıkça hop yukarı fırlıyor. Bir tut, iki tut nereye kadar? Otobüsün içinde gark gark ötüp duruyorum. İnsanlar başta bir şey demese de dayanılacak gibi değil. Yanımdaki kadıncağız, iyi misin Emine Hanım, dedi güç bela. Baktım ben yediklerimi tutamıyorum. Dedim yok. ‘Beni otele atın.’ Aman o asansöre nasıl bindim, o odayı nasıl buldum Allah bilir. Odada iki kişiyiz. Yaşlıca bir karı, suratsız. Başıma geleceği biliyorum ya, pencere kenarın ben yatam, dedim. İh mih dedi, şu yana geçti tosurdak. Sonra olanlar oldu ya kızlar. Ben o fasulyeyi, o hurmaları zapt edemedim. Başta çekinir gibi oldum ama yok, tutulacak zehir değil. Bu yanımdaki sen git beni başkana söyle, önce odasını değiştirdiler; sonra bana dediler ‘Sen odada kal.’ Nasıl kaldıysam o odada altı gün. Yediklerim mi, sıcak mı, ilaç mı dokundu bilemediler. Mide bozulacak zamanı bulmuş. İshale çevirdim mi ben! Arada bir otelin hemşiresi burnunu tuta tuta odaya girdi çıktı, serumu tazeledi. Pencereyi açtı ardına kadar ama ne fayda. Ne şeytanı taşladım ne say ne tavaf. Otel odasında tuvaletten çıkabildikçe Arap kanallarını izledim, geldim.”

Gülmekten çatlayan kadınlardan biri “E sen şimdi hacısın he Emine Anne?” dedi karnını tutarak.

“Hele gâvura bak, bu da Allah’tan değil mi. Belki kabul etti yaradan. Sen nereden bileceksin?”

Sokaktan geçen sütçünün sesi pencere aralığından odaya girdi, muhabbeti ve çay kaşıklarının sesini bastırdı. Cam dibindeki berjere sığmakta zorlanan Nurdan “Kız bana bakın, size bir şey anlatayım da gülün. Şu sütçü yok mu, Aziz Efendi. Ama bana bakın birine anlatırsanız vallahi yüzünüze bakmam.”

“Aaa olur mu şey, aşk olsun”lar havada uçtu ama hepsi de biliyordu böyle olmayacağını.

"Bu Aziz Efendi geçenlerde bizim apartmana girmiş. Elinde beşlik iki tane süt. Alt kattaki yok mu, pavyon gülü?"

"Ay bu da bir alem. Adını söylesene kız, pavyon gülü neymiş? Yeldirme Nurşen. Yüzünde nur kalmamış Nurşen."

"Ay deme abla öyle şeyler. Birimiz kapısını çalıp da kahvesini içmedik. Anca koca kıskanmayı bildik. Hem kim uydurdu pavyonda çalıştığını falan?"

"Hadi oradan," diye atıldı Emine Anne. "İçmem ben onun bir şeyini. Üstüne başına bak. Giydikleri bir karış. Benim iç donum onun etekliğinden uzun. Gece gece evden çıkan karı, devlet dairesinde memur olacak değil ya. Aha şuraya yazıyorum bal gibi de pavyonda çalışıyor."

"Gececi hasta bakıyor," dediler ya günahı vebali boynuna. Aman durun lafıma laf katmayın. Bu sütçü işte bizim apartmana girmiş. Güya bana süt getirecek. Her seferinde aynı terane. Benim katı bir türlü bulamamış. Geçen sefer de çatıya çıkmış. Bir indi kan ter. Dedim 'Aziz Efendi hayırdır?' 'Yaşlılık yavrum çatıya çıkmışım.' diyor. Ay gülemedim de. Neyse, bu sefer de sen çal Nurşen'in kapısını. Nurşen'in üstünde Nimet'in dediği geceliklerden. Açmış kapıyı. Memelerin bahsi almış yürümüş zaten. Kafam kadar. Bizim yetmişlik sütçü karşısında iki bombayı görünce elindeki sütü falan unutmuş. Dili şeyine dolanmış. 'Ah kızım af buyur amma bunlar sahi mi,' diye soruvermiş.

Lafın burasında kahkahalar patladı. "Allah canını almasın kız senin. Öylesini görmedi demek hayatında. Eee Nurşen ne demiş anlat hele."

"Kız manyak Nurşen'e sorulur mu bu. Adamın tipine bakmış şöyle. Ahı gitmiş vahı kalmış. 'Dokun bak bakalım sahi mi,' deyivermiş. Adamcağız essah mı, diye elini atar atmaz ayağındaki terliği çıkardığı gibi neresi denk gelirse."

Bir kakhaha tufanı daha koptu. "Ay," dedi biri. "Vallahi altıma edeceğim gülmekten." "Kız," dedi öteki "dövmüş mü herifi?"

"Vallahi dövdü. Gerisini gözümle gördüm de biliyorum. Adam kan ter içinde elinde iki beşlik bizim kata kadar kaçmış. Sesi duyunca n'oluyor yahu, diye kapıyı açmamla Aziz Efendi'yi gördüm. 'Yetiş yavrum öldürecek bu karı beni,' diye inliyor apartmanı. Peşinde de bizimki, 'karı anandır,' diye elinde topuklu terlikle. Olanı biteni Nurşen anlattı orada ayaküstü. Öteki de yok, demedi valla. Sütü almak da içimden gelmedi. Var dedim, boynu bükük gitti adam."

"Günah kız, alaydın bari birini. O kadar dayak da yemiş. Köy yerinde yere bakan, göbek kokandan başka bir şey görmeyince ne olduğunu bilemedi demek."

Pencerenin gerisinden bir sütçü nidası daha duyuldu. Hepsi birden kakhahayı salıverdi. Artık Sütçü Aziz'i gören bütün karıların aklına aynı şey gelecekti.

Ortamdaki östrojene tezatla "sordum sarı çiçeğe" diye avaz çalan telefonu kuyumcu eşantyonu çantasından bulup çıkaramayan kaynanaya döndü bakışlar. "Alo. He, gündeyim ne oldu? Sepeti salsın Necla, oturuyorum ben daha. Bana bak geç kalma yemek yok akşama," dedi telefon kapandı. Sonra Necla'ya dönüp "Pencereden sepeti sal hele, bizim gelin anahtarı koyacak."

Bıyık altından gülerek sordu Nurdan,

"Gezmeye mi gidiyormuş seninki?"

“Bırak şunu allasen! Nerden aldık başımıza bilmem. Ne yemek bilir ne temizlik. Giyinip kuşanıp gezecek sade. Sabahtan akşama malak gibi yatar, koca gelince kıçına can gelir. Şöyle yoruldu Asım, böyle duruldum Asım. Bok yoruldun! Yine gezme peydahlamış. Akşama da beni yerler.”

“Aman gençliğinde gezecek tabi,” diyen Nimet oldu. Malum aynı yerden kurtlanıyordu o da. Gelin diye gezmesin mi?

Altın gününde gerginliğe müsaade etmek istemeyen ev sahibi hop diye atladı çekyattan. “Bırakın şimdi onu bunu. Altınlar keseye girmeden kalkın hele, iki tur atalım,” diye bastı teybin düğmesine.

Emine Anne hariç hepsi kurtlarını zor tutuyormuşçasına fırladı yerlerinden. Teyp “Oy farfara farfara,” diye bağırdıkça bizimkiler hepten kudurdu. Kıvrılan beller, kırılan gerdanlar yeşil soğan kokuşlu, terli kahkahalarla odayı doldurdukça iyice aşka geldiler. Olay, mezdekeye kadar gitti. Yeni gelin ortada. Eteğinin bir ucunu almış eline, bir eli alının kenarında. Gözler şehvete dönmüş, dudak nasıl da oynuyorum iddiasıyla yukarı kıvrılmış. Oh ohlar, hay yaşalar, alkışlar derken misafir odasında bir pavyon havası. İşte tam bu sırada pencereye atılan bir taş, büyük bir şingirtıyla camı kırıp koltuğunda kısırını sıyıran yarım hacı Emine Anne’nin alnını al kanlara boyayıverdi. Ne olduğunu anlayamayan kadınlar alkışı unutup yakarışa geçti.

“Eyvahlar olsun, taşıyorlar bizi, yetişin!”

“Kim taşlasın bizi be, boş konuşma,”

“Kııız Aziz Efendi olmasın,” diye pencereye doğru koşarken hepsinde bir korku bir heyecan. Birinin de aklına teybi kapatmak gelmedi. Şarkı “esmarayı murra” dedikçe oynayası gelen de yok değil hani.

Emine Anne elindeki kırlenti alnına bastırıp “Bunu yanına koymayın,” diye işi şova dökerek inleyedursun Necla pencereden kafasını uzattı ki ne göre! “Ay bu benim herif.”

Odadakilere bir manasızlık çöktü. “Senin herif niye camı taşlasın ki?” sorusunun cevabı oynak şarkının gerisinden geldi.

“Saatlerdir kapının önünde zile basıyorum. Necla, diye yırtıyorum. Telefon yana yana çalıyor. Altın günü diye toplanıp âlem mi yapıyorsun lan sen?”

Tüm mahallenin kafası pencereye dönük. Necla utancından yerin dibine girdi, çıktı. Tam kafasını içeri sokacakken karşı apartmandaki pavyon gülünü gördü. Nasıl da sırtıyordu soysuz.

“Şuna bak,” dedi, “her yer meydanda çıkmış pencereye.”

KÜÇÜREK PENCERELER

Beyhan Keçeli

SONRA İKİ TANE ALIRSIN

Kızılay'ın en kalabalık duraklarında. Elinde yara bantları Asım'ın. Kimse yara bandı almıyor. Günde birkaç kutu ya satıyor ya satamıyor.

Eskiden insanlar dalıp gider, parmaklarını keserdi. Düşünmeyi bıraktılar mı âşık olmayı, bir meseleye takılıp kalmayı? Bu şehre bulutlar da uğramıyor artık. Yağmurlar yağmıyor. Gözler nemlenmiyor.

Hayır yara bandı istemiyorum, diyor durakta bekleyenler. Başlar sağa sola salınıyor. "Olsun, sonra iki tane alırsın de mi?" diyor Asım her hayır diyene.

Olsun, sonra iki tane alırsın.

Belki kaygısız başın bir derde düşer, belki insan olduğunu hatırlayıp âşık olursun. Pencere kenarlarında birini beklersin belki yahut bir bekleyenin olur.

İnsan dediğinin bir meselesi olur, bir kederi. Salata yaparken dalıp gidersin belki.

Düşünürken kesersin sol elinin işaret parmağını. İşte o zaman iki tane alırsın de mi?

Babam da alamazdı istediğim hiçbir şeyi. Ne istesem sonra derdi. Tamam ama sonra alırsan iki tane isterim. Kafasını sallardı göğsüne doğru, gözler yumulu, olur derdi.

Meselesi olan adamdı babam. Sırtında küfesiyle düşünürdü. Dalgın yürürdü yolda, düşünceli boyardı duvarları. Kömür yığınının altında kaldığı gün. Kömür karası babam. Ölme dedim, şimdi ölme. Sonra iki kere ölürsün.

SİLAH DEĞİL KALP İLACI

Bu kaçınıcı kavga. Arabadan dışarı taşan sesler gittikçe yükseliyor. Adamın yine dili damağı kurumuş. Savunma makamı kurulmuş. Yalanlarını mı katmerliyor yoksa hakkını mı alma derdinde. Bilinmiyor.

Adam köpürdüğü kadın, arabanın ön camından bulutları seyirde. Bulutlar bugün de köpük gibi, diye geçiriyor içinden. Evinin penceresinden göremediği bulutların neden hep arabadayken göründüklerini biliyor. Çocukluğundan beri ne zaman canı sıkılsa öfkelense pencerelerden göğe yükselir bakışları. Bulutlar üşüşür bir bir. Eğlencelik.

Adam uzun uzun anlatırken kadın, bulutları olmadık şeylere benzetiyor. Sıra ona geldiğinde kısa cümleler kuruyor. Kendinden emin. Yumuşamaya hiç niyeti yok. Onu böyle zorlamayı seviyor. Adam tüm bedeniyle kadına dönük. Eller konuşmasını tamamlayan büyük hareketler yapıyor. Sonunda elinin ayasıyla direksiyona vurup arabadan çıkıyor adam. El alışkanlığıyla kapıları kilitliyor önce. Titreyen elleri bagaj kapağını açıyor sert. Kadın koltukta huzursuz kıpırdanıyor. Gözleri aynada. Sanki bir kurşun sesi vınıyor kulağının dibinde. Ürperiyor. Ya silahını alırsa. Ya artık buna bir son vermek isterse. Çok üstüne gittim galiba, ah akılsız başım, diyor içinden. Arabanın kapısını açıp silahı doğrulttuğu an adama ne diyeceğini düşünüyor acele. Hamile olduğunu söylemeye karar veriyor. Bu bilginin doğruluğu yazarca bilinmiyor. Adamı vazgeçirmek için kadının aklına başkaca bir şey gelmiyor.

Adam, açık bagaj kapağının ardında. Kalp ilaçlarını içiyor oruç olduğuna aldırmadan. İlaç çantasının altındaki silah aklından bile geçmiyor. Kimse ölmek istemiyor.

BABAMLARIN EVİ

“Biliyor musun, babamların evi dediğim bir ev var. Yıllar geçti alışamadım. Farklı kokuyor o ev.”

Titreyen sesini masanın üzerine bıraktı, çocuk. Baktı kadının gözlerine yardım dileyerek. Daha fazlasını söylemek için aradığı gücü bulamadı. Konuşamıyorum, bir soru sor, dedi.

Nasıl kokuyor?

Hüsran gibi.

Hüsran nasıl kokar?

Ekşi elmanın çürümesi gibi.

Başka?

Bir de o evin penceresinden görünen bulutlar. Bir şeye benzetmek imkânsız.

VALİZ TIKIRTIKLARINDA KALAN AŞK

Aşk, üniversite sıralarında kazınıp kalmış. Yağmurlu günlerin saçaklı bulutlarında, ilk ders mahmurluğunda. Gazi'den çıkıp Kızılay'a yürünen o yolların asfaltında. Cebeci sokaklarında, bekar evlerinin pencerelerinde, omuz valizlerinden tekerlekli valizlere geçilen yıllarda. Memlekete giden valiz tıktırlarında. AŞTİ'de henüz filtrelerle karartılmamış camlara ellerin sallandığı dar zamanlarda.

Şimdi aşka dair tek avuntusu: Öykü yazmakta. Şakaklarında beyazları, yüzünde çizgileri, eski zaman sözlerini seviyor. İnsanların gözlerinde bir türkü olduğunu fark etmek kırk yılını aldı. O türkülerin öykülerini yazıyor.

“Gülüp oynadığım ele karşıdır.”ı gördüğünden beri teslim olmamak için direniyor. Bir valizin tekerlek sesini duymayalı öyle çok zaman oldu ki... Aşk çok uzak. AŞTİ'ye de gitmedi yıllardır. Aşk, hâlâ otobüs camlarında duruyor mudur?

Tek lakırdıları edebiyat üzerine. Gözlerine bakmak biraz daha zorlaşıyor her yeni günde. Türkünün devamını duymak istemiyor.

İlhamına âşık olmak hiç edepli gelmiyor. İçinden ona türkü gözlüm diyesi geliyor. Ardından gülesi... Hey koca kurt, yok daha neler, deyip savuşturuyor. Hüzün değil gözlerindeki. Başka bir şey. Unutulmuş bir şey. Cebeci sokaklarında yankılanan tekerlekli valiz sesi gibi.

Öykü günlerinin, şiirli gecelerin hiçbiri bu çağın bilindik sevdalarına ermiyor. Canına okuyorlar aşkın, farkına varmadan. Dile dökülmeden. Öyküden öyküye geçen valiz tıktırları Cebeci sokaklarında yankılanmaya devam ediyor.

PERVAZINDA TUTUNAN KELEBEK SANCISI

Ahmet Kafkas

İzbelik bir yer burası kirlerden arınmamış
Silmemişsin pencereni pervazını
Kokuyor yerler yağmurdan ıslanmış
Küçük bir çocuğu kucaklıyor toprak
Bir damlasını gözlerinden süzülen bir annenin
Ne zaman yaslanıp baksa pervazına
Elinden düşer bir mendil ıslak toprağa
Bir ıslık kadar rahatsız edici
Bir çığlık kadar amansız
Hastalık bu
Hastalık
Toprağa bakıp hüzenlenmek
Komşudan şakırdayan bardak sesleri
Gülücükler hatta kahkaha
İncitici dünyada burkulan kalplere
Dağlamak gibi diri bir bedeni
Söküp almak etten tırnağı
Sıkıp almak taze bir canı

Bahçesinde gülmek de mümkündü
Çekip gitmeseydi serin bir güz sabahı
Başında bahar yeli göğsünde bin bir heyecanla
Ellerinden tutup gülücük saçan o minicik eli
Mümkündü her güzel şey gibi güzellik
Mümkündü güzel bir incelik
Oysa izbelik bir yer burası kirlerinden arınmamış
Silinmemiş pencere pervazına asılı kalan insanlık
Sinmiş bir gölge kadar sessiz yaşamak mümkün
Heyecandan huzurdan
Ağrıdan ve acıdan gayrı
Yaşamak
Pencere pervazına asılı kalan çocukluk
Pencere pervazında asılı kalan burukluk
Dünya bu
Kirlerinden arınmamış
Ve gölgesinde çiçek büyümeyen yalnızlık

ÇELENK**Ahmet Karpınar**

gecenin gürültülü terazisinde
bir yumruğun öfkesinden ayrıldım
boynumdan gövdeme taşan çelengi
kuklanın ağzıyla fısıldıyor etrafına
çünkü ay hiçbir karanlığa sırt çevirmez

pencere kenarlarına yaklaşan sevinçle
özlem kapı eşiğinde duruyor günlerce
o köpüren varlığını şafakla tamamlayıp
geçiyor kaburgalarımın göğün sütunlarına
en önde ve vücudumu teşhir ederek

ufkun uzaklığına kaçan güneş mahsur
her defasında yeniden dolduruyor boşalan günü
sihrini dökerek toprağa
nasıl da arıyor mahfazasından
ilk yüzünü

çocukluğum, omuzlarımdan kuşları kaldırıyor pencerelere
çapaçul, yakası yağlanmış adamlardan öğrendim
soluk almanın yırtıcı gülümsemesini

PENCERELİ ŞİİR

Burçin Laçın Altay

Baktığında penceresinden bir şiirin
Lacivert okyanus sonsuzluğuna açılmalı
En ferahlatıcı manzaranın eşliğinde
Durgun suların tenhaliğında yalnızlıkla barışmalı
Ya da feveran eden dalgalarla savaşmalı
Beklenmedik bir depremin yerle bir ettiği
Zamanı yenmeli yeniden
Ya da sularına kapılıp kirli bir selin en ferah denizine dökülürken
– Boğulmalı belki de kuytu sevinçlere aldırmadan...

Baktığında bir şiirin penceresinden
En harlı yangınlarda yakmalı en çıplak düşlerini
Yazın en sıcakta serin sularda yenilemeli saçları
Ya da dünyanın zirvesinde üşütmeli ellerini
Yerin en dibinde karanlığa teslim etmeli geleceğini
Mavinin umudunu sığdırmayı bilmeli bir sese
Nefeslerin hırçınlığında hatırlatıp tüm yıkıntıları
Harabelerin yeniden inşa edildiği
Yeni şehirlerin düzeninde
Yeni bir hayatı anımsatmasını bilmeli.

Bir şiirin penceresinden baktığında
Pençesine düşülen her aşkın
Damarlarda akan kandan daha güçlü olduğunu bilmeli
Bir de denizlerin çekilirken ki sessiz feryadından...
Pencereyi kapatırken buğulu bakışlar ardında
En yakıcı aşkın gözkapağından öpmeli
Son mısrayla vedalaştığında...

DANS**Emine Selcen Akkuş**

Kuşlarsa artık gelmeyen pencereye
Ay ışığındaki dansını bırakmışsan
Leylaklar küsmez mi sana?
Sığınacak yeri kalmaz yuvasızların
Bir bakarsın
Güneş artık vurmaz camlardan
Aydınlatmaz aynada yüzünü

Denizlerden bir vapur gelir de güpegündüz
Acımsı haberini verir kalemlerin
Kâğıtlar ağlamaklı...
Şehirlerin hüznü çöker üstüne
Sevdiklerini terk etmek zorunda kalırsın
O hep ağladığın duvar dibini
Kurumuş ağacının gölgesini
Bırakıverirsin ansızın

Kuşlarsa artık gelmeyen pencereye
Gözyaşını taşıyorsa satırların
Özlemin ardında bıraktığın bir şeyin vardır
Sona eriyorsa ay ışığındaki dansın.

PENCERE KIYISI**Gülşah Demirci**

Bir pencerenin kıyısındaım bugün
Dışa değil, içe açılan...
Ve o hayat yorgunu perdeleri yok
Ne de olsa geçmiş, görünürdür zamandan...

Güneş sırtını dönmüş, Ay küskün
Gök, yüzünü çevirmiş camdan...
Ve gecenin şarkısı çalıyor
Bir ağıt dökülüyor aralanan dudaklarımdan...

Kalbinin dört odacığında yalnızlığa sürgün
Giderek daha da ıssızlaşıyor insan...
Ve ışığa hasret, penceresiz kalıyor
Geçmişin hayaletleri eksik olmuyor duvarlardan...

MONOKROM

İlker Akyel

Nasıl da hor görüyorlar fütursuzca
Rengârenk hayatlarımızı monokrom pencerelerinden
Bilmiyorlar yaşamasını başka türlü
Razı geldikleri olağan rollerinden

Yargılamak boşuna, çoktan mahkumlar kendi yargılarına
Unutmuşlar özünü anın, kapılmışlar esrikliğine modanın
Tekdüzeliğini hissetmiyorlar yönlendirilişin
Pencereleri açılmamış hiç okyanusa, dağlara, sevdalara
Gözlerine serilen manzaraları, hazin çıkmazları

Yaşadık hür, el verdiğince kör yazgımız
Pervazlarına savrulan umutlarımız, bayat
Kuruntusuzluğuyla haklı gururumuz yutkunmuş
Hor görünün toprağında hayasızca açan
Arıların çekindiği çiçeklerdeki acı polenler
Solmasıyla unutilan kadim varlıklar burada hatırlanır
Şimdi yeni pencerelerde yeni perdeler
Geçmişin manzarasının çirkinliğini maskeler

YORGUN MERMİ KÖR TALİH VE PENCERE ÖNÜNDE KÜL

Oğuz Ertürk

kaygan zeminde tango
basamak basamak bir sağanak
şehre birden inen nefret
ey atom ilmi ve gez göz arpacık edebiyatı
ne tarafa doğrultalım kalemin yivini
uzun tut bulutların ipini
uzak dur kapkara bir kavgadan

eve dönmenin cebir'i
cepte ufak çakı cüzdanda fotoğraf
omzumuza bir mezar taşı bırakmadı mimari
trafoları taşıyan, bakıra keski bileyen çocuklar
kahramanlık değil bir gaspı başka bir gasp ile kapatıyorlar

gönlünü erostan kaçırın spot satıcıları
ve kira ödemek için bekleyen dizeler
martılara da şiir yazılır oran ve orantıya da
herkes nasılsa anlar Türkçeden
penceresi kaldırma açılan halk
izohips haritası yahut kaçakçılık şube
alın yazısına namlu dayayan memurlar
hadi gel tebessüm eden bir kalem ek saksılara

ey nereye yönelsem şaşırmanın dua dudaktan süzülen kan
doğrulttum gözlerimi
yorgun düşen babalar hakkı için*
işte yumruğum
işte içinde savunduğum çiçek
düştüğüm toprağa bırakın.

O PENCERE

Sevda Altınkaya

Ben o pencereye bir gül lekesiyle geldim
Önce nefesler kesildi, sonra ayaklar
Tek başıma oturup iki kişilik dinlendim
Gövdeden yeni ayrılmış bir tüydüm
Uçmanın bittiği yerde bir çalı dibi bulup
Rüzgâra güvendim ama hafiflemedim.

Evlerin içinden kapalı bir kutu gibi geçtim
Karanlık bir gülüşüm vardı odaların ortasında
Yine de o pencereden süzülüp içeri giremedim
Dervişler dedi ki bu bir sırdır, kimselere deme!
İnsanın içinde bir pencere kapanır
Sonra hep dışarıda kalır, bin pencereden geçse de.

Kapalı bir pencere buldum, düşsel yanıklarda
Ben dışarı bekçisi, o içeri güvercini
Hünerli ellerimle yokladım buğusunu camların
Elbet kapalı kalbim, kapalı evim, kapalı içim
Düşsel bir yangında açılmayan pencereydim
Korktum gerçeğe düşmekten ve açılmaya direndim

Ben o pencereye bir gül lekesiyle geldim
Hoş karşılanmadım, buyur edilmedim

Ben o pencereyi ellerimsiz kapadım
Açılmasını da hiç dilemedim.

RADYODA DENK GELİNCE GEÇEMEDİĞİN O ŞARKI

Taha Ömer Bilik

Buluşabildiğimiz tek ortak frekanstı şu dalgalı perdelerini
alınından mızraklanan perçemlerine yamadığın penceren.
Bir pencerenin yalnız bana açılması ile havalara uçuyorum.
Uzun zamandır bir guest bekliyorum ancak minor or major değil.
Sinyor Depression from duty free, welcome to my secret catastrophe!
Bu iki defa bilerek yıkandığım nehrin şakır şakır kuruduğu yağmurlara
nergislerden bozduğum bir ayna tutuyorum, can't you see?
Tırmandığım her basamağı sapanıma birer mermi ederek
mahremimden sakındığım bu aynadaki canavara saklıyorum.
Fakat I've worned you; dear selam ehli, watch your back.
Onlara gerçekten can yakıcı bir azap vardır, says holy moly!

Pençelerinin ucuna tenimi takınca kutsallaştığını biliyorum.
Bir ormanda kral olmak için demokrasiye gerek duyulmadığımı duyuyorum.
On dört buçuk milyar yıl önce the Big Bang fakat today, let's boom!
Bu şarkının sözlerini kırk gün kırk gece gerdeğime sokuyorum.
Üzerinde paslandığım yatak ve beyaz beyaz köpürdüğüm Mediterranean Sea;
beni nevroitik böceklere şeriata uygun yağmalatıyor, it's postmodern art baby!
Ben; sana göre yasak meyveydim, bana göre düşerken ısırıldığın yılan.
Kimsenin beni kemirmesine müsaade etmemek için içime içimi yedirdim.
İnsan; defne ağacına dönüşenlerin kurduymuş. Hepsini öğrendim, thanks to you!

Ben pencereni taşıdığımında üç şeytan görüyorum.
 Üç şeytan ve yalnızca birisi benim gizliden büyüttüğüm sevdam.
 Gözlerinde sektirdiğim tüm taşları zamanın evlatları diye yiyorum.
 They've born with my tears and regrets in my bedroom.
 Yüküm ağır, it's so heavy. Just because it is my choices.
 Gelip kara geceyle boydan boya sarınca sarışın alevleri
 o zaman soluyorum işte tenimde tütsülenen gül közlerini.
 Son kez soluyorum üzerime yağmadığından nothing but sorry.

Düşlerim vardı, kuyulardan çıkarmak için terbiyelediğim rüyalar.
 Düşlerim; göğsüne açılan tüm pencerelerinden sarkışları
 bir bir tecrübe etti, yakut yerine alevleri kekelerken.
 Tüm kaburgalarını bir altın elmaya takas ederken
 bütün balçıklı göletlerin teker teker tadına baktı, dizi bile kanamadı.
 İzi bile çıkmadı o kadar sulamama rağmen yüreğindeki eskizleri.
 Bunca zamandır solluyorsam damarlarımda devriye gezen
 suicide police annemi, the show must go on elbet, lady!

So if she's with someone like me, I hope the God, she used me!
 Başaklarını uzat bakalım kasıklarına, neredeymiş the birds and the bees?
 Pencereler, işte ölüme arabuluculuk yapan bir iğne deliği!
 Bak kırdım kalbimi; one is mine, the other one is yours.
 Ben ölü doğan bir gözbebeğiydim yedi yaşımda, yetmişimde ne olacağım?
 Ben kime uzun uzun baktım da taş kesmek lanetini yaşamadı, senin yüreğinden başka.
 Bağrımında sakladığım tanrılara sırasıyla birer çiçek adı tünüyor, zikrediyorum.
 Çünkü her çiçeğin kökleriyle toprağa adını yazdığı bir tarladan
 dötrnala geçerek ne varsa şu genç yüreğime sıçratıyorum.
 Knock, knock! Who's there? Taha. Taha who? Ta Ta Taha Taammm!

Nereye gidiyorsun, daha altın yağmuru olup pencerenden sızacaktım.
 Boynuma ilikliyorum maskelerimi paramparça ederken kullandığım baltayı.
 Çimdiklenerek yürüyorum bu yaşamak kavgasını doğuran azizenin namusunda.
 Nereye gidiyorsun, henüz bizi köprüden düşürecek bilmeceyi bulamamıştım.
 İzin ver; kirpiklerimle çerçeveleyeyim denize bakan evleri, göçebe gözlerine.
 Nereye gidiyorsun, radyoda denk gelince geçemediğin o basireti bağlı şarkıyla.
 Saç diplerine gömdüğüm rüyama kepek diye Head and Shoulders döküyorsun.
 İzin ver; keçilerimi senin telefon numarana kaçırayım.
 The person you have called, can not be reached at the moment, please try again later.
 Pencereler, işte hayatını dışarıya yansıttığın bir tür kopyalayapıştır!
 Nereye gidiyorsun, söyle nereye? Şimdi tam da yaşanmayacak dakikalara girdik.
 Where are you going my darling, vakit çok erken. E daha bileklerimi kesecektik!?

Kollarını pencerenden bir zafer sancağı gibi uzatmaktan vazgeç, honey;
 "La Galibe İllallah" diyor yüreğimde atan, senin taktığın o kol saati.

BU BİR SERENAT DEĞİLDİR

Kevser Özdamar

Karşımda değilsin, yani yüz yüze değiliz, yani gözlerinin içine bakmıyorum. Gerçi gözlerini de hiç canlı canlı görmedim, hani insan konuşurken gözleri sabit duramaz da sağa sola basit harmonik hareketle periyodik olarak salınır gibi ekstra oküler kaslarının zamansız kontraksiyonlarıyla... konu bu değildi.

Hasbihal ederken birimizin gözünden fıskıran ilgi demetlerinin diğerinin gözüne gelip oturması mümkün olmadı şu feleğin çatısı altında; lakin elde sıfır da yok, sesini duyduğumu inkâr edemem, derler ya, ya şakayla ya sohbetle. Hani ses de dalga dalgadır deniz gibi ya, vokal kordların arasından geçen havayla bir boğazdan yayılan nağmeli harfler, diğerinin kulağına süzülürken bir sazın teli gibi, daha modern hali ile bir gitarın teli gibi, daha hassas haliyle bir kemanın yayı gibi titreşir de... Konu bu da değildi.

Bu yüzden seni tanıdığımı söyleyemem. Fakat üzgünüm ki tanımadığımı da söyleyemem. Kafamda kurduğum bir çeşit yapboz olduğunu iddia edenlere ise epeyce darılırım, bir yönergem olmasaydı o yapbozun parçalarını dünya ahiret birleştiremezdim sanırım. Yapbozların çerçevelerinde inceden devam eden resim gibi, bıraktığın izlere dayanarak emek emek dizdim taşlarını, bu iş öyle kolay değildi, sen en az bin parçadan, yok yok on bin parçadan ya da vazgeçtim sayısız parçadan oluştuğun için seni merak etmemek mümkün bile değildi; bin yanlış bir doğru uğraşlarla karşıma çıkan silüetinin kıymetini bil diye söylüyorum hani.

Sana hayran olmak işten bile değildi, sana hayran olmamak elde değildi. Türkçe ne garip bir dil! Ama konu bu değil.

Hâsılı, bu bir serenat sayılmaz. Sana serenat edebilmem için yan yana olmamız gerekirdi ya da sen, balkonun demirlerine yaslanmışken huzurunda İtalyanca şarkıları opera söyler gibi haykırmam ya da Romeo Juliet hikayesinden bir kesit oynamam... İyi de niçin serenat edecekmişsin kardeşim, diyebilirsin tabii, en doğal hakkındır ama düşün; aylardır zihnimi bir kurt gibi kemiren, açtığı delikleri çürümeye bırakıp sonra zihnimi terk eden bu bilinmezliklere son getirmek iki yüz doksan beş gündür hayalini kurduğum tek şeydi. İki yüz doksan beş gün önce diyaloglarla tanıştığım, iki yüz kırk iki gündür monologlarda yaşadığım sana bir serenat, hiç olmadı bir hitabet, o kadar da şaşılası görünmemeli. Yine vokal kordların titreşmesi olayı ama biliyorsun, konu o değil.

Hem serenat deyince insanın duyguları kıpraşıyor, nitekim duygular bahsine girmek istemem zira bu bâbdan giriş vardır ama çıkış yoktur; sonsuzluğu menzile alır, nihayetinde hiçbir şey yoktur, bir şey varsa bile bilinemez, bilinse bile başkalarına bildirilemez, deyip Bakırköy Ruh Sağlığı Hastanesinin yolunu tutardık. Hâlâ Kemal Sayar mı psikiyatri kliniği şefiydi, bak şimdi de çorba ettik tüm maziyi ama zaten konu bu da değildi.

Bunun bir serenat olmadığına kanaat getirdiysek meseleye geçelim: sonbahar tokadı. Bu kadar mıydı bir buçuk sayfa girizgâhın amacı? Hayır, keşke bu kadarla kalsa, Temel'in 'Nasıl Öldü' fıkrasındaki ölemeyen bahtsız gibiydim. Eylülün son demlerinde bu okkalı Osmanlı tokadıyla yere düştüm, bu tokadı seni tanıdığım gün yemiş olduğumu anlamak için dehâ olmaya lüzum yok. Ne diyordum, tokat evet, nereden geldiği belirsizdi, millet gaip ten sesler duyardı, benim nasibime de gaip ten tokat çıkmıştı. Ayağa kalktım, ellerimi cebime attım, yazık, ümitlerim kırılmış, tokadı ben yedim onlar da yerden yemişti belli ki. Zıyan olmasın diye aldım avuç avuç cebimden elime batan umut kırıklarımı, durur muyum, hepsini ekim ayına ektim. Kasım'ı nevbahar eden yirmi iki güneşin altında ektiğimi biçerken yine elimi kestim, hainlik mayasında varmış umudun, bunu bildim. Yirmi ikinci güneş de diş hekimlerine doğmuş, gülümsedim. Bitti mi? Hayır, bitmek ne kelime! Teknem daha da gömüldü kara okyanus diplerine. Yahu hani karadaydım ne ara denize açılmıştım? Nereden bileyim ben? Boğuluyordum, can havliyle onu mu düşünseydim? Gerçi boğuldukça geceyi sevdim, o başka mesele. Boğularak uyanınca geceye açıyordum gözlerimi çünkü, ne büyük tezat, gece insanı hem boğuyor hem de attığı sudan kurtarıyordu. Deniz diyorduk, dibi de görmüştük, seni aradım denizde ve gecede ama şimdi bakınca da çok yanlış seçimler olmuş aklımı seveyim, gece ki zifiri karanlık, deniz ki optik yansıma, kırık ışık, rotamızı yakamozlara güvendik, yüzdük yüzdük şiire vardık. Yine sevinmedim desem yalan olur, kaybolunacak en güzel yollardan değil midir şiir? Bir kalem alacaksın eline, nehirlere damıtacaksın parşömene, bakma cafcıflı kelimelerime, ne bulursak oraya karaladık kalbimizi. Çoğul konuştuğuma bakma, her şey zihnimde oldu bitti ama bir deniz sesindi işte. Bir deniz sendin işte. Ya da öyle bir şey ama konu bu da değildi.

Baktım olacak gibi değil, ben de bıraktım kendimi denize, dalgalarda alaboraya gittim, kalbim güreledi, dilim sus pus beklemedeydi. Kandırdım kalbimi hep geleceksin diye, çünkü kandırılmayı kabullenmişti. Hadi onu atlattık da beklemekten yanan cesedim küllerini saçtı suya. Küllerimle limana vurdum, bir mehtabın, bir de şehrin yalan ışıklarının altında uyudum, uyandım, uyudum, uyandım... Sende aradığım beni ve dehlizlerinde kaybettiğim seni yine göremedim, sahi, sen neredeydin ki? Konumunu bulsam hızını bulamıyor, hızını saptasam konumunu kaybediyordum, Heisenberg abinin ayaklı kanıtıydın mübarek ama konu bu değildi.

Takdir edersin ki hayatımı halter gibi sırtlamış zavallıların imzası suskunluklarıdır, ben de öyle dudaklarımı birbirine kaynattım. Sen zaten susmuştun bir de kaybolmuştun, aklına rüzgârımın estiği günler mazideydi ama aklıma rüzgârının estiği günler, mazinin hadsiz kısılalığından bihaberdi. Hiç görmediğim siyah gözlerine siyah gözlerimden tuzlu yaşlar döküldü. Herhalde bekleyen illaki ölüyordu, masmavi muhabbet altında masmavi denize gömüldüm. Yaktığın muma, aydınlığında doğruluşuna, karanlıkta kayboluşuna kefenim diye sarıldım, kadehini kırdım, günlerden yirmi sekiz Şubat'tı, yirmi sekiz yerinden hislerimi yaraladı ama konu epeyce dağıldı.

Herhalde ölen illaki uyanıyordu, seni kanatlarında taşıyan meleklerle, kapında boyun büküğüm Azrail'e gözlerimi araladım. Ellerimi uzattım, hangisi tutarsa kaderimdi, bildim. Esas meseleye nihayet geldim: sahi, sen benim nefsimdin, denizin aksiydin, hakikate pencereydin.

Taklidin taklidi, demişti Eflatun, konu tam da böyleydi.

MAVİ PENCERE

Merve Yurtsever

Perihan, her gün uyanır güneşi görmese de ilk önce pencereye uzanır, güne hayaller ile başlar. Bir gün pembe, bir gün sarıdır açtığı pencere. Sokaklar bir gün gül döşeli, bir gün lalelerle süslü. Oysa sokak köşelerinde birikmiş çöpleriyle aynı sokak, pencere aynı yer yer dökülmüş mavi boyalari ile durur. Belki de hayat onun hayal penceresinde daha yaşanılasi olur, onun için hayata pencere açabilecek bir eş ile. Kim ister ki onu böyle?

Aklında bin bir düşünce imkânsızlık havuzuna düşmekte. Gözleri görmüyor Perihan'ın. Küçükken geçirdiği bir kaza sonucu bu hale gelmiş, avunmayı öğrenmiş. Hatırladığı şeyler var görebildiği günlerden hatıra. Renkleri biliyor mesela, bir de çiçekleri. Gökyüzünü de ağaçları da hatırlıyor ama anne babasının yüzünü hatırlayamıyor. Kendi yüzü nasıl acaba en çok da kendini merak ediyor. Sonra sıyrılıyor hepsinden pencereye uzanıyor.

Burası onun hayal kapısı. Çıkmak istediği her durumdaki sığınağı. Kuşlar bile rengârenk penceresinde. Geldiklerinde coşuyor gönlü sesleriyle. Güzel sesleri seviyor Perihan. Kuş civıltılarıyla ne çok hayal kuruyor o pencerenin altında onu bekleyen bir yâre dair. Kuşlar kanat seslerini duyurunca dönüyor gerçeğe, hayalden öteye gidemeyeceği bilincine.

Gerçeğe kanat sesiyle değil zil sesiyle döndüğü bir gün farklı bir heyecanla doluyor gönlü. Pencerenin önünde onu her gün izleyen bir genç varmış, öyle söylüyor komşu teyze. Tanışmak için annesiyle gelmek istiyorlarmış. Azıcık çirkinmiş ama Perihan da kusurluymuş sonuçta. Buna biraz burkulsa da içi aldırmmamayı tercih etti. Üzülmesinin sebebi duyduğu çirkin sözü değildi. Kusurunun yine dile gelişi.

Mahallenin zayıf ve çelimsiz bir sakini Ahmet. Otuz beş yaşında bir devlet memuru. Orta gelirli, kendi halinde yaşamını tüketmekte. Öyle lafta sözde değil gerçekten kendi halinde bir yaşam ve de tükenmekte. Küçük suratında burnunun iri gözükmesinin sebebi içe çökük yanaklar, ona tezat varla yok arası incecik dudaklar ve tümünü katmerleyen kalın ve dağınık kaşlar ortada birleşerek çatık bir çehre sunuyor etrafa. Öyle ki gülümsemesi emanet gibi asılıyor suratında. Kendine tezat bir ahvale bürünmemek için gömüyor tüm kahkahaları içine. İçi güller açmak istiyor da çehresi izin vermiyor buna. Çevresi zaten hep tuhaf bakışlar atmakta. Gömülü kahkahalar kıpır kıpır kaynatıyor içini. Yanıyor acı acı ancak yok ki ilacı.

Bir yoldaş olsa yolunda, hiç takmazdı kafaya. Gel gör ki annesinin ayarladığı kız görüşmeleri on dakikadan öteye hiç geçemedi. Evet, kabul ediyor çirkin çirkin olmasına da kimse de merak etmiyor ki yüreğindeki güzellikleri. Bu böyle mezara kadar gitmemeli.

Umut ile umutsuzluğun harmanlandığı sabahında günaydın diyor yine kendi hayal penceresine. Orada bir eş var tüm çirkinliğini örten. Kendinde tek güzel şey olan sesinden öpen. Çiçeklerle donattığı eşi her gün işe uğurluyor el salladığı pencereden. Eşinin yüzündeki gülücükler yüreğinde çiçekler açtırıyor Ahmet'in. O yüzden her akşam elinde çiçeklerle döner evine. Kimse anlam veremez de... Çatık kaşlı adamın eline yakıştıramazlar çiçeği de. Zaten hiçbir şey yakışmaz ki Ahmet'e. En pahalı markadan da alsa takım elbisesini, olmaz bir tarafı mutlaka üzerine. Özel diktireyim dese ki denedi onu da bir kere, yine hayal kırıklığı örttü üzerine çıkarken terzi evinde. Pencere önünden geçerken duydu tipi ne ki ne bekliyor dediğini çırağın. Yürüdü yoluna, hayata küsmedi. O pencerelerinde hep umut çiçeği besledi.

Akşamları koyar yemek masasına aldığı çiçekleri özenle. Bir koklar, bir öper, yemeği ancak öyle tatlı biter. Sabah işe giderken kondurur pencerenin önüne çiçeği, yolunu gözlesin ister. İçten içe gülümsemelerinin sebebi, pencere önündeki çiçeği, hayalindeki yâri...

O sabah yine kalbiyle gülümseyerek çıktı evinden. Her zaman gittiği yolun kapalı oluşu bir üst sokağa sürükledi ayaklarını. Başı yerde ilerlerken kendi halinde, gözlerini ışılatan bir ses duydu, gayri ihtiyari başını yukarı kaldırtan. Ahmet ki mümkün değil olsun dışarda başı dik kalabilenlerden. Yüzünü görmek istemeyen imalı bakışları görmek istememesinden.

Bir peri kızı sanki mavi çerçeveli pencereden ona seslenen. Rüyalarındaki gibi sarı saçlı, gül yüzlü. Kalakaldı Ahmet orta yerde. Gönlü çakılı kaldı pencerenin önünde. Ancak bir korna sesi iç çekerek ilerlemesini sağladı. Bundan sonra iş yerinin rotası bu sokak olmalıydı.

Pencere önünde güne şarkılar armağan eden Perihan, kendisine sunulan hayran bakışlardan bihaberdi elbette. Öğrendiğinde içi içine sığmadı, heyecanı pencere önüne kondurmadı. Gözlerinin görmediğini biliyor mu merakıyla akşamı zor etti. Ahmet de ondan farksız değildi. Kusurlu dedikleri şey onun için lütuftu. Kimse bilemezdi.

Güzellik neydi? Kaşın gözün nizami dizilişi mi? Muhabbeti hoş kılan mavi gözler miydi? Vücut hatlarındaki kusursuzluk mu? Bir çift tatlı söz güzellik katmaz mıydı insana? Yeni güne pencere açtırmaz mı heyecanla? Peki ya kalemle çizilmiş gibi kusursuz silüetler karanlık ruhlarıyla süzülükleri mekânlarda hâlâ güzel olarak mı duruyordu gözlerde? Gözlerden öte gönüllerde... Ne kadar kalır ömürde? Gülümsetir mi mesela hatıralarda? Hafızalarda hangi pencerede yer almakta?

Ahmet gülümsüyor ilk defa. Elinde çiçeklerle vardığı kapıda. Gülüşünü saklama gereği duymadan çiçekleri gönül penceresinden muhatabına ulaşacak ilk defa. Perihan hazırlanıyor heyecanla. İçeriden sesler duyuyor. Görmediğini bilenler duymadığını da zannediyor olmalı ki böylesine düşünmeden konuşabiliyorlar.

Çok çirkinmiş ama olsun bizimki de kusurlu...

Bir ses geliyor gökten, yeri göğü inleyen, yüreğini hoplatan. Yağmur sesi doluyor hemen ardından. Yüreğinin sızısı göğe vurmuş gibi akıyor. Zil sesi ile yağmurun sesi yer değiştiriyor. Gök kuşağı sarılıyor zil sesiyle Perihan'ın penceresine. O görmüyor ancak hissediyor. Yüzündeki gülümsemeyi sunuyor mavi boyalı rengârenk penceresine. Sahi güzellik neydi? Hangi pencereden yolunu gözlemeli?

PENCERE ÜZERİNE KÜLTÜREL BİR DENEME

Mustafa Bostan

Pencere üzerine düşünmeden önce, evin kültür tarihi için anlamına odaklanmak gerekir. İnsanoğlunun kendi bedeninden sonraki ilk sığınağı şüphesiz anne karnıdır ve insan yeryüzüne atıldığı ilk günden beri her daim o ilk sığınağına dönme eğilimindedir. Güvenli bir yerden (anne karnı) güvensiz bir bilinmezden (dünya) içine doğan insan öncelikle anne karnını anımsatan sığınaklar aramıştır kendine. Bu ilk sığınaklar da mağara ve ağaç kovukları olmuştur çünkü mağara ve ağaç kovukları da tıpkı anne karnı gibi karanlık ve nemlidir.

Yeryüzü serüvenine ayak uydurmaya çalışan insanoğlu öncelikle güvende olmak gayesiyle birçok sığınaklar bulmuş ve zamanla kendi sığınağını inşa eder duruma gelmiştir. Çağlar boyunca da bu sığınakların yani evlerin yapısı, konumu, şekli değişmiş, bu değişimlerle de eve yüklenen anlamlar da şekillenmiştir.

Bir mimar veya inşaat mühendisi evin unsurlarını çok çeşitli detaylandırarak ele alabilir. Ancak kültürel boyutta evin belli başlı ana unsurları vardır kapı, pencere, duvar ve çatı gibi. Bu yazıda da pencere üzerine yoğunlaşacağız.

Pencere!

Bir mimar pencereyi tanımlasa ışığın ve havanın kullanımıyla alakalı teorik bir cümle kurardı. Evet, ilk anlamda pencerelerin yapılmasında amaç dış mekânla iç mekân arasında bir etkileşim sağlamaktır. Kapı da benzer bir etkileşim için vardır ancak kapılar dışarı ile içerisi arasındaki diyalektiğin merkezindedir. Kapı kişi ile ev arasındaki etkileşimin başlangıcıdır. Pencere de kapı gibi içerisi ile dışarı arasında bir geçiş özelliği taşır ancak bir farkla; pencerelerde fiziksel bir geçiş yaşanmaz. Yaşanan tek geçiş imgelem düzeyindedir. Çocukluğumuzdan beri çizmiş olduğumuz evlerde kapılar ağız, pencereler ise gözler olmuştur. Ömer Lekesiz de “evlerin gözleridir pencereler” demiştir. Pencereler dar olan bir mekândan geniş olan bir mekâna geçişi sağlar. Burada fiziksel bir geçiştten ziyade hayallerin imgesel bir geçişi vardır. Ev bu bağlamda sınırlı, doğa yani dış dünya ise sınırsızdır. Pencerelerin asıl işlevi sınırlandırılmış bir mekândan sınırsızlığa uzanan geçişi sağlamaktır.

Mimari anlamda pencereler için evlerin ışık kaynağı ifadesini kullanabiliyorken, kültürel anlamda pencereler sonsuz bilinmezlin seyir aracıdır denilebilir.

Pencere evin diğer unsurlarıyla iyi geçinir ancak duvarlarla arası hiç iyi değildir. Pencere ile duvar arasında ezelden görünmez bir savaş vardır. Duvarlar mahpusluğu, esareti temsil ederken pencereler her daim özgürlüğün temsili olmuştur. Bu bağlamda Orhan Veli'nin “İçerde” şiiri duvar ile pencerenin görünmez savaşının edebiyattaki tezahürüdür denilebilir:

“Pencere, en iyisi pencere

Geçen kuşları görürsün hiç olmazsa

Dört duvar göreceğine”

Ömer Lekesiz Sevgilinin Evi adlı eserinde pencereleri “görüneni yoruma dönüştürme imkânı” olarak değerlendirir. Bu bağlamda pencereler içeriden dışarıya veya tam tersi olarak dışarıdan içeriye yönelen bir hayal dünyasının geçişini sağlar. Dışarıdan bakıldığında pencerenin içerisi her daim merak edilir veya pencereden dışarı bakıldığında ise hep dışarıdaki hayatın gizleri merak edilmiştir. Bu şekilde düşündüğümüzde evin kapısından insanlar girip çıkarken evin pencerelerinden hayaller girip çıkar ve böylece pencereler bir hayal kapısına dönüşür. Hatta pencerelerin gerçekten de hayal gücüne olumlu katkıları bilinen bir gerçektir ve mimaride bu gerçekliğin karşısında bir anlayış getirilmiştir: Loos mimarisi. Bu mimari anlayışa göre modern entelektüel insanın hayal kurmasına gerek yoktur. Dış dünyayla da pek fazla etkileşimde bulunmasına gerek duymayan modern entelektüel insanlar için penceresiz evler tasarlanmıştır. Bu insanlar penceresiz olan bu evlerde adeta bir inziva hayatı yaşarlar ve kendi içlerine doğru bir aydınlanmayı savunurlar. Türk kültür tarihinde de pencereler bir noktada evin hallerini dışa yansıtan gözlerdir. İnsanın mutluluğu veya hüznü nasıl gözlerinden anlaşılırsa evin halleri de pencerelerinden anlaşılır. Şöyle ki evin penceresinde saksılar, saksılarda rengârenk çiçekler varsa, pencerenin pervazları bakımlı, camları temiz ve perdeleri ütülüyse o ev yaşanılan/yaşayan bir evdir. Tam tersi olarak da bir evin pencereleri bakımsız ve kirliyse o ev hayata küsmüş yaşanılmayan/yaşamayan bir evdir.

MELEKLER PENCERELER VE BABAMA DAİR

Ahmet Deniz

Bir babam olduğunu unutuyorum. Ona ne olduğu hakkında bir fikrim yok. Tam da meleklerle aramızdaki muhabbetin en koyu olduğu zamanların bittiği dönemlerdeydim. Kendi kendime gülsem de, meleklerden ödünç aldığım fıkralardan geliyordu. Ağlırsam bir meleğin bana yaptığı eşek şakasına maruz kalmamandı. Alın defterime yazdığım bu oyun yavaş yavaş kaderimden uzaklaşırken küçücük kalmaya başlayan bir geometrik cisim gibi kayboluyordu.

Annem sürekli temizliğe giderdi. İçinde nice günahları saklayan kara duvarlar annemin el emeğiyle bütün günahlarından arınıp bize gülümserdi. Yerler parlamaktan yorulsa da annemin emeğinin inkâr edilmemesi için vazifelerini akşam olmadan terk etmezdi. Hatta akşam dahi utana sıkıla, floresan ışığı altında annemin imzasını ışığa yoluyla eve yayardı. Annemin asıl işi gittiği yerlerdeki insan izini silmekti. Kirli ocaklar, yağlı davlumbazlar, yerdeki ayak izleri, duşakabindeki kireç tortusu, kanepedeki birikmiş ter bunlar hep insanların evlerdeki izleriydi; hâlbuki evimizdeki en temiz yeri en az iz bıraktığımız yeriydi.

Annem bize koca populu eski bir televizyon almıştı. Televizyonumuz yaralı gibi sol tarafı hep pembe mor rengindeydi. Gökkuşağının diğer renkleri arada sırada sıkılan bu pembe, mora eşlik etse de bu iki renk diğer renkleri yanlış anlar televizyon ekranındaki otoritelerini paylaşmazdılar. Bir gün bütün renkler küçüle küçüle bir nokta haline geldiler. Gittiler geri dönmediler. Annem de beni pencere kenarına oturttu ve o gün benim gizli yeteneğimi keşfetti. Ben pencereden dışarıyı izlemeyi seviyordum. Dışarıyı hep izlerdim yalnız akşam olmasa. Annem o günden sonra temizliğe gittiği yerlerde pencereden dışarıyı izleyecek şekilde beni yerleştirirdi.

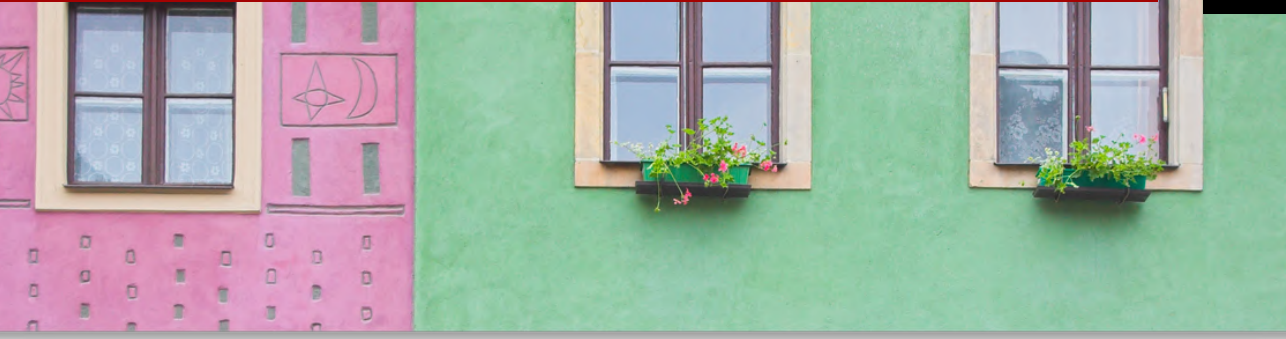
En sevdiğim pencere annemin gittiği işlek caddelere bakan penceredir. Dere gibidir ama akan şey su değil insandır. Gündüzleri sanki her taşın üzerine insan basmalı. Bu kaldırım taşıdaki köşe kapmaca oyununu insanların diğer taşlara basmasıyla devri daim olur, öyle ki gün boyu ezile büzüle sırtı ağrıyan taşlar gece serinliğinde ertesi gün için dinlenir. Ama han geçmez kervan göçmez yerlere bakan pencereler de ayrı bi güzeldir. Dalıp gider kaybolur kalırım. Akrep ve yelkovan birbirini kovalar da çıt çıkarmazlar.

Kışın kar yağar, baharda yağmur. İzlerim birbirlerini kovalayan bu tanecikleri. Hep aynı film hep tanecikler. Biraz büyümüş olsam iki kar tanesi arasındaki farkı bilemezdim, bulamazdım bu denli heyecanla izleyemezdim.

Kimi pencerelerim bomboş yollara çıkar. O da güzeldir. Duranın ve durağanlığın sembolü yollar. O sıralar meleklerimin bana daha seyrek ziyaretler yaptığı doğrudur ama meleklerim hayal gücü değil bebeklik gücüdür. Hayal gücünü yaşamıma zaman geçtikçe ekleyecek olan benim; yani bomboş yoldaki şu taşlardan en irisi mesela hiçbir şeye benzemeden güzeldir. Ben büyüdükçe ona iki kaş iki göz eklerim. Şu an benle küs melekler gerçeğin kendileridir. Onlar beni bu kadar az ziyaret ettikçe onları unutup onların yerine hayal gücünü koyuyorum.

Bir gün akşamüstü yine aylakça evimizin penceresinden dışarıyı izlerken bir adam gördüm. Adam elindeki kâğıdı yoldan geçenlere gösteriyordu. Acaba ne vardı o kâğıtta. Ben de bakmak istedim. Tam da o esnada, arada sırada gelen meleklerden biri geldi. Bana artık gelmeyeceğini söyledi. Üzüldüm. Ona neden artık beni ziyaret etmeyeceğini sordum. Cevabı büyümemdi. Artık gerçek meleklerin dünyasının yerine hayal gücüyle ayakta kalmanın zamanıydı. Bunu melek söylemedi ben anladım. Melek penceredeki o adamı işaret etti. O senin babandır dedi ve gitti. Ardından birinci kattaki dairemizin kapısı çalındı. Gelen babamdı. Önce annemle kucaklaştılar. Sonra beni kucağına aldı.

Başka yere taşındık. Yüksek bir apartmanın yüksek katına. Penceresinden gökyüzü ve karşıdaki binanın yüksek katı görünüyordu. Babam yeni bir televizyon aldı. Kocaman poposu yoktu bu televizyonun. Çizgi filmleri vardı. Artık yeni pencere bu televizyondu...

ANLAM

Volkan Kâhyalar

Kafamı dinleyeceğimi düşünerek eşimi ve çocuğumu memlekete göndermemin ardından; tadım tuzum pek kalmamıştı. Canım ne yemek ne gezmek ne de televizyon izlemek istiyordu. Oturduğum tek kişilik koltuktan kalktım. Ağır adımlarla üst kata çıkarken bedenimi ele geçirmiş olan özlem, beni sarsmaya başlamıştı. Ne oluyordu öyle? Anlam veremiyordum. Güneşin aydınlattığı krem rengi uzun koridordan geçmeye çalışırken duvarlar üstüme gelmeye başladı. Nihayet bu hislerle çalışma odasının kapısına vardığımda “Çocukluğumdan beri içinde olduğum bu evde ne çok şey biriktirmişt看m.” diye düşündüm. Ne acılar yüklenmişti bu duvarlar ne sevinçleri kucaklamıştı... Dile kolay; kırk beş yıl. Neyse ki her şeyi olduğu gibi kabul etmişti Feride. Ah Feride’ m! Benim gibi huysuz bir adamı nasıl da kabul ettin? Bir de çiçeğimiz, güzel kızımız, Gülay’ ımız... Evimizin neşesi... Babam, her babanın dediği gibi “Sen de baba olunca anlayacaksın beni.” derdi. Onu hayattan göçene kadar ne dinledim ne de anladım. Ama şimdilerde ne kadar da haklıymış diyorum. Ah babam, keşke burada olsaydın annemle beraber. Nurlar içinde uyuyun ikiniz de. Bir yanda özlem, bir yanda sevinç. İnsan ne garip bir varlık. Anlaşılan yaşılanıyorum. Eskiden bu kadar duygusal da değildim. Hatta hayatı bu kadar sorgulamazdım da.

Mobilyacılar odanın içine kurdurduğum uzun ahşap dolabın kapağını açtım, rafı biraz karıştırıp tükenmez kalemimi buldum. Dağınıklığın içinde kendi düzeni olan kâğıtlarımı birkaç hızlı el hareketiyle topladım. İçinden bir kâğıt alıp sandalyemi masaya doğru çektim; İçimdekileri bu beyaz müsveddeye dökmeye karar verdim ki odaya her girdiğimde, sanki basılı bir kâğıttan bakıyor gibi değil de kanlı canlı, evin sahibiymişçesine beni karşılayan teyzenin fotoğrafı, koltuğun diğer ucundan beni selamladı. Kelimenin tam anlamıyla dağıldım. O ana kadar düşündüğüm ve hissettiğim bütün acı, mutluluk ve hüznün uçup gitti.

Boş vakitlerimi doldurmak için çektiğim yüzlerce fotoğraftan on taneye yakınının asılı olduğu bu beyaz duvar, eve ilk taşındığımda oldukça boştu. Daha sonraları eşim Feride’ nin eve gelin gelmesi ve en sonunda da kızımız Gülay’ ın doğmasıyla beraber, duvarları hatıralar doldurdu: Evlilik fotoğrafları, Gülay’ ın bebeklik fotoğrafları, benim çektiğim dış çekim fotoğrafları ve bir de fotoğraf için çıktığım gezilerden birinde karşılaştığım o teyzeye ait çerçeve içindeki kare...

Evimizdeki tek yabancıymın o fotoğraftaki kadın olduğunu söylesem yalan söylemiş olmam. Aslında sadece mimari çekimler için çıktığım gezileri düşününce, bu ince ve siyah metal çerçeve içindeki kare daha bir anlam kazanıyor. Kareye her baktığımda yeniden canlanan o gün, yine aklımın bir ucundan bana sesleniyor...

Kasım ayının bulanık ve melankolik havasıyla beraber şehrin ağır atmosferinden bir an evvel kurtulup hava almak için, hiçbir plan yapmaksızın yollara düşmüştüm. Arabam nereyi isterse direksiyonu o yöne çeviriyordum. Nihayet, yaklaşık iki buçuk saatlik bir yolculuğun sonunda, balıkçı kasabası görünümümlü şirin bir köye varmışım ki neredeyse hiç gencin olmadığı, evlerin de insanlar gibi yaşlı olduğu bir yere geldiğimi fark ettim. Türk mimari yapısını belgeleyebileceğim bu köyde, cumbalı evlerin boyaları her ne kadar rengârenk olsa da solmuştu. Arabamı köyün girişindeki ahıra benzer yerin önüne park ettikten sonra, yerimden kalkmadan elimi, emektar fotoğraf makinemi almak üzere arka koltuğa uzattım. Tam bu esnada, hava birden bulutlandı. Yağmurun atıştırmaya başlaması başlangıçta hevesimi kırmış olsa da yağmurluğumun her zamanki gibi bagajda olduğunu bilmek hemen beni rahatlattı. Dışarıya doğru hızlıca bir hamle yaparak, alnımdan akan sulara aldırılmadan seri adımlarla bagajı açtım ve içeride duran sarı yağmurluğumu giydim. Zaten her ne olduysa bundan sonra oldu. Bagajı kapattığım o anda, gözlerim istemsiz bir biçimde ileride bir noktada sabitlendi. Orada duran teyze... En az beş altı yıl önce fıstık yeşiline boyanmış olan eski cumbalı evin penceresinden, dışarı bakıyordu. O da birçoğumuz gibi bunca kalabalık içinde yapayalnızdı. Beyaz başörtüsünü başına alelacele geçirmiş olduğu anlaşılıyordu. Gözlüğü burnunun ucuna kaymıştı. Yalnız benim ilgimi, bu görünüşünden ziyade ruhsal hali çekmişti. İnsanın yüzünde hem acı ve hüznün hem de umut nasıl bir arada var olabiliyordu? İşte orada, o yüz sayesinde şahit oldum buna. Ne olmuştu da böyle bakıyordu? Nasıl bir acıyı taşıyordu? Yaşadığı onca şeye rağmen, şimdi mutlu olmak istiyor ama bunu başaramıyor muydu? Beklediği biri mi vardı? Yahut yağmur ona birisini mi hatırlatıyordu? Belki de bu kurak topraklara yağmur yağdığı için şükrediyordu. Peki ya, o yaşlı gözler şimdiye kadar neler görmüştü? Onca yaşın göstergesi olan halkalar, kim bilir nasıl bir bilgeliği gizliyordu. Bunların hiçbiri değildi belki de böyle bakmasına sebep olan. Mesela, hafıza kaybı yaşıyor olabilir miydi? Doktora gitmiş ve bunu öğrenmişti belki de ya da çocukları onu terk etmişti. Belki de bunun hüznüydü yüzündeki... Kim bilir... Zaten en güzeli de bu bilinmemelik değil miydi? Gerçi, bunu bir de yaşayana sormak lazımdı. Yağmurda daha fazla ıslanmamak için, tüm bu düşüncelerden sıyrılmaya çalıştım. Arabamın arka kapısını açtım ve koltukta duran fotoğraf makinesini naylon korumalığa sararak dışarı çıkardım. Teyzenin yanındaki kediyi, makineyi onun bulunduğu yöne çevirdiğimde ancak fark edebildim. Aynı anda, kedi de bakışlarını bana çevirmişti. Teyze ise, beni halen fark etmemişti. Nihayet, deklanşöre bastım. Şimdi teyze ve kedi bakışlarıyla çalışma odama adım atan herkese bir şeyler anlatmaya çalışıyor.

Valizimi hazırladım. Teyze haklıydı; “Memlekete, eşimin ve çocuğumun yanına gitmeliydim.”

İŞPORTA

Semanur Bozok Sabuncu

Pencere önündeyim. Pervazın boyları iyice aşınmış. Yer yer dökülmüş. Rengi griye dönmüş. Pencere önüne dökülenleri üflüyorum. Yarıyı gözüme kaçıyor, yarıyı yere dökülüyor. Gözlerim yanıyor, göz kapaklarımı hafifçe ovuşturuyorum. Kıpkırmızı olan gözlerimi güçlkle açıyorum.

Dışarıya bakıyorum. Mahallenin çocukları sokakta. Kimi evcilik oynuyor, kimi futbol. Bahçedeki dut ağacının çiçekleri açmış. Geçen yıl budamıştık. Güdük kaldı diye çok ağlamıştım. Epeyce uzamış. Bahçenin önündeki yolu belediye geçen hafta kürüdü. Yola iki kamyon çakıl taşı döktüler. Yol artık yağmur yağdığında çamur olmayacak. Yine de yürürken güçlük çekilen bu yolda bisiklete nasıl binilir bilmiyorum.

Bir adam geçiyor yoldan. Üstünde ekose bir ceket. Ayağında beyaz sneaker. Sırtında siyah bir çanta. Adamın düşük omuzlarından çantanın ağırlığı belli. Eğilerek yürüyor. Yorgun bir hâli var. Ayakları birbirine dolanıyor. Yol kenarına oturuyor. Biraz nefeslenince şeffaf bir şişe çıkarıyor çantadan. Şişedeki suyla önce elini yüzünü yıkıyor, sonra yudum yudum içiyor suyu.

Çantasını açıyor sonra. Yavaş hareketlerle içinden siyah bir örtü çıkarıyor. Upuzun seriyor yol kenarına. Çantadan çıkardığı bin bir çeşit eşyayı sırayla diziyor örtüye. Öyle çok ki eşyalar... O kadar eşya o çantaya nasıl sığmış anlamıyorum. Balonlar, düdüklü, toplar, ziller... Birbirinden farklı rengârenk oyuncaklar. Yol bir anda pazar yerine dönüyor. Sokağa renk geliyor. Bu durum çocukların da dikkatini çekiyor. Oyunlarını yarıda bırakıp adamın etrafını çeviriyorlar. Eşyalara dokunmadan seyrediyorlar. Adam etrafını sarmış buğday benizli çocukların yüzüne dikkatle bakıyor. Onların sorularına kısa kısa cevaplar veriyor. Cebinde parası olmayan çocuklar her bir eşyaya sırayla müşteri oluyorlar. Satın almanın çekici arzusu çocuklarda yok. Çocuklar bir süre bakındıktan sonra yarım kalan oyunlarına dönüyor. Adamın gözleri yerde. Elleri önünde birbirine bağlı. Hareketsiz yere bakıyor öylece. Çakıl taşlarını sayıyor gibi, dudakları kımıldıyor.

Yerimde duramıyorum. Bir şeyler alma bahanesiyle sokağa çıkıyorum. Ayağıma geçirdiğim terliklerle soluğu adamın yanında alıyorum. “Kolay gelsin. Neler satıyorsunuz?” diyorum. “Sağ olun. Sadece gördükleriniz var” diyor. Duru bir Türkçeyle tane tane konuşuyor. Giyimi ve konuşmasıyla tezgâhın arkasına bu adamı yakıştıramıyorum. Şaşkınlığımı belli etmemeye çalışıyorum. İki balon ve bir düdüğü alıyorum kardeşime. “Ne kadardı?” “Beş lira” diyor. Bordo cüzdanımdan çıkardığım parayı uzatıyorum adama. Eve dönüyorum. Yine pencere önündeki yerime kuruluyorum. Gelen giden yok. Sadece iki çocuk birer tane balon alıyor.

Tezgâhı yeniden düzenliyor adam. Eksilenlerin yerine çantadan çıkardıklarını diziyor. Etrafa bakıyor, kimseler yok. Gelen giden olmayınca bir kitap çıkarıyor çantasından. Kalın, tuğla gibi bir kitap. Sokağın sesine aldırmandan okumaya başlıyor. Satırlar arasına gömülüyor.

Müşteri geldiğinde ara verdiği kitaba müşterinin gitmesiyle devam ediyor. Ne kadar okudu bilmiyorum. Gün dönmeye yaklaşırken tek tek topluyor dizili eşyaları. Çantasına özenle yerleştiriyor. Yola düşüyor sırtlandığı çantasıyla. Paçalarına yapışan merak duygusu beni rahat bırakmıyor. Çıkardığım terlikleri yeniden giyiyorum. Garip bir şekilde, tanımadığım bu adamın peşine düşüyorum. Ana caddeye kadar yürüyoruz. O önde, ben arkada. Kültür merkezinin önüne geldiğimizde lüks siyah bir araba duruyor. Adam seri hareketlerle çantayı bagaja atıp ön koltuğa biniyor. Bakıp kalıyorum arabanın arkasından. Annem bu halimi görse “Kızım sen deli misin” der basardı fırçayı. Bir müddet kalıyorum öylece. Sonra hava fazla kararmadan evin yolunu tutuyorum.

Aradan ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Yine pencere önündeyim. Bizim işportacı o gün yine tezgâhı aynı yere kurdu. Bugün işler daha iyi. Öğle olmadan topların yarısı satıldı bile. Bana ne oluyorsa işlerin iyi gitmesi hoşuma gidiyor. İnip bir şeyler de ben mi alsam diye düşünürken, dünkü siyah araba sokağın başında beliriyor. Bizim işportacının yerinden fırlayıp arabanın yanına varması saniyeler sürüyor. Köşede elleri poşetli, üç kişiyi kelepçeleyip tuttukları gibi atıyorlar arabaya. İşportacı önde. Siyah araba sokağı çıkana kadar bakıyorum arkalarından.

Olanları ertesi günki gazeteden öğreniyorum. “Gazi Mahalle’indeki liseye dadanan torbacı çete büyük bir operasyonla kısıklıvrak yakalandı”

1 2 3 4 5 6 7

"Daima İnsan, Daima Edebiyat" şiarıyla
çıkığımız yolda beşinci yılımızı selamlıyoruz.

ŞEFFAF YAŞAM

Gülay Leylek

Şeffaf yaşam tarzına geçildiğinden beri her şey dokunulabilir uzaklıktaydı. İstense dokunulabilirdi fakat dokunulamazdı. Çünkü insan hakları sözleşmesi bilmem kaçınıcı madde... İnsanların hayatları onların izin verdiği ölçüde izlenebilir, gözetlenebilir ama kimsenin hayatına müdahale edilemezdi. Duvar örmek yasaklanmıştı. Kimse kimseyle iletişimi kesmek ya da mahremiyetini korumak amacıyla duvar öremeyecekti. Bildiğimiz duvarlardan oluşan-dört duvarın yan yana gelip üzerine bir çatı konularak- inşa edildiği konutlar artık yoktu. Duvar yerine dört yanı şeffaf pencerelerden oluşan evlerde yaşıyordu herkes. Çimento, tuğla, ytong, bordex, betopan, ahşap panel üreticileri rotasını cam, pencere üretmeye çevirmişti, inşaat mühendisleri ve müteahhitlerin çarkı yine eskisi gibi dönmeye devam ediyordu. Dev pencerelerden oluşturdukları modern binalarla hayatlarını kazanmaya devam ediyorlardı.

Şeffaf yaşamı inşa aşaması oldukça zahmetli ve sancılı bir süreçti. Tüm dünyada cam üreticileri harıl harıl çalışmış, hammadde ihtiyacına binaen denizlerdeki kum oranı gitgide azalmış, halk plajı denilen sahiller neredeyse kalmamıştı. Dalgalar sahile değil, tahta iskelelerle çevrili yosunlu kayalara, kocaman taşlarla örülen setlere vuruyordu. Müteahhitlerin ellerinde kalan son çimento, ytong, tuğla benzeri malzemeler denizlere set çekmek için kullanılmış, ellerindeki malzemeler değerlenmiş yine yaş yere yatmamışlardı. Şeffaf yaşam duyurusunun yapıldığı ilk günler, dünyadaki şeffaf yaşam karşıtları sokağa dökülmüş, günler aylar süren eylemler yapmışlardı. Sokaklar yakılıp yıkılmış, binalar tahrip edilmiş, müteahhitler bıyık altından kıs kıs gülmüşlerdi. Halk bilmeden de olsa ekmeğine yağ sürmüştü. Tahrip edilen binalar ivedilikle yıkılıp yerine şeffaf binalar üretilmişti. İnsanlar dilediği gibi eylem yapabilir, öfkesini kusabilirdi buna hakları vardı elbette, çünkü onlara insan hakları beyannamesinin bilmem kaçınıcı maddesinde gösteri ve protesto hakkı da verilmişti.

Bazı muhafazakâr aileler şeffaf yaşama şiddetle karşı olsalar da muhitlerini terk etmeyi göze alamadıklarından koyu, kalın perdeler yaptırmışlardı pencerelerine. Gün ışığı sızdırmayan, kimsenin içerisini göremeyeceği koyu, kalın perdeler. Biraz zaman geçince muhafazakâr aile çocukları anne babalarının evde olmadığı zamanlarda karanlıktan ve yalnızlıktan şikâyet edip perdeleri kenara sıyırmış, ucundan kıyısından da olsa zamanla şeffaf yaşama dâhil olmuşlardı.

Aslında o kadar da kötü değildi şeffaf yaşam tarzı. Neticede herkes insandı ve her ne kadar farklı hayatlar yaşıyor gibi görünseler de hepsinin hayatları birbirine benziyordu. Yiyor, içiyor, uyuyor, cinsel ihtiyaçlarını karşılıyor ve toplumda kabul görme ihtiyacı duyuyorlardı. Herkesin benzer davranışlar sergilediği bir toplumda insanlar niçin birbirinden gizlensin, saklansındı? Kimsenin dünyayı kendinden ibaret sanmasına gerek yoktu. İnsan, bu kocaman evrende olsa olsa mini minnacık bir çöp tanesiydi. Ama bazıları vardı ki onları çöp tanesi saymak ayıp olurdu. “Her Şeyi En İyi Bilenler Akademisi” nden mezun bir grup aydın ortaya atmıştı şeffaf yaşam projesini. İşte bu akademi mezun olanlar insanlığın en gerekli tipleriydi. Onlar olmasa hayat nasıl devam ederdi? Modern dünyanın yalnızlaşan insanını birbiriyle yeniden kaynaştırmak, bir araya getirmek için yapılmıştı bu proje. Bilhassa evlerdeki, hayatlardaki şeffaflık insana yalnız olmadığını gösterecek; onu diğerinin de onun gibi olduğuna ikna edecekti. Önce kabullenemeyeceklerini, karşı çıkacaklarını, bir müddet direneceklerini ama sonra yeni yaşam düzenine herkesin adapte olacağını hesaba katmışlardı elbette. “Her Şeyi En İyi Bilenler Akademisi” mezunları bunu da çok iyi bilmişti. Nitekim tahmin ettikleri gibi de olmuştu. Sokağa dökülenler protestoları bittikten sonra ezelden beri şeffaf yaşıyor gibi kabullenmişlerdi projeyi. Yalnız ufacak, küçücük bir azınlık grup şeffaf yaşamı benimsemeyi reddetmiş; evlerini, mahallerini, şehirlerini terk edip su, elektrik, kanalizasyon, iletişim gibi her türlü vatandaşlık haklarından feragat ederek kuş uçmayan kervan geçmeyen yerlere yerleşmişlerdi. İlkel kabile hayatı yaşıyor, dış dünya ile irtibatını koparmış halde sürdürüyorlardı hayatlarını.

Devlet yöneticileri, devlet daireleri, hastaneler, hamam, kuaför, market vb. 7x24 şeffaf pencereler ardından denetleniyor böylelikle herkes işini en iyi şekilde yapmak zorunda kalıyordu. Evler, herkesin önceki evinin yerine yapıldığı için birbirlerini zorlanmadan, kolayca gözetleyebiliyorlardı. Hareketsizlik ve şişmanlık almış başını gitmişti. Kilolular tartıya çıkmayı bırakmış, kendini iyi hissetmek istedikleri zaman kendinden daha şişman komşusunu izliyor ve kendini yeteri kadar şişman bulmuyordu. Herkes kendini daha iyi hissetmek için kendinden daha kötüsünü kolayca izleyebiliyordu tersi de mevcuttu tabii. Evinde spor yapanları izlerken kendileri yapıyor gibi içleri rahatlıyordu yapmayanların. Yeterli yiyecekleri olmayanlar her şeyi yiyebilenleri, evinde lüks eşyası olmayanlar daha lüks hayatları izleyip depresyona girebiliyorlardı. Depresyonları azaltmak amacıyla da aynaların kaldırılmasını önermişti uzmanlar. Şeffaf yaşama geçildiğinden beri evde, işyerinde, restoranlarda ayna bulundurulmuyordu. İhtiyaç olduğunda pencerelerin yansıttığı kadarıyla bakılabiliyordu kendine. Bir başkasının yaptığı iyi veya kötü şey diğeri tarafından izlendiğinde farz-ı kifaye gibi düşüyordu diğerlerinin üzerinden.

Sınırları ihlal etmeye çalışan, izin verilenden fazlasını talep eden daima olmuştu. Bunun için de dürbünler satılıyordu. Müteahhitler büyük işler yaptığından bu iş nalburlara kalmıştı. Cam, pencere, alüminyum, silikon vb malzemelerin yanında dürbün de muhakkak bulunduruyorlardı. Böylelikle insanlar hafta sonları, tek dinlenme günlerinde dağ bayır gezmek zorunda kalmıyor, evlerinin penceresinden ağaçları, denizi, kırları, dağları, bulutları izleyebiliyordu. Fosil yakıt tüketimi israfı da büyük ölçüde önlenmişti. İnsanlara dev pencerelerin ardından diğer hayatları izlettirerek hem çevre hem doğa hem de dünyanın geleceği korunmuş oluyordu.

Düzenin kurulup da her şeyin tıkır tıkır işlediği günlerden bir gün, şeffaf yaşam sakinlerinden biri izlediği pencerelerden biriyle göz göze geldi. Göz göze gelmek değildi aslında tek taraflı olarak sadece karşısındakinin gözlerine bakmaktı. Onun gözlerinde kendi varlığını görmeyi diledi. Göremedi. Gördüğü sadece o'ydu. Aynalar kaldırıldığından beri insanın insanı yansıttığını söyleyen “Her Şeyi En İyi Bilenler Akademisi” mezunları yanılıyor olabilir miydi? Pencereye bakmayı sürdürdü, elini uzattı, çektii; elini ışığa tuttu, batmakta olan kızılığa. Ellerini görebiliyordu ama o-pencere- ellerini göremiyordu. Pencere içeridekini değil yalnız dışarıdakini yansıtabiliyordu. İyice yaklaştı pencereye kendine baktı; biraz uzaklaştı yine baktı, göremedi. Karşı dükkânın ışıklı reklam tabelası yanıp sönüyordu pencerede, elektrikçi kelimesinin harfleri birer birer tamamlanıp eksiliyordu. E-l-e-k-t-r-i-k E-l-e-k-t-r-i E-l-e-k-t-r E-l-e-kE-l-e E-l E... Herhangi bir nesne üzerinde de olsa yansımamı görmek istedi. Bir ayna olsaydı!

Diğerlerinden arta kalanıyla kim olduğunu hatırlamak istiyordu. Duvar düştü aklına, kendini yansıtamayan diğerleriyle arasına koyulması gereken güçlü bir sınır... Pencereye koştu yine, etrafında yıkıntı da olsa bir duvar olup olmadığını kontrol etti. Yoktu, kahrolası her şey fazlasıyla görünür ve şeffaftı, her yer ışıltılı pencerelerle kaplıydı. Duvar örmek için gerekli malzemeleri arama motoruna yazdı. En yakın nalbura gitti, dükkânın dört bir yanı alınan ölçülere göre kesilmiş şeffaf pencerelerle doluydu, arka taraftaki kısımda da yardımcı malzemeler alüminyum doğrama, silikon tabancası, plastik pencere çerçevesi, bant, dürbün... Ne bir tuğla kalmıştı duvar örülecek ne çimento ne de alçıpan... Duvar örmeyi bırak uluorta duvar kelimesini kullanmak bile insanın başına bela açabilirdi. Kimseye tek laf etmeden bir çaresine bakmalıydı. Yan yana dizili bütün dükkânlarda duvar örebileceği bir malzeme ararken zihninde bir başkasına bakarken kendini kaybetmenin boşluğu uğulduyordu. Diğerleriyle karşılaşmadan/çarpmadan doğan kıvılcım zayıf da olsa söndü sönecek parlaklıkta da olsa yanmaya devam ediyordu. Bu kadar şeffaflık ve görünürlük kıvılcımın mahiyetini görmesini engelliyordu. Biraz karanlık gerekiyordu görmek için. Önce manifaturacıya gidip gün ışığı geçirmeyecek kalınlıkta koyu perdeler satın aldı. Pencereleri perdeledi. Kıvılcımın söndü sönecek sarı, kızıl alevini kolayca görebiliyordu. Her tohumun çimlenebilmek için karanlığa ihtiyacı vardı. Tohumu emin ellere, karanlığa attı. Bekledi.

tema duşu

İBRAHİM HALİL ÇELİK, CAHİD EFGAN AKGÜL İLE ÇALINTI HİKÂYELER ÜZERİNE SÖYLEŞTİ

Cahid Efgan Akgül'ün ilk kitabı, Çalıntı Hikâyeler adıyla Edebiyat Ortamı Yayınları'ndan çıktı. Kitap, öykülerdeki gerilim, merak, mizah, göndermeler ve sürpriz son diyebileceğimiz finallerle güzel bir öykü kitabı. Kurguya kafa yorulmuş, dil akıcı ve incelikli. Zaman zaman üstkurmaca ve büyüğü gerçeklik göz kırıyor bize öykülerde. Cahid Efgan ile bu güzel kitabı, Çalıntı Hikâyeler üzerine konuştuk.

Çalıntı Hikâyeler'deki ilk iki öyküde bitkilerin, çiçeklerin bir senfonisi var demek doğru olur mu?

Hem doğru hem de şiirsel olur. Çiçekleri çok severim ama maalesef yapraklarından ya da gövdesinden ayırt edebilecek kadar çiçek bilgim ve görgüm yok. Şifâlı otları iyi tanıdığımı söyleyebilirim. Uzun yıllar baharat ve şifâlı otlar satan bir firmada çalışmışım. Müthiş Bir Tren'in girişinde saydığım çiçek adlarını ise babamın 1980'lerde Aylık Dergi'de yayımlanmış Yorgun isimli bir öyküsünden "çaldım". Bunu da itiraf etmiş olayım. Gerçi kitabımın adı "Çalıntı Hikâyeler". Esrârını babamdan aldım, çaldımsa da mîrî malı çaldım. Buraya gülücük emoji koymama gerek var mı?

Cahid Efgan Akgül

İbrahim Halil Çelik

Müthiş Bir Tren adlı öyküde metinlerarasılıktan ironiye, göndermelerden telmihe uzanan farklı bir anlatım var. Bu güzel öykünün çıkış noktasını merak ettim, nasıl yazıldı?

“Müthiş Bir Tren” benim ilk "uzun metrajlı" öyküm. İlk taslakları ile son hali arasında dağlar kadar fark var. İki bölümlük bir öykü olarak düşünmüştüm önce. Bölüm başlıkları “iyimser” ve “kötümser” olacaktı. “Müthiş Bir Tren” ismi zihnimde yoktu bile. Güya karakterimin başına iki gün boyunca aynı şeyler gelecek, ben de anlatıcı olarak bu durumları, önce iyimser, sonra kötümser yönleriyle ele alacaktım. İyimser kısmını yazdıktan sonra öykünün tekdüze olması canımı sıktı. Aslında öykünün girişi ve anlatımı içime sinmişti, yine de taslağı “delete” edip, çöp kutusuna gönderdim. İçimde hep “Paris’te Gece Yarısı” filmine benzer bir öykü yazmak vardı. Sonra işte o an, insanın kafasında yanan o ampul; güpegündüz şimşekler çaktı zihnimde. Taslağı çöp kutusundan “geri yükle” yaptım ve bindiği trende Sait Faik’le, Oğuz Atay’la, Tezer Özlü’yle karşılaşan bir adamın öyküsünü yazdım. Şüphesiz ki “Paris’te Gece Yarısı”ndan esinlenmişim ama “Müthiş Bir Tren”in son cümlesini yazdığım da, öykümün özgün olduğunu ve ondan birçok yanıla ayrıştığını gördüm. Öyküyü fikrine güvendiğim birkaç kişiye okuttum. HeceÖykü’ye göndermeyi düşünüyordum. Reddedilir korkusuyla, üzerinde birkaç ay titizlikle çalıştım. Geri çevrilseydi belki de öyküye devam etmezdim. Ali Karaçalı çok beğendi ve hemen yayımlandı. Bana da kitaba giren diğer öyküleri yazmak kaldı. Tabii kurmaca konusunda kendisinden çok şey öğrendiğim Yunus Nadir Eraslan ismini de özellikle zikretmek isterim.

Öykülerinde gizem ve gerilim göze çarpıyor fakat bunlara eşlik eden bir mizahı da görüyoruz. Bu üç duygunun iyi bir kurguyla metinde yer almasının okuyucuyu etkileyeceği kanaatindeyim ki bende durum böyle oldu en azından. Çalıntı Şiirler bu yönüyle güzel bir hikâye. O öyküdeki bir cümleden yola çıkarak şunu sormak istiyorum: İyi sanatçıların çalmaya ihtiyacı var mıdır?

Bu “çalma” meselesi edebiyat tarihinde çok tartışılan bir konu biliyorsun ki. Koca koca romancılarımız ve şairlerimiz ile ilgili bile inanılmaz “aşırma” iddiaları var. Ben bu konuyu kitapta biraz karikatürize ettim. Hep bir çalma, çalıntı mevzuları dönüp duruyor bazı öykülerde. Çalıntı Hikâyeler’deki bazı öyküler intihalin eşliğinde geziyor diyebilirim. Hatta Çalıntı Şiirler öykümde, Asım Mütercimoğlu’nun “çaldığı” bazı metinleri ve hikâyeleri metne gizledim. Yani karakterlerime intihal içinde intihal yaptırırım diyebilirim. Şimdiye kadar bunu tam fark edebilen çıkmadı. Sadece okura bir ipucu olması bakımından, bu öyküyü Gogol’un, Eski Zaman Beyleri kitabıyla birlikte okumalarını tavsiye ederim. Bunun dışında kitapta onlarca metne, kitaba ve yazara göndermeler var. Hatta kendi öykülerimden, yine kendi öykülerime göndermelerle ördüm Çalıntı Hikâyeler’i. Bu konuda da aşırıya kaçmamaya özen gösterdim ve metinler arasında boğmamaya çalıştım okuyucuyu.

Çok ilginç öyküler yazıyorsun. Bu hissi sadece ben mi yaşadım, diye düşünmeden edemiyorum. Sana bu konuda okuyucu veya eleştirmenlerden dönüşler oldu mu?

Teşekkür ederim. Birçok okuyucu ve usta öykücüden inanılmaz güzel övgüler aldı kitabım. Mesela Abdullah Harmanlı bir dergide 2021 yılının en iyi üç öykü kitabından biri olarak bahsetti Çalıntı Hikâyeler'den. Aykut Ertuğrul "Kelimeler ve Şeyler" programında müthiş şeyler söyledi. Tuba Dere Hece Öykü'de, Yunus Nadir Eraslan da Yitiksöz'de çok güzel değerlendirmeler yazdı. Söyleşiler vs derken doğrusu bu kadarını beklemiyordum. Çünkü asla bir "tanıtım" çalışması yapmadım.

Uludağ birkaç öyküde sıkça geçiyor. Bu dağın Bursalılar için ne ifade ettiğini çok merak ediyorum.

Bursalılar için Uludağ ne ifade ediyor bilmiyorum ama sanırım burada doğanlar bu güzelliğin yeterince farkında değiller. Bursa'da doğup büyüyen ve Ulu Camii'nin içine adım atmayan o kadar çok kişi tanıyorum ki. Buraya sonradan gelen biri olarak Uludağ ve Ulu Camii benim için çok büyük anlamlar ifade ediyor. Bulduğum her fırsatta Ulu Camii'ye gider, şadırvanda abdest alırım ve Vav hattının bulunduğu duvarın önü boşsa, orada namaz kılarım. Geçen pazar yine oradaydım. Camiye her girdiğimde sanki o duvarları ilk kez görüyormuşum gibi bir heyecana kapılırım. Evimizin penceresi Uludağ'a bakıyor. Her sabah Uludağ'ı yerinde görmek göğsüme ferahlık veriyor. Sarıalan'a kadar çıkabildim şimdiye kadar, tadilattaydı, pandemiydi, şuydu buydu derken zirvesine çıkmak nasip olmadı henüz ama gözüm hep orada, bir gün çıkacağım!

Yazdığın öyküler gizemi, kurgusu ve konusuyla çok değişik ve iyi öyküler. Kitabın adına İlginç Öyküler desem ne dersiniz?

İlginç ve yerinde olur derim.

Teşekkürler.

Ben de ilginç ve güzel soruların için çok teşekkür ederim.

ZEYTİN AĞAÇLARINDAN ÇOK UZAKLARDA

Adnan Semih Dumlupınar

Ateş yandı rengi toza çalan topraklarda
Leyla gözlerini açtı
Ve düştü çöle
Yağmur yağmadı belki ama
Nemli bir tarafı da vardı bu sahranın
Neydi onu gerisin geri getiren
Karşı koyulmaz özlem miydi çölün sıcakına susamış bir halde
Var olan binalar bir zamanlar
Var olan bir geçmiş zamanda
Var olan bir çocukluktu şimdi yok
Bir alaimisema vardı bilirdi
Bir de çocuk sesleri bahçelere dolup taşan
Zeytinin altında sere serpe uzandığı dallar
Uzaktaki pencerelerden gelen perdenin dalgın sesi
Bu bahçelerde çocukluğuna doycakken Leyla birden kadın oldu, doğurdu.
Harfler, elle tutulamayan kalemler, ezberlenmiş kelimeler sonra unutulmuş isimler
Birkaç gözyaşı ve yakılan zeytin ağaçları
Perdesiz evler
Gidilemeyen yollar
Ağlayan bir çocuk dağda kaybettiği sürüsü ardına ağıt yakar
Leyla, önce kucağına aldı süte susamış oğlanı
Ağlayandı bir şeylere duraksız
Bir ara bulut gülümsemesi gibi göründü pencere aralığında çocukluk düşleri
En azgın günlerin ardından aranan bir zeytinlikte ferahlaması için
Leyla'nın eli zeytin dallarına değmiyor
Perdeler asılacak bir pencere bulamaz
Aranan ne varsa kayıp haller içinde
Leyla, bir ismi vardı bir de sahrayı andıran kızgın gözleri
Unuttu ne varsa kasıp kavuran bahçelerin arsız rengini
Bir ateş söndü dumanı ardına uzak yerlerde
Dağda sürüsünü arayan çocuk şimdi nerede?

HER NOKTA YAŞ

Göfan Dalo

Hayatın pençesinde balıkçıda bir telaş
Gecenin mücevheri artık sıradan bir taş
Bıraktı yüreğini Boğaz'a yavaş yavaş
Suların gizemini çözemezsin arkadaş
Deniz mektup, balık harf, her nokta yaş

Beylerbeyi'ne vurdu eski toprak sandalı
Matemin gelinliği denize yakışmadı
Sevenlerde, dostlarda hüznün ağır tokadı
Mavi sular kumbara, balıkçılar paraydı
Deniz mektup, balık harf, her nokta yaş

Kahvehaneden taşmış Türk kahvesi kokusu
Bankta habersiz ayyaş ve pejmürde paltosu
İskele meydanında dönülmez gurbet yolu
Hayat denen yapbozdan bir parça daha koptu
Deniz mektup, balık harf, her nokta yaş

BİR KONUNUN KONUŞULACAK OLMASININ ŞİMDİDEN ETKİSİNİ HİSSETTİRDİĞİ SIKICILIK

İ. Usame Yördem

Ellerimin anlattığı şeyi arıyorum, gözlerinin rengini
Kızarmış gençliği ve yoksullaşan zihinleri andıkça.

Bir anlatımla sürüyorum, hayattayım.
Ardıçlar birikiyor,
Ölüleri oluyor gençlerin, ölmeyi var ediyorlar.

Gereksiz münakaşalar sürüyor.
Sözcükler, eski kırılganlığıyla
İşkilleniyorsan varsın,
Bunu diyor sanki.

Ulema memnun, yaşantılar üçüncü kattan düşüyor,
Tutuyor gibi oluyor biri gibi tutuyor biri bunu.

Anlaştığım yalnızlık sonra ve virgüller,
Sana karşı boş değilimler, üstüne bir de
Yanıldı dediler, yanıldım ve insanların yanılgılarından bir kendim yaptım.

Baktım, oldu.
Baktım, oydu.

BANA NAR ÇİÇEKLERİ

İlhan Yıldız

Şklovski'nin kaldırımlarında erirken
Tünemiş kırmızı kargaların eğri bakışlarında
Kendi gülümü görmek için düşünüyorum.
Bana nar çiçekleri. Helga'ya dünya.
Helga'ya somurtmanın olmadığı bir dünya!

İşte bu aşkımız için bir güneş
Paris radyosundan bildiriyor yağmura koşan atlar
Boynuma durma güzel kelimeler bağlıyor
En çok adın ve nihavent çalıyor radyolar
Helga bize baharı besliyor.

Bütün şehir böyle bir aşkı özlüyoruz birlikte
Şklovski'nin sarnıçlarında sıcak su buharları
Helga'nın gözlerinde dörtnala koşan atlar
Dilimin ucunda bir şarkı, bir Rus kilimi
Helga'ya bir dünya. Bana nar çiçekleri.

SÜPER KAHRAMANLAR NEDEN ÖLMEZ, ÖLEMEZ

Yasin Gedik

Çocuklaşan Meleklerle

Süper Kahramanlar Ölmez
kılık değiştirirler canım kardeşim
“gözlerin kara değil mi”
diye çağırır sözleri
uyumuş hasta çocuklar kurtarabilir mi
önce kendi rüyasını
sonra kim koruyacak hayallerinden
iflah olmaz hayalperest yolcuları

Ölmez Süper Kahramanlar
kılıf değiştirirler canım kardeşim
siyah güzeldir der
bağırır gözleri
okumuş saçsız çocuklar kurtarabilir mi
önce senin Afrika'nı
sonra kim koruyacak hayallerinden
sonsuz Tenere Çölü'nün susuz yolcularını

Ölemez Süper Kahramanlar
uyuyuverir de dünya değiştirirler canım kardeşim
şeytanların kovucusu
meleklerin koruyucusu olurlar
her neredelerse gidişleri yeter
orayı iyileştirmeye
ama sen susmuşsan, sağırsan, sakatsan
önce kendi cehennemine
sonra kim koruyacak ellerinden seni
kirlendiğin, köreldiğin, karardığın şeylerin

Her neredelerse varlıkları yeter
burayı cennetleştirmeye
gelişleri, gülüşleri, gözyaşları bile
dünyayı anbean kurtarmaya yeter
önce içimizdeki iblisten
sonra Süper Kahramanlar Ölemez ki
uyanırverir de dünyayı değiştirirler canım kardeşim

SIZI**Beyza Nur Erden**

Ya aklımı kaçırırsam Leyla abla
Yolumu bulamazsam ya da
Treni kaçırırsam
Tren kaçmasın Leyla abla
Allah'la çok konuşuyorum
Yol göstermiyor bana
İkimizde inatçıyız, kararsızız
Yol beni bulsun çağırsın
Kollarını açsın, buradayım desin
Saçlarımı okşasın
Dökülenleri yerine koysun
Hayır, böylesi kimse için doğru değil
Ben buradayım diyen herkes orada mıdır?
Kimseyi koyduğum yerde bulamıyorum
Hayatta kalmak zorunda oluşum
Çok mu geldi size?
Bu verdiğim son zahmet olsun
Tren kaçıyor, midemde bir sızı var
Ayaklarım beni mi kovalıyor?
Ruhum doymuyor hiç
Midemi sızlatanlar ruhumu da donatsalar ya
Taze ekme kırıntılarıyla
Ben bu değilim, bu ben değilim Leyla abla
Fesleğen aldım Fatih abiye
Bu sıcakta ne fesleğeni demedi
Kitapları yüzüne nur indireli çok oldu
Saçlarım ilk defa bu kadar uzadı
Onları okşamak kaktüslerin çiçek açması gibi
Kaktüslerim çiçek açmıyor
Dört gözle bekledim onları görmeyi
Ama zaten neyi dört gözle beklesem
İki kez sırtını dönüyor bana
Fesleğen en güzel çiçek, Fatih abinin gülüşü gibi

KOKU SEN VE KARANLIK**Müge Kartal**

kılıçların ucunda duran kalbin,
ne yasaklara baş gösterdi.
kanına sığmadın, damarın çatlak
sızladı, aç sevgi kucaklarını.
bir kurşun hızı gibi,
yok ettin gerçekliği bir anda.
algın kayıp, bul onu bana.
yas ilan edildi üzümler çıkınca.
şaraplar senin adın
İtalya'da mevsimler artık ilkbahar.

karanlık,
cehaletin kök saldığı koku evrenidir
ve yokların yoksunluğu,
ve senden bir haber olan gazete sayfaları
yazıyor hissizliğinin çaresizliğini.

yoklama kağıdında görünmezi kılan,
kokunu ört basan edenin ta kendisi.
bir kuş misali, uçmak kolay gelir.
ta ki devrilene kadar.
evi ev yapan, bir avuç sevgiyse
sen hiç olmamışsın.
kafesine sığmayan kadar.
üstüne siyah perde.
kalbine dar gelen karanlık.

bir serenad ezgisiydi şimdi saçların
zambaklara takılan örgülerindi.
iki zıtlığında arasındaydın
geçen zamanda.
Bir bestenin ilk notadaki heyecanı.
sonbaharın ilkbaharı bekleyişi gibiydi,
karanlıklarda kokunu arayışım.

kokladım sevdiğini, sevdiğimi
kendin gibi baktığın her şeye
bir parça kendini bırakmışsın.
perde arkasında,
karanlığa doğru giden bir ışık.

RÜZGÂR GÜLÜ

Nazlı Akın

Simli ve yıldızlıydı yalnızlık
Geceden sabaha döküldü
Görünmez oldu güneşin doğuşuyla

Her akşam süslendi
Koluma girdi
Görünür kıldı beni

İçimden bir şiir geçti
Adımları çıplaktı
Bastığı yer sarsıldı

Kalbim savaştı bataklıkta
Mor lotuslar göründü
Dönmeye başladı rüzgârgülü

Tavaf ettik ölümü
Yüzümüzde asılı durur
Toprağın nemli öpüşü

SEVGİSİZİN YARIM SAATİ

Nisa Öztürk

Sustu, bağırsıkları anlamsızdı. Az önce karşısındaki put ayaklanmış gidiyordu. Bağırırken boğazını çok zorlamıştı. Oturması gerekiyordu, gözleri perdelenenecekti yoksa. "Geri döner mi? Kafamı kaldırırsam olmaz, gurusuz değilim. Geliyor mu? Onu zerre tanıyorsam dönmez." yenildi. Kafasını kaldırıp önce ileride durakta bekleyen, yağmurdan kaçan insanları birkaç saniye izledi. "Dönerse umursamıyor gibi gözükeyim. Dönsün, yani lütfen..." Gözlerinin görebildiği en büyük açığa kadar sağını görmeye çalıştı. Boş, gelmiyor. Sol parmağında takılı olan, artık can acıtan bir kelepçeden başka hiçbir şeyi andırmayan yüzüğe baktı. Sade, öylesine bir yüzüktü. Öylesine bir halka. Parmağında çevirdi durdu. "Çıkarsam pişman olur muyum?" Kalem tutmaktan yanları çukurlaşmış, kemirmekten kırmızısı gözükken parmaklarını yüzüğe attı. "Çıkıyor, kilo mu aldım ben?" Sonra sabah aynadaki görüntüsü aklına geldi. Bel kıvrımları yok olmuştu, karnında fazla kilonun ve kambur oturmanın verdiği kat izleri... "Bunları düşünmenin sırası değil." Paramparça olmasını istediği düşünce kütesini tamamıyla adamın gittiği yöne çevirdi. "Hah, tabii ki yok. Biraz, biraz sevseydin en başında gidip gidip gelmezdin zaten. Senin canın sıkılınca döndüğün kürkçü dükkânından ötesi olamadım ki ben."

İnce halkayı avucuna koydu ve izlemeye başladı. Her şeyi buna sığdırmıştı oysa. Kendini bildi bileli, bir kadın gibi hissettiği ilk günden beri hep boş yüzük parmağına bakıp orayı dolu gibi hayal ederdi. Al, bak dolu. Sırf o boşluğu doldurmak için seçtiğin birinden ne bekliyordun ki? "Yeter gerçekten, sen ne anlarsın ki tüm yaşlıların evlendiği yuvasını kurduğu halde hâlâ okulla işle uğraşmaktan." Yanından geçen yaşlı kadının perde dolu siyah poşetlerinin suratına da çarpmasıyla nerede olduğunu fark edebildi. Sokak ortasında öylece kalakalmıştı. Yüzük, yüzük? Poşetten yediği dayanın etkisiyle yüzüğün düştüğünü fark edememişti. Mazgalın dibinde. "Alayım mı?" Bir anlamı kaldı mı ki? Yok, alacaktı. Hiç olmazsa fukara birine verirdi. Alamadı. Adamın biri vurup düşürmüştü mazgalın içine. "Neyse, para etmezdi zaten. Kendisi gibi değersiz bir şey." Biraz daha oturmaya karar verdi, ama ağlamadan. Hava alması gerekiyordu, eve böyle gidemezdi.

Saat kaç oldu. Kalkmalıydı artık. Beceremiyordu, birkaç kez denedi kalkmayı, olmadı. Yüzük kendisine bağlı koca bir taş parçası mazgal da denizdi sanki. Kalkıp da uzaklaşamadı bir türlü oradan. Abisine bu halde hesap vermek istemediği için kalkmak zorundaydı, ha gayret! Eliyle oturduğu soğuk betonu sökmek ister gibi sıkı, sıkı, sıkı. Sökülmedi. Tırnağına özenle sürdüğü boyalar pul pul dökülmüştü. Sahi, ne zamandır bakmıyordu aynaya? Öyle bakmak değil, bakmak... Ne zamandır sabahları iyiye niyetlenmiyordu, gülkurusu ajandasını doldurmuyordu? “Uzun zaman oldu. Kendimi kaybedeli...” Ne olacak şimdi? Bu boşluk? Nasıl dolacak? Hayatımı bu denli birine bağlayan bir kadın için terk edilmek zordu. Onun gibi güçlü, başını eğmeyen bir kadın için daha zor. “Sus, sus, sus yeter.” Güvendiği her şeyin bir bedeli vardı şimdi. Güvenen kaybeder diyen kadın güvenmişti. “Sıcak bir çay iyi gelir belki.”

Uzun uzun yürüdü. Kafası eğikti hep. Gördüğü küçük taşları ileri sürükledi, ayağı yerinden çıkmış kilit taşlarına takılmadı hiç. Kedileri görmedi, duvara asılmış iş ilanlarının numaralarını tükenmek üzere olan tükenmez kalemiyle not etmedi. O adamla gittiği çay ocağına gitti. Hep oturulan yere oturdu. Bir klasiktir bu. Yenilen herkes yenilmeden önce uğradığı duraklardan bir daha geçer. Geleneği gerçekleştirdi. Bırakan o değildi sonuçta. İçi rahattı. Çaydan bir yudum, derin düşünüş evresi...

Nasıl da kaybolmuştu ama. Öyle böyle değil. “O kaybetti.” Kendini kandırma. Sen harikası da o seni kaybetti değil mi? Mükemmel biri değildi. Diğer kadınlar gibi güzel değildi ve bunun için çabalamıyordu. Burnu aşağıya sarkıyordu, göz kapaklarını istese de fazla kaldıramazdı, kaşlarının arasındaki kırışıklık iki kaşı birbirine bağlayan yoldu. Ön iki dişi birbirine dönük ve yamuktu. Fotoğraflarda gülemezdi istediği gibi, tebessüm ederdi. Kahkaha atarken eli ağzını kapatmazsa terbiyesizlik ettiğini düşünürdü. Farkında olmadan gözlerini kısıp baktığı genç çifti rahatsız ettiğini anladı. Kaslarını rahat bırakınca ne kadar zamandır bu şekilde durduğunu merak etti. Çaydan bir yudum... Rahat beş dakikası var. Al işte çaya verdiğimiz üç kuruş da boşa gitti. “Ya bir sus! Ne boşa gitmedi ki boşa gidene sorguluyorsun? Okudum, kazandım göndermediler çabam boşa gitti. Konuştum, anlattım derdimi dinlemediler sözüm boşa gitti. Sevdim, yıllarımı hiç ettim sevmedi sevgim boşa gitti. Çaya giden para ne eder bana?” Çay bardağının belinden iki parmağıyla tuttu, kalan son yudumu bardağı sallaya sallaya iyice soğuttu. Çay, bardağın duvarlarına çarpıyordu. “Benim gibi.” Beş lira çıkardı önce, her zamanki gibi. “Aman, bu sefer de üstü kalmasın. Şimdiye kadar kaldı da ne oldu? Çay daha sıcak mı geldi, girince bir hoş geldin mi dediler?” Beş lirayı cüzdanına atacak takati olmadığı için çantanın içine atıverdi, düşerse düşsündü. İçlerinde yırtıklar olan çantanın içinde bozukluk aramak ayrı bir zordu. Cüzdanında taşımazdı bozuklukları, fakir hissedirdi. “Fakirim zaten.” Sinirden dişlerini sıkmaya başlamıştı. “Allah’ım sen sabır ver.” İki lirayı bıraktı masaya. Hatta sanırım biraz sert bir şekilde çarpıtı. Üzerinde birkaç göz hissetti. “Kimseyi umursayacak durumda değilim.” Ne kadar kendisine hürmet edilmese de çıkarken elinize sağlık dediği adamın suratına şimdiye kadarki tüm birikmişlerini boşaltacak ifadeyle baktı ve uzaklaştı.

KENDİ KENDİNE

Bengül Alkan

Uzun, siyah kaşe montunu giydi. Dışarının keskin soğuğu insanın yüzüne çizikler atıyordu. Yokuş aşağı yürümeye başladı. İstemsizce dudakları arasından kaçırıyordu kelimeler. Uzun zamandır huy edinmişti bunu. Kendi kendine konuşuyordu evde veya sokak ortasında. Kendi kendini dost edindiğinden...

Hiç çıkmak istemiyordu evinden, odasından... Erkek arkadaşı aramasa asla çıkmazdı bu havada. Telefon ekranında adamın ismini görür görmez biliyordu ki "Canım, para gönderebilir misin?" diyecek. Ne zaman hâl hatır sormak için aramıştı ki zaten! Hele ki son zamanlarda iyice alışkanlık haline gelmişti bu durum. Adam, sanki hakkıymışçasına hiçbir çekincesi olmadan para isteyebiliyordu kadından.

Kendi kendine biraz da bundan konuşuyordu şu an. Sinirliydi. Düşünüyordu olanları. Mecbur muydu? Neden her söylediğinde ikiletmeden kar demeden yağmur demeden koşu koşu bankamatige gidiyordu? Kendisini aptal, aciz ve de sadece para için kullanılan bir araç gibi görüyordu son günlerde.

Sol cadde üzerindeki marketin sahibi yine kapıya çıkmıştı siyah montlu kızı görünce. Son zamanlarda fazlaca gözüne çarpar olmuştu kız. Hem çok güzeldi hem de biraz deli miydi neydi? Öyle ya ne zaman görse kendi kendisine konuşuyordu. Yüzünde yayvan bir gülüş, sırtarak izlemeye devam etti. Kız, izlendiğini anlayınca konuşmasını yarıda kesti. "İyice delirdim ben de. Bari yol ortasında sus. Tut kendini!"

Hızlıca yokuşu inme işini tamamladı. Kimseyle göz teması kurmadan bankamatiğe ulaşmıştı bile. Az sonra telefon, “para” diye ağlayıp leş gibi kokarak çaldı. Açtı bir hışımla kız, hiçbir şey söylemeden direkt olarak:

“Şifre?” deyince karşıdaki ses utanmadan bozulan bir tavırla pis pis güldü. Kızın sesi tekrarladı.

“Evet, şifre nedir?”

Yerinde başka biri olsaydı herhalde “Param da senin olsun, sevgin de!” der telefonu da kalbini de kapatıverir ve bir daha da dönmezdi. Ama adamın karakteri zaten çamaşır lastiği gibiydi. Dert değildi kızın tavırları, söyledikleri. Ki zaten öyle derinden bir sevgisi de yoktu. Bulunduğu şehir ufak bir yerd. Tanışıp da sevgili olabileceği hiç kız yoktu. O da internetten tanışmaya karar vermişti. Karşısına da bu saf kız çıkmıştı işte. Maddi durumu da iyi olan kızın asosyal yapısı biçilmiş kaftandı, lağım ağızlı adam için. O sebepten tavırlı ses tonu ilaç gibi gelmişti ona. “Paramı yatırsın da gerisinden bana ne!” dedi içinden.

Soğuktan parmakları büzüşmüştü siyah kaşe montlu kızın. Yavaştan yokuşu tırmanırken yaşamını düşünüyor. Düşündükçe de içinden çıkamadığı griliklerde kayboluyordu. “Ama çok yalnızım. En azından erkek arkadaşım var. Nerde var? Ben görmüyorum! Var işte var! Uzak ya da yakın. Var mı ona bak sen! Acıyorum kendime acıyorum. Dayanmalıyım yine de. Ya daha beteri olursa? Evet, evet hiç yoktan iyidir böyle olması. Kimse yoksa kendim varım!”

Böylece uzayıp gitti iç cebelleşmesi. Marketin önünden, dudaklarında sinirli bir tavırla hızlı hızlı geçti. Kızın ardından bir süre bakakaldı sırtkan ağız.

ÇEVRE -CİK (KÂNİYA BERÊ) Müdesir Oğur

Şehre uzak, ülkeden uzak. Uzansanız kollarınızla sarabilirsiniz. Polis arabaları yok, sigara içebilir alan ç o k... Tek tük arabalar gelir, bu yoksul köye. Gece bakıldığı zaman sanki kimseler yok. Evlerin içine girildiği zaman ise duvarlara Mizbahların afişleri asılı. Erik çiçeklerinin açıldığı günlerde doğmuştu Mizbah. Ne çok uzun ne de çok ufaktı, gökten gelen bir ok gibi tüm köyün tinine yerleşiverdi. Adak adadı dedesi. Yürümeye başladığı zaman bir kız gibiydi. Süzülüp allayarak aydınlığa doğru yürüyordu. O çocuk haliyle bir Kahraman'a çıkmıştı adı. Annesinin ödü kopuyordu, kahraman olacak diye. Geçmiş ile geleceğin arasında bir nokta olarak büyüyordu. Okul bir hiç kalmıştı, çobanlığın yanında. Bir koyunun masumluğu bilime ve teknolojiye eş değerd. Hayvanlar köle olduğu müddetçe, bilime ve teknolojiye inanmıyordu.

“Boynumun borcu ‘dur” diyerek çoban olmayı yeğlemişti. Çağın en yalnız ve en yakışıklı adamı beyin sarkaçları arasında çoban olabilmeyi başaramıştı. Çapraz yalnızlıklarla yürüyüp, çobanlığın hac yolculuğuna çıkıyordu. Üzerine atılan her iftiraya rağmen, yaseminler açıyordu. Topak topak elleri ile koyun sürüsünün içine dalıp, o tombul tombalak hayvanların yünlerini okşardı. Her gün ölüme gider gibi, hayvanları otlatırdı. Hayvanları ve çocukları sevmekten dili şişiyordu. Gece geç saatlere kadar, sürünün içinden çıkmaz yüzlerini ezberlerdi, sabırla. Günler geceler boyu. Birtakım sözlerle sevgisini dile getirip, her birine birer isim takmıştı. Her hayvana bir çiçek ismini vermişti. Bir insan gibi seviyordu. Onların düşlerine dalıp, ölümünü unutuyordu. Herkes bugün kim ölecek, kim günah işleyecek, kim akbaba olacak derdindeyken, o ölen hayvanlara çelenk yapıyordu. Yağmurun sesini koyunlarla dinler, yazın serinliğini yine onlarla geçirirdi. Ahırda bıraktığı ölgün hayvanları daha çok sever ve sayardı. Sarıya ve mor ‘a boyardı yünlerini. Davudi seslerle, gizemli türküler söyleyerek karanlık ülkenin ağır aksak derdini anlatır, kulaklarının paslarını silerdi. Gökyüzü ve ay inadına parlaktı. Anasını arayan enikler önce ona koşar, yüzleri bir ressama bakar gibi gözlerinin içine bakarlardı. Yasaklanmış kitapları kefenlenmiş beyaz örtünün altından alıp ve aralarında iki büklüm oturup yüzlerce kez okurdu. Okuduğu her sözcük, her bir hayvanı alıp derinlere götürürdü. İçini çeker okuduğu romanları, sadece o değil okudukları da anlıyordu. Bazen dürülmüş kitapların arasındaki, mor gülleri alıp hayvanların yünlerinin arasına koyar bazense portakal ve mandalina kabuklarını serperdi yattıkları yere. Ahırın duvarlarını çiçeklerle bezeyip ruhlarına dokunurdu. Saf ve doğal şiirler okuyarak ufuklarına anlam katıyordu. Naftalin kokuyordu nefesleri. Dokunsan tenlerine dostça, tedirgin olmadan mutlu olurlar. Yeter ki gözlerine bakıp acıdan bahsetmesinler. Gecekondulardan bahsetmeden, naylon ile örtülmüş pencerele evlerden bahsetmeden, tavşanı kovalayan ve o ucuz şarabı içenlerden bahsetmeden, ekmeğin kırintısına basanı, karanlık ve kuytu bir sokakta öldürülenlerden, kıyıya vurulan çocuklardan bahsetmeden sevsinler onları.

Mizbah yelkenlerini onlara açmıştı. Açmamış gülleri dâhi onlara armağan ederdi. Bakınca onlara yüreği, alevler altında eriyen bir mum oluveriyordu adeta. Yörüngesi dağlar ve çocuk ruhlu hayvanlardı. Çok kez kırmak istediler saksısını ama çoğunlukla yalancı bir çocuk gibi titrediler.

Mizbah öldü.

Üç gündür yağmur yağmıyor. Hayvanlar ve çocuklar ürkek seslerle ağladılar. Kırdılar o saksıyı. Gülünç bir şekilde birbirlerinin yüzlerine baktılar. Ve kibleye dönüp titrek bir eda ile tanrıya yakardılar. Tanrı da kıyıya vurulmuş balık gibi titreyenleri affediyordu, sanki. Üç gündür sular gelmedi köye. Günlerce insanlar susuz kaldı. Görünmez eller zincirleme bir şekilde köyden ve dağlardan gelen tüm suları kestiler. İnsanlar evlerde oturmuş gerin telleri gibi ellerindeki kanı temizliyordu. Herkes kendince kendini saklıyordu. Köyü kara bir kefen sarmıştı, gündüzleyin. Dalında kaldı bademler. İnsanlardan ötelere çevirdiler yüzlerini, köpekler. Gece oluyor, ahırdaki hayvanlar çığlık çığlığa sesler çıkarıyor. Birden yalnız fakat çok yalnız olduklarının farkına varıyorlar. Çeneleri doluyor ama boğulmuyorlar. Kimseye anlatamıyorlardı. Ölüm ayaklarına doluyor ama tam olarak ölmüyorlardı. Hayvanların kirpiklerinin arasında kaybolup gitmişti, Mizbah. Sanki bir nar dağılmış fakat hiçbir tanesini göremiyorlardı. Kedi yavruları bile birbirlerinin yüzlerine bakamıyorlardı. Şarkılar susmuş, ırmaklar durmuştu. Ülkenin dağları, denizleri, kuşları ve çiçekleri masumca donup kalmıştı. Çocuklar bir şeyler sormak gibi yığınla sıraya dizilmişlerdi. On yaşındaki çocuk soruyordu; niye öldürdüler. Yaşlı adamların yaptıkları çelenkler parçalanıyordu. Pencere önündeki güzelim kızları yıkıntılar içerisindeydi çünkü köyün en yakışıklı genci öldürülmüştü. Hayata ilişkin hiçbir hengâmesi olmayan gençler, boğuk seslerle özgürsüzlüğün farkına vararak karanlığa küfür ediyorlardı. Gökyüzü inadına gülümsedi ve daha sonra ince ince yağmur yağmaya başladı. Kadınlar alabildiğine ağlıyorlardı. Oysa yüzleri hiçbir zaman hüznü alışıktı değil. Zencefil kokuyordu mezarlık alanı. Ayakları nemlenen köyün en güzel kızları, evde unutulmuş gibiydiler. Katarlar yollarda durmuş, usulca yere yığılıyorlardı. Can-an anneler, karınca sesleri ile Mizbah'ın annesine mahcup olup sarıladuruyorlardı. Köyü taranmış öteki köydeki kaçakçılar, dağlardan damıtarak mezarlığa gelmişlerdi. En öndeki komutan kavak ağacı gibi boyu ile omuzları düşmüştü. Perişan ruhlu ve üstündeki yamalı elbisesi ile babası kalmıştı, mezarının başında. Acılı ve sarsak yüreğiyle bedenindeki suyu çekilmişti. Kiliselerin yırtıcı sesleri kısılmıştı. Mizbah mavi tren uykusuna dalıp sabaha karşı öteki yakaya uçmuştu bile. Anlamak isterdim, çok güzel gülen biri nasıl öldürülür. Ne aklımın üstündeki düşünceler ne de dünyayı eleyen gözlerim bir oluyordu.

Toprağı öylece serptiler. Toprağın öldüğünü gördüm sanki. Meğer dünyaya sadece canımızı vermişiz. Toprağa bir kıvıltı, bir türkü oldu Mizbah.

YALDIZLI ZARF

Seda Gündüz

Siz; sokak lambası misali, sarısının yıllara yenilmişliğiyle etrafı aydınlatmaya çalıştığı ışılдаğın gölgesinde, pencere önündeki emektar masada yazdığım bu satırları okurken ben kim bilir nerelere yelken açmış olacağım? Kim bilir derken gerçekten kim bilir diye soruyorum çünkü ben bilmiyorum. Bilmek istediğimi de hiç sanmıyorum. Sürprizleri severim, hem de çok. Bunu bilen hayat bana ömrüm boyunca sürpriz yapmaktan geri kalmadı zaten. O sürprizler hep benim iradem dışındaydı. Bu sefer kendi sürprizimi kendim hazırlayıp yaldızlı zarfa bırakıyorum. Alınca okursunuz. Bakalım içinden ne çıkacak? Ben de sizin kadar merak ediyorum inanır mısınız? Bu sabaha kadar benim de aklımda böyle bir şey hazırlamak yoktu. Olağan sabahlarıma her günkü ruh halimle el ele uyanmıştım. Kimisi her sabah penceresini açar ve içeri dolan mis gibi sabah havası ile yenilenir, her güne apayrı bir ruh halinde gülümser. Ben tek yarenim, elimde kalan tek yoldaşım olan ruh halimi öyle her an değiştiremem. Hakiki vefa; insanın ruhunun derinliklerinde demlenen, tavşankanı çay misali kalp damağında lezzet bırakmalıdır. Ah çayı da pek severim. Önceleri hiç içmezdim. Sevdiğimden ya da sevmediğimden değil, tadını bile bilmezdim. Çünkü eskiden çocuklar çay kahve içmez, her lafa karışmaz, hayatla sadece sokakta oynadığı oyunlarda barışırdı. Sonraları ruh eşimi, kalp sızımı bulunca çayı ne kadar sevdiğimi de buldum. Her sabah kahvaltısında, ucuna dudağının kenarında her daim hazır bulunan pür tebessümünü iliştirdiği ince belli bardağına doldurduğum çayın yanına peynir, zeytin ve ekmekle birlikte hoş sohbeti de yarenlik ederdi.

Ne zaman işe gitmek üzere sofradan kalksa o anı, hayatı durdurma tuşu ile dondurup, akşam kapıdan hiç eksilmemiş aynı tebessümle girdiğinde devam et tuşu ile kaldığım o andan devam etmek isterdim. Yorgun hali dahi evin huzuruna huzur katardı. Günün onun olmadığı saatleri geçmek bilmez, sanki alınacak sayılı nefesler bile onun dönüşünü beklerdi alınmak için. Akşam yemeği sonrası bir köpüklü Türk kahvesi bir de sessiz muhabbeti paha biçilemezdi. Dünya üzerinde daha muazzam bir an yaratıldı mı acaba diye düşünmeden edemezdim. Akşam hiç bitmesin, oturduğu koltuktan yaydığı huzur gece boyu güneş misali ısıtsın, buza tutan yaralarım erisin, yeniden hayata dönsün isterdim. Her gece uyurken nefesini dinlerdim. İnsan sonu yokmuşçasına elindekini rahat rahat harcıyor. İşte bu kadar çok nefes alırsa sayılı nefesi çabuk biter de benden gider diye endişe ederdim. Öyle de oldu. Bir sonbahar sabahı çayımı demsiz, soframı tebessümsüz, koltuğunu ve ruhumu huzursuz bırakıp gitti. Gittiği gün herkesin deliymişim gibi bakışları altında bir çınar ağacı diktim, bahçenin tam ortasına. Şimdi ne heybetli bir çınar oldu keşke o da görseydi. Yine bir tebessümüyle gönlümü alıverseydi. Sabah kahvaltısını gölgesinde yapıp, tüm gün durdurduğum zamanda yalnızlığım değil de ağacımız bana yarenlik etseydi. Akşam altında bir yorgunluk kahvesi içebilseydik keşke. Keşkelerim bitmez benim. Hep vardılar. Çocukluğumdan yadigâr onlar bana. Dedim ya vefa önemli şey azizim. Birlikte yola çıktıklarımı yarı yolda bırakmam ben. Ah yol demişken, evimizin olduğu yokuşun diğer tarafı denize çıkar. Her hafta sonunu ipe çekerdim. Yaz kış fark etmez, bir küçük çantada çayımız, yanında iki parça ev keki, bir parça aşk ile sahilde sohbetimize sohbet ekler, nefesimize nefes katardık. Nasıl akşam olurdu, gün ne ara nihayete ererdi anlamazdık. Akşamüstü esen meltemde birbirimize sokulur aheste aheste yokuşu tırmanır, evimizin yolunu tutardık. Biliyor musunuz, özledim denizimizi. Kıyısındaki sohbetlerimizi, nefeslerimizi.

İşte bu yüzden siz bu satırları okurken ben yarın sabah erkenden denizimize gidip, ilk kez suyuna ayak sokacağım. Belki sıcak değil de soğuk iyi geliyordur bana, buz tutan yanlarıma. Çivi çiviye söker diye boşuna söylememişlerdir değil mi? Hem belki oradan bir yol bulur, hem evimi kalbimi hem ruhumu ısıtan, hayatımı aydınlatan, nefesime nefes katanıma bir yol bulurum. Dalgalar beni alıp ona götürür. Evet inanıyorum, bizi bizim denizimiz bir araya getirecek. Olur da beni aramak isterseniz, denizimizin üzerinde güneşin serpiştirdiği altın tozu misali pırıltılara bakın. Onlar aslen pırıltı değil, bizim birbirine karışan nefeslerimiz olacak.

İNEKLER Yiğit Erdinç Çınar

Yavaş yavaş esen rüzgârın ıslığı kulaklarını doldururken elindeki fırçayla adeta dans ediyordu. Her fırça darbesinden sonra ruhunu renklendiriyormuşçasına tatmin gülümsemeleri suratına yayılıyordu. Kuşların mırıldandığı şarkıları, buğday tanelerinin danslarını, akan suyun sesini ve rüzgârın tenini yalayarak geçmesini... Hepsini fırçasına katarak hissediyordu ama bunun farkında bile değildi. Bütün hayatı önemini yitirecek önündeki tabloyla bütünleşmişti. Benliği, çizdiklerinden ve renklerinden ibaretti. Kendisini baştan yaratmanın ve bir kimlik kazanmanın huzurlu sarhoşluğunda yüzüyordu. Onu dışarıdan izleyen birisi, vücut hareketleriyle aynı ritimde akan bir müziği kulaklarında duyumsayabilirdi. Usta bir ressamın, ruhsal doygunluğa ulaştığı bu anları zihnine kaydedebilirdi. Sanatı var etmenin sanatsallığına konu olabilirdi bu görüntü.

Tansel Bey ciddi bir adamdı. Hem fiziksel yapısı hem de sesinin tonu onu ciddi bir adam yapmaktaydı. Onunla tanışan birisi direkt karşısındaki adamın boyunduruğuna girdiği hissine kapılırdı. Ancak tüm bunların dışında Tansel Bey çok romantik ve duygulu bir insandı. Etrafını çevreleyen bu duygusuz etten duvarın altında, onu yakından tanıyan herkesin çok iyi bildiği, bir şair ya da saf bir âşık yatmaktaydı. Bu yapısından dolayı da sanata karşı özel bir ilgisi vardı. Hatta çoğu kişiye göre resim konusunda köklü takıntılara sahipti. Çocukluğundan beri ressam olmak istemiş ancak ailesi çok da varlıklı olmadığından “Resim karın doyurmaz!” gerekçesiyle zamanla üstü örtülmüş ateşli bir tutkuya, en uzak hayallerinin parıltılı nesnesi haline gelmişti. Yaşadığı zor şartlarla kendini daha da kamçılıyarak çalışmış ve yüklü işlerle boy gösteren bir lojistik firmasında yüksek makamlara tırmanmıştı. Ailesinin sürekli olarak ona aşıladığı ekonomik özgürlükten rahat bir yaşama kadar her şeyi elde etmişti ancak yine de içindeki boşluğun varlığını günden güne daha fazla hissediyordu. Bunu doldurmak içinse daha da takıntılı bir şekilde kendini sanata vererek bir nevi kendini uyuşturuyordu ve bu döngü içinde yaşlanmaya devam ediyordu.

Beyaz renkli, eski model Chevrolet'ile çiftliğin yanına yanaştı. Bu çiftlik onun kaçış lokasyonlarından birisiydi. Ne zaman hayattan bunalsa buraya kaçar ve birkaç gününü hayvanlarla, doğayla elinden geldiğince iç içe geçirirdi. İnsanın hayatını sözde kolaylaştıran teknoloji, sanki onu öldürüyordu ve bu yenilenme şansı olmasa, özüne dönmese nasıl yaşardı bilmiyordu. Arabasından indikten sonra ilk işi ahıra girmek oldu. Çiftlikte sürekli olarak hayvanlarla ve bitkilerle bakmakla görevli olanlardan başka kimse yoktu. Ahıra girdiğinde onlardan birisi ineklerle ilgilenmekteydi. Bu adam okuma yazma bilmeyen, doğduğundan beri köyünde hayvanlarla iç içe yaşamış dolayısıyla da hayvan bakımı konusunda bilgili bir adamdı. Büyük vücudundan dışarı taşan kıllarıyla yüzünü kaplayan gür sakallarının aksine çok sessiz, sakın hatta utangaç denilebilecek türden bir adamdı.

-Kolay gelsin, adın neydi senin?

-Can'dır ağam, sağolasın.

-Benim de adım Tansel'dir, ağa değildir ya.

-Olur mu öyle şey ağam, tövbe haşa saygıda bir kusur edersem yüzüne bakamam.

Tansel Bey daha ısrar edecekti ancak uğraşmanın çok da fayda etmeyeceğine karar vererek durumu kabullendi. Bu kaba saba adamda bir şeyler sezmişti. Sanki içinde bir yerlerde onun alması için serpiştirilmiş bir şeyler vardı bu adamda ya da sadece tüm gününü hiçbir amacı olmadan burada hayvanlara bakarak geçiren bir adamın, nasıl biri olduğunu merak etmişti. Böyle bir insanı anlamlandırma dürtüsüydü onu harekete geçiren.

-Ne durumdadır inekler, var mı bi eksik gedik?

-Bir eksik gedik yoktur ağam amma ineklerden biri hastadır. Ahan da şu koca kız. Yemekten kesildi kaç gündür yatar öyle.

-Hayırdır ne sorunu var da hasta oldu? Bir ihmalde bulunmadınız ya?

-Yok ağam tövbe haşa ama bilmiyorum niye böyle yapar. Her sabah akşam okşarım başını, elimle yedirmeye çalışırım da kaldırıvermez kıcını!

-İyi edersin de vardır illaki hayvancağızın bir derdi, öyle yoktan yere peydah olur mu hiç?

-Doğru dersin ağam da bunlar da candır, makine değildir ya! Sizde bir sıkıntı olduğunda nasıl doktora gidersiniz de derman bulursunuz, ne farkı vardır bu canın sizden. Hem de her dert dışarıdan mı kök salar içinize, yok mudur içinizi kemirip duran nedenini bilmediğiniz dermansız yaralar ağam?

Belki de bu basit konuşma Tansel Bey'de öyle bir etki yarattı ki boşluğa bakarak düşünmeye başladı. Hayatı boyunca kitap kapağı bile açmamış, hiçbir gayesi olmadan yaşayan, tek derdi karnının doymasıyla şu hayvanlar olan bu adam böyle sözleri nasıl söylemişti? Bu düşüncesinin içimde yatan küçümsemeyi fark etmesiyle kendinden utanması bir oldu ve aralarından sıyrıldı. Ne de olsa hepimiz bir parça öyle değil miydik? Tek derdimiz neydi ki?

Tansel Bey gitgide bu adama daha da ilgi duymaya başlıyordu. Hazır birkaç gün boyunca buralardayken biraz daha yakınlaşarak bu adamı anlamaya karar verdi. Bu da bir sanat değil miydi? Her sanat eserinin ideası, onun o basit silüetinin ardına gizlenmiş haldeyken sanatçı onu oradan çıkartmaz mıydı? Belki de Tansel Bey'in amacı da kendi hayalini ve tutkusunu yapay bir şekilde tatmin etmekte.

-Her gün eksik etmeden suyunu verirsin, toprağını eşellersin. Peki, hiç mi merak etmedin bunun hakikati nedir? Bu gördüğünün altında neler yatar?

-Bilmem ağam, nereden bileyim? Hem bilsem ne olur? Siz biliyorsunuz, ben bilmiyorum. Siz ağasınız, ben marabayım. Ama bu çiçek ne anlasın ağadan, marabadan! Ben ona dokunurum, koparıp ineğime yediririm, bazen konuşurum bile ya. Sizden çok bana yüzünü döner bu çiçek ağam, bilsem ne bilsem ne...

-Hiç merak da mı etmezsin?

-Yok ağam. Fazla merak iyi değildir, kafayı kırarsın sonra ha!

Tansel Bey gününün çoğunu Can'la geçiriyordu. Bazen karşısına geçip sohbet ediyor bazense sadece oturup yaptığı şeyleri seyrediyordu ama ne yaparsa yapsın bu adamın derinliği ve yüzeyselliği arasındaki derin uçurumun gizemini çözemiyordu. Yine böyle bir gün Tansel Bey, Can'ı odasında bir şeylerle ilgilenirken yakaladı. Öylesine gezerken Can'ın odasının kapısını açık görmüş ve saf bir merakla kafasını kapıdan uzatmıştı.

Kendisine yöneltilen bakışların farkına varan Can ise sanki ayıp bir şey yapıyormuşçasına elindekileri hemen arkasına sakladı. Yüzünü utançtan kıpkırmızı olmuş bir şekilde öne eğmiş, öylece cezalandırılmayı bekleyen bir köpek gibi oturuyordu. Tansel Bey yavaşça yanına yaklaştı ve adamın kalın ellerini araladı. Bunlar sarı kağıtlı bir defterle eski bir kurşun kalemdi. Tansel Bey'in yüzüne belirgin bir şaşkınlık ifadesi yayıldı. Elindeki defteri yavaşça karıştırmaya başladı. Her sayfasında elindeki tahta kalemlerle çizildiği anlaşılabilir resimler vardı. Resimlerin hepsi şu son birkaç gününü geçirdiği çiftlik evinden görüntülerdi. İnekler, buğday tarlası, çay masası, çiftlik evi ve otlayan inekler... Hepsi de eşsiz bir karakalem yöntemiyle çizilmiş resimlerdi. Sanki ünlü bir ressamın yanında taşıdığı eskiz defteriydi bu küçük defter.

-Bunlar da kimin Can?

-İneklerindir ağam!

Yüzünden adeta damla damla ter akarken kafasını hâlâ yerden kaldıramıyordu ve yüzü daha da kızarmıştı. Paniklediği için düzgünce düşünemiyordu bile.

-Can neden saklamaya çalışıyorsun?

-Ağam kulunuz olayım başka bir yerde iş bulamam ben. Ne elimden bir iş gelir ne de başka bir şeyle uğraşırım. Yalvarırım ağam, acıyın bana!

-Kendine gel bu ne böyle! Ayıp bir şeymiş gibi sanki... Resim çiziyorsun evladım ne var bunda? Üstelik çok da iyi çiziyorsun. Nedir bu işin gerçeği anlat bakalım, bir şey yapacağım yok.

-Ağam ben küçüklükten beri bir şeyler karalarım. İlk başta hatırlarım; bey babamın masasını karıştırıp da kâğıt kalem bulduyudum. Sonra da bir şeyler karalamaya başladım ama hep gizliden ağam. Bey babam bir kere yakaladı ya beni, eşek sudan gelinceye dövdüydü. Ben böyle gördüm. Ha bu gördükleriniz karın doyurmaz ya. Allah sizden de razı olsun ağam, beni bulup buraya getirmesiniz kim bilir ne halde olurudum. Bırak karın doyurmayı, açıkta bile kalırdım. Bir daha da uğraşmam böyle gâvur icatlarıyla ağam. Tansel Bey bu cevap karşısında içinden gelen ve geçmişten beslenen bir öfke duydu. Cahilliğinden dolayı karşısındaki adama avazı çıktığı kadar bağırarak istedi.

-Bana bak, bu ayıp değildir tamam mı? Hele ki senin gibi çizebilen birine hiç değil. Tam tersi, bundan sonra senin sadece resim çizmeni istiyorum.

-Aman ağam o zaman kim besler bu yavrucakları, ne hale düşerler? Ben hem onunla hem bununla nasıl uğraşayım?

-Senin yerine bir başkasını koyarlar olur biter ya!

-Aman ağam aç kalırım açıkta kalırım, kulun köpeğin olayım da atma beni. Söz olsun ki uğraşmam bir daha böyle şeylerle uğraşmam!

Tansel Bey ne kadar dil dökse de isteğinin anlaşılacağına farkına vardı ve direkt olarak göstermeye karar verdi. Çiftlik evinin atölyesine girdi. Elinde bir tuval ve araç gereçlerle dışarı çıktı. Uzun çınar ağaçlarının gölgeleriyle kapladığı yeşillığe tuvali yerleştirdi. Sonra da bir sehpa araç gereçleri dizerek Can'ı yanına getirdi. Bu zamana kadar tahta kalemde başka bir şeyle resim çizmeyen Can için bu fırçalar ve boyalar büyük bir merak kaynağıydı. Tansel Bey kendi bildiği kadarıyla nasıl kullanıldıklarını gösterdikten sonra bir şeyler çizmesini istedi. Canı ne istiyorsa, aklında ne varsa ne görüyorsa neyi hissediyorsa onu tuvale aktarmasını istedi ve onu yalnız bıraktı. Yavaş yavaş esen rüzgârın ılık ıslığı kulaklarını doldururken elindeki fırçayla adeta dans ediyordu. Her fırça darbesinden sonra ruhunu renklendiriyormuşçasına tatmin gülümsemeleri yayılıyordu sakallarının arasında kaybolan ağzına. Sevindirirken çıkardığı sesler ve yaptığı hareketler yabani bir hayvan görüntüsü yaratıyordu üzerinde. Elindeki oyuncağın ne olduğunu bilmeden onunla oynayan ve en eğlenceli dakikalarını geçiren bir çocuk resmi hayal edin. Can'ın görüntüsü de özünde ondan farksızdı.

Günlerinin nerdeyse tamamını aynı ağacın altında, aynı yerde, aynı resimle uğraşarak geçiriyordu. Bazen beğenmeyip yeni bir tuvale başlıyordu ama bütün gün yemek yemek ve tuvalete gitmek haricinde tuvalin başından, o koca çınarın altından ayrılmıyordu. Günler süren bu seremoninin sonunda Can elinde fırçayla her tarafı boya olmuş bir şekilde resmin karşısında kalakaldı. Belki yarım saat belki de bir saat hiç kıpırdamadan öylece resme baktı. Sonrasında aniden koşarak oradan uzaklaştı.

Çayırlarda bulunan erkek cesedinin kime ait olduğu asla anlayamadı ancak o günden sonra Can'ı bir daha gören de olmadı. Bahçesinde kusursuz bir şekilde çizilmiş tabloyu gören Tansel Bey ödüllendirmek ve ona güzel bir gelecek planı yapmak için Can'ı sabırsızlıkla beklemeye başladı ama Can bir daha kapıdan asla girmede. Tansel Bey ise çayırdaki otlayan ineklerin resmedildiği o tabloyu odasına asarak haftalarca o odaya kapandı. Odasından çıktıktan sonraysa bir daha o çiftlik evine asla girmede.

MİRRİH'İN YOLCULUĞU

Fatih Dağdeviren

Sabah altın güneşin huzmeleri pencereden içeriye bir renk cümbüşü getiriyordu, yattığım yerde ölmeden önce gördüğüm son ışıkları hissediyordum. Bu ışıklar o kadar güçlü idi ki gözlerim ışık huzmelerinden başka bir yere çekiliyordu. Bedenim bir anda tüy kadar hafiflemiş uçuyordu, ışık huzmesinin içinde kayboldum. Sanki bir anda geçmişe gitmişim, eski sağlam vücudum tekrar gelmiş yürüyordum. Bu yıllar dengenin sağlanması için savaşılan yıllardı. Bugünü çok iyi hatırlıyordum ormanda elma ağacının altında yatan bedeni gördüğümde her şeyin değiştiği gündü. İlk defa bu kadar uzun birine rastladım. Kasları ise çelik halatlar gibi sağlam duruyordu. İlk başta Güneylilerden biri sanmıştım fakat Kuzeyin bu ormanlığına nasıl gelebildiğini anlamadım. Kılıcımı çekip üzerine doğru yürüdüm yerde elinde altın gibi parıldayan farklı bir lisanda yazılmış işlemeli kılıç vardı. Tam dibine gelmişim ki bir anda ayağımdan tutup itti sırt üstü yere düştüğümde hamle yapmadan kılıcımı boğazıma dayadı. "Dünyadaki dengeyi bozan prensesiniz nerede?"

Sesi çok soğuktan bir o kadar merak içindeydi, sanki tam olarak nerede olduğunu anlamaya çalışıyordu.

- Bilmiyorum, yalan söylediğimi anlamış gibi gülüyordu.
- Beni kandıramazsın insan. Tam boğazıma doğru kılıcı ile hamle yapmıştı ki bir anda durdu bir şey dinliyordu, sonra çeviklikle ayağa kalktı. Üzerindeki kıyafet tam Kuzeylilere uyumluydu ama onlardan biri değildi.
- Bana yardımcı olacaksın, şimdi büyük hikâyeyi anlatmaya başla! Sesi emrediciydi. Kuşların ötüşmesinin arasında boğazımı temizleyip hikâyeyi anlatmaya başladım.

- Yıllar önce cinsiyetler birbirine üstünlük kurmak istedi, iki taraf sonsuza dek savaşılabiliyorlardı. Kadınlar tarafında erkekler, erkekler tarafında kadınlar yardımcı oluyordu savaşın mantıksızlığı burada devreye giriyordu. Ortada haklı bir dava yoktu fakat toprağa kanlar akmaya devam etti. Kuzeyde kadınlar tarafında kendine Prenses diyen birisi tahta oturdu ve bu acımasız savaşı zafer ile bitirdi. Güneyliler bu yenilgiden sonra sürekli zulüm gördüler. Orduları dağılmış haldeydi. Prensesin kazanması ise rivayete göre önceden orada olmayan sonra bir anda ortaya çıkan nehrin büyük payı olduğuydu, nehirdeki suyu içtikten sonra bu hale geldiği söyleniyordu.

Bunları duyduktan sonra yabancı düşündü.

- Sen bir Kuzeylisin ve nehre nasıl gidileceğini biliyorsun değil mi? Bu sefer sesinde nehre karşı bir merak hissettim.

- Nehir büyük şatonun yanında oraya gitmek çok zor, ölmek mi istiyorsun? Gerçekten çok zordu çünkü nehri koruması için toprağın altında üstünde çok kötü varlıklar vardı. Gülerak kılıcını sırtındaki kınına soktu. "Ölümden bir korkar halim mi var?" Yerdeki kılıcımı bana doğru attı, yakalayıp kınına soktum ve yola koyulmam için kafasıyla işaret etti.

- İsmi nedir yabancı? Bana bakıp dalga geçer gibi güldü. Biraz bekledi daha sonra Kaf Dağına tırmanmaya başladık.

- İsmim Mirrih, soğuk bir ses tonuyla söyledi. Dağın zirvesine vardığımızda yorgunluktan bitap düşmüştüm ama Mirrih'in gözleri ileriye bakıyor ve hiçbir yılgınlık göstermiyordu. Oraya gidecekler için Kaf Dağı en güvenilir yoldu, burada yaşayan Anka kuşu gibi varlıklar dağı koruyordu. Zirveden bakıldığında şato bütün endamıyla karşımızdaydı. Siyah renkli, Zülfikar kılıcı gibi çatal şeklindeydi. Bu efsanevi sahne karşısında nutkum tutuldu. Dağdan aşağı inerken çok zorlanıyorduk ve az kalsın ölecektim, bastığım kaya bir anda aşağı yuvarlanmaya başladı, aynı şekilde taşla birlikte gidiyordum ki sırtımdan güçlü bir el tutup beni geri çekmişti.

- Dikkatli ol gezgin, sen bana lazımsın. Bunu bir dostluk göstergesi olarak mı yapmıştı tam manasıyla anlayamadım. Kızgın çöle ilk adımlarımız değiştiğinde güneş batmak üzereydi artık çok yorgundum. Mirrih'de benimle aynı şekilde yorulmuştu. Sanki çöl sapsarı koca bir girdap gibiydi, içine çektiği kişiler bir daha buradan çıkamayacak hissi veriyordu.

- Burada dinleneceğiz yarın şafakla birlikte hareket edeceğiz. Sırtını ağaca dayayıp kılıcını kucağına koymuştu, ben ise yere yattığım gibi saniyeler içinde uyudum. Rüyamda bağrıışmalar, yılan tıslamaları vardı ama yılanın kendisi göremiyordum. Bir elin beni rüyalar âleminden çekmesiyle gerçek dünyaya döndüm. Mirrih panik halindeydi beni sarsarak uyandırmıştı. "Sakin gözlerini açma Şah Maran burada pullu bir taş olmak istemiyorsan dediğimi yap." Mirrih kılıcından faydalanarak yansımaları görüyordu, ben de kılıcımı çekip yansıma baktım. Uyanmadan önce savaştıkları vücutlarındaki yaralardan ve duyduğum seslerden belliydi. Şah Maran altın taneleri gibi parlayan çölün üzerinde kıvrıla kıvrıla bize doğru geliyordu. Isırmak için hamle yaptı ama ikimizde ağacın arkasına saklandık. Mirrih gülerak arkası dönük bir şekilde açığa çıktı.

-Seni öldüreceğim lanetli sürüngen, bunu dedikten sonra yemyeşil pulları ile parıldayan Şah Maran öfkeyle tısladı,

-Buraya gelmekle büyük hata ettiniz, Şah Maran Mirrih'i ısırarak için hamle yaptığı an kılıcını tüm gücüyle geriye salladı iki dış kesilen yarı insan yarı yılan acıyla geri çekildi. Kıvranan yılanın acısını tek darbeye bitirdi.

- Tamam, öldü arkanı dönebilirsin gezgin. Ölüme çok yaklaşmıştık ama Mirrih eğlenmiş gibi gülüyordu. Mirrih Şah Maran'ın sağ kolundan bir et parçası kopardı yedikten sonra yaraları hızla iyileştiğini gördüğümde çok şaşırım. Biraz daha et alarak yolumuza devam ettik. Yere çok fazla kan akmıştı, hayat veren kırmızı suyun yanından yürüyerek geçtik. Bu çıktığımız macerayı destekliyordum çünkü Güneylilere yaptığımız zulüm artık durmalıydı. Mirrih ile giderek bağımız güçlendiğini hissettim, çıkar ilişkimiz dostluğa dönmeye başladı. Hava soğumaya başlamıştı sınırdayken bir kuşun gölgesi üzerimize vurmuştu devasa bir kuş olmalıydı çünkü çok büyük bir gölgeydi. Gölgeyi gördüğünde Mirrih duraklamış havada bir şey göremediği için yola devam edelim dedi fakat dişlerinin arasından gülerek Hüma dediğini duymuştum. Mirrih de soğuktan titriyordu bu hâliyle daha çok insana benziyordu. Uzun boyu ve iki yandan aşağıya sarkan saçları vardı yüzünde bir tane bile kıl yoktu sanki yüzü ay gibi parlıyordu. Uzun parmakları ile kılıcı çok güçlü kavriyordu. Üzerimizde bu sefer farklı bir karaltı vardı bulut kapkaranlık bir girdap gibi her şeyi yemek için hareket ediyordu. Mirrih bu buluta karşı çok tedirgindi, aniden durdu kulakları bir şey duymuştu sanki pür dikkat dinliyordu. Havayı içine çeken kara girdap bir anda yarıldı ve içinden devasa bir yaratık çıktı. Yaratık yere indiğinde gece gibi simsiyahtı tek başı olması gereken yerde yedi tane devasa yılan kafasına bakıyorduk. Mirrih "Yeblegen" dedikten sonra geri geri çekilmeye başladı. Gözlerinde tedirgin edici bir telaş vardı. Yeblegen çok büyüktü kafaların birleştiği noktada sarılıklar vardı. Elindeki pençeler çok uzundu. Bir insanı tek darbeye parçalayabilecek kadar keskindi. İlk darbe, bir anda bize doğru gelen kafayı gördüm Mirrih beni yana itti ve kendisi de yana kaçarak tek darbeye kafayı gövdesinden ayırdı.

- Ayrıalım kafaların dikkatini başka yere çekmemiz gerekiyor, dikkat et gezgin, kılıcını çekerek koşmaya başladım beni takip eden iki kafa vardı geri kalan Mirrih'i takip ediyordu. Beni parçalamak için ağız darbesi gelmişti, yana adım atarak kaçtım. Etrafında daireler çizerek koşmaya devam ettik. Mirrih, Yeblegen'in üzerine çıkıp onu takip eden kafaları teker teker kesiyordu. Yere indiği anda beni takip eden kafanın birisi ona dönmüş arkasından yaklaşıyordu. Bir anda hızlandım ve Mirrih'i korumak için zıpladım. Mirrih'e gelen diş darbelerinin sırtımı kestiğini hissettim, acı ile yere yığıldım. Bana hayat veren kırmızı sıvı dışarıya hızla çıkmaya başladı, yerdeki beyaz karın üzerine kırmızı kan oluşu oluştu. Mirrih arkasını döndüğü gibi beni yaralayan kafayı kesti son bir kafayı da keserek mahlûku öldürdü. Gözlerim kara bulutun girdabına çekiliyordu. Mirrih Şah Maran'ın etini ağzıma yemem için verdiği etten tek ısırıktan sonra kara girdap beni içine çekti. Gözlerimi açtığımda Mirrih yanımda oturmuş bekliyordu. Gözleri benim uyanmamı bekliyordu sanki, uyanışımı gördüğünde rahatlamıştı.

- Bana yardım ettiğin için sana müteşekkirim, biraz dinlen yarın yola çıkarız, sesi artık daha şefkat doluydu. Sabah kalktığımda hiçbir ağrım yoktu sanki yüzyıllarca dinlenmişim. Ayağa kalktığımda Mirrih uyuyordu, Yeblegen ise kafaları kopmuş bir şekilde yerde yatıyordu. Uzun saatler sonra şatoya ulaştık. Etrafta kimse yoktu prenses kimseye güvenmiyordu. Etrafta sonsuz yeşillik ve ağaçlar vardı, sanki burası dünyanın en güzel yeriydi. Nehrin akış sesi ise insanın vücudunu rahatlatıyordu. Mirrih'in kılıcını çekerek hızla nehre doğru yaklaştığını gördüm ve nehrin dibinde durdu. Kendi yansımasına bakıp vahşi bir gülümseme ile kılıcı kaldırdı. "Durma parçala nehri" sesin sahibini ararken prenses ve yanındaki komutanları gördüm, bir melodi gibiydi çok güçlü ve bir o kadar narindi. Mirrih yüzüne bakmadan tam odaklandığı şeyi paramparça edecekken kafasını prensese kaldırdı. Gözlerindeki nefret suyun kiri temizlemesi gibi bir anda silindi. Prensесin gözleri temren gibiydi bakışları ile her şeyi öldürebilirdi. Dudakları yek çizgi idi sanki varlıktan hiçliğe giden yoldu. Burnu ise bu yolun diğer tarafıydı. Yüzünde savaşa dair hiçbir iz yoktu. Teni buğday rengiydi, nehrin yanındaki başakları kışkandırırdu; uzun boyuyla bu benzerlik daha çok örtüşüyordu. Mirrih'te beklenmeyen bir hareketlilik olmuştu kılıcı ile diğer elinin parmaklarını keserek yere fırlattı.

-Mirrih ne yapıyorsun senin görevin vardı bir amaç için buraya geldik, gözleri bana döndüğünde tanıdığım Mirrih değildi o acımasız gözler gitmiş yerine sarhoş gibi bakan birisi gelmişti. " Yapamam onu yok edemeyeceğim" yerdeki kılıçtan gelen güneşin yansıması gözüme vurdu, tekrardan o kuşun gölgesini üzerimde gördüm.

- Yüce prenses bizi affedilecek misin? Yavaş yavaş Mirrih'e yaklaşıyordum. " Mirrih ve ben bir hata yaptık seni yok etmeye çalıştık ama bu güzelliğinin karşısında dünyadan vazgeçerim Prensесim." Prensес planımı anlamıştı ama artık her şey için çok geçti kılıcı kıvrak bir hareketle yerden aldım ve hiç düşünmeden nehre saptım. Işıkların içinden bir anda yaşlı yaşamıma dönmüştüm öldüğümü yavaş yavaş hissediyordum bu yaşam denilen yolda adım sayım çok az kaldı. Nehri öldürdüm ve tek kıta parçalanmaya başladı. Mirrih cezalandırılması için efsaneye göre gökyüzüne çekilip Mars'a dönüştürüldü. Prensес ise nehir ile ortadan kayboldu; karanlıklar diyarına sürüldüğü diyar diyar dolaştı. Ben ise o günden sonra Kuzeyliler ve Güneylilerin kralı oldum ama içimdeki sızı bir türlü geçmedi, Prensесin aşkı kalbimi tamamen sardı, efsane böyle bitiyor gibi görünse de kılıç ortadan kaybolmuştu, bu efsanenin daha bitmemiş olduğunu gösteriyordu.

Dünyanın Mirrih'ten daha acımasız olduğunu daha iyi anlıyordum, birini çok sevdiğinde erkenden alıyordu veya biriyle yeni karşılaştığında artık çok geç kalmış olduğunu söylüyordu.

Hatırkıran ersin kartal

I.

*(Sesler getirin bana, örüntüler
Ey hatırkıran evler, şu sabahlar
Kıntar getirin bana, pencereler
Şu hatırkıran evler, ey sabahlar)*

Pencereni açma

*Kır, yumrukla, böğüründe onu
Kanlı taylor dolsun bırak, dolsun boran içeri
Sana burun çatsın sokak, gözüne göz dik onun
Sonra tut perçeminle
Çek boynundan hançeri*

Uslu bir çocuk ağılatılsın her yerinden
Eskitsin evlerimizi rutubet ve gamsızlık
Sevişmeler izlesin bunları hep, varaklar
Kın çeksın gözlerimizdeki hüzne yansızlık

Bir kadın ağlamaklı olsun

Sallansın, durulsun, hem gülsün sonra
Fırlasın sokağa bir velet, ağzı boyu böğürsün
Çarpışsın pencereler, yele gelsin sokaklar
Geriye kalan her neyse gece ile bölüşsün

Bir pencere ilkin dönüp kendini açsın
Şu böceğe sus çeksın rutubetli duvarlar
Bir yosmasın, kalleşsin

Bi o kadar anaçsın
Sana bakan hem sanki, söyle senden ne anlar

TEMAYA
DÂHİL

II.

*(Sesler getirir bana, ölüntüler
Şu hatırkıran evler, şu sokaklar
Kırlar getirin bana, cendereler
Ey hatırkıran evler, şu sokaklar)*

*Pencereni aç da gör
Pencereni aç da duy
Pencereni aç ki kokla
“Dışarıda üzgün bi gürültü var”
Gibi bir ses -gibi bir yankı
Gibi yalpa yalpa dönüyor
ışığı çarpan karaltı
-Ona dair bir kuk’la*

Fakat seslerden bir ses!
Ağlayan bir çocuk sesi
Ağlayan ve susturulamayan
şekeri toprağı bulanmış
Hıçkırığa dayanmış
Kalp çeken bir çocuk sesi
Piçlenmiş bir çocuk sesi
-us’unu yitirmiş bir ses
Bir çadırın yıkılış sesi
Ezan sesi
Kızan sesi
Kavgaya tutuşmuş kediler
Kaldırım kedileri
ve onların boyuna boyna inen kirli cırnak sesi

*Hepsini gör
Hepsini duy
Hevsimi kokla
Pencereni fakat açma
Bırak tutuşsun hevenklerin
Sesler getirsin sana, örüntüler
O hatırkıran evler, o sokaklar*

ÇIKTI...
5

KÖTÜ
KOPARILMIŞ
ÇİÇEKLER
KANTOSU

ERSİN KARTAL

SİİP
Mavi Gök
YAYINLARI

Mavi Gök
yayıncılık

Yıl: 1
Sayı: 9
Eylül
2022

son söz yerine

Arka Kapak Şiiri

AHMET ERHAN'IN KIRIK CAMLARI Meva Yağmur

ben bir Ahmet Erhan şiiriyle kalktım yerimden
sonra hiç oturmadım.
ben bir Ahmet Erhan ölümünden geçtim az önce,
sonra hiç yürümedim.
ben şimdi hangi pencereyi açsam,
şiir okuyan tabutlar görürüm.
kırık ayna parçaları fırlatır şiir,
ben ne zaman pencereyi açsam...
yani on üç kere camlara kırılısam...

uyandığımda perdelere tırmanırdı gözlerim,
odamın aklını Erhan'ın lades kemiğine saplardım.
kime Ahmet Erhan demezler ki moruk?
burada herkesin Ahmet'i erhandır.
pencerenin camları bile Ahmet olup
dışarıdaki zeytin ağaçlarını erhan eylerdi,
kime yiğit demezler ki moruk?
burada herkesin ölümü Okmeydanı'ndadır.

şimdi hangi evin mutfağına baksam,
kırık camlar batar gözlerime.
kime Ahmet Erhan demezler ki moruk?
burada herkesin penceresi kavmine dargındır.
ben şimdi hangi doktora görünsem,
tabutum tanritanılmaz bir pencere taktırır.
kimseye Ahmet Erhan demezler moruk!
burada herkesin penceresi elli beş yaşındadır.